

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๘

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๖ ถึง ครั้งที่ ๒๔ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๙/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันจันทร์ที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภา ฯ กล่าววา มีสมาชิกมาประชุม ๑๑๕ ท่าน เป็น
องค์ประชุมแล้ว ระเบียบวาระสำหรับวันนี้ คือเรื่องซึ่งค้างมาจากคราว
ก่อน เรื่องยางซึ่งรัฐบาลขอให้สภา ฯอนุมัติให้ ทำความตกลง และ
ส่งสมาชิกขอให้เป็นการประชุมลับ

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี กล่าวว่า
ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอขอให้ประชุมลับนั้น บัดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็น
จะต้องประชุมลับ ข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภา ฯ กล่าววา มีสมาชิกขอเสนอให้เป็นการประชุมลับ
แต่สมาชิกผู้ใดถอนคำเสนอแนะแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ ถือว่าที่
ประชุมยอมให้ถอนแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่ายอมให้ถอนแล้ว

ขุนส่งมาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า

ฉะเพาะระเบียบวาระที่^๕ทำเด้นอมาวัน^๕หน้าเจ้าเข้าใจว่าในวันต่อๆไป กิจการนั้นเกรงว่าจะชุกชัดกับกรรมธิการมาก ส่วนกฎหมายอะไรที่ไม่มีปัญหามากนัก และเจ้าเข้าใจขอความกรุณาจากที่ประชุมให้ปรับปรุงระเบียบวาระเสียใหม่ คือ เรื่องวินัยตำรวจ ขรรชนุญศาลทหาร และกฎหมายไปรษณีย์ ซึ่งเป็นกฎหมายซึ่งไม่น่าจะมีปัญหา มาก อยากจะเปิดระเบียบวาระเพื่อให้พิจารณาเสียให้เสร็จกันไปเสียที และได้ส่งไปให้กรรมการมีเวลาที่จะทำงานได้

หตถงโกวิทอภัยวงศ์ พระพิณิจนากร รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ท่านต้องการจะให้นำอะไรขึ้นก่อน

ขุนสุมหารทิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า ตามระเบียบวาระหมายเลข ๑ ที่ว่ารับรองรายงานการประชุมครั้งเดิม หมายเลข ๒ เรื่องยาง หมายเลข ๓ ว่าด้วยวินัยตำรวจ หมายเลข ๔ ว่าด้วยพระราชบัญญัติขรรชนุญศาลทหาร หมายเลข ๕ ร่างพระราชบัญญัติไปรษณีย์ โทรเลข และโทรศัพท หมายเลข ๖ พระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณ หมายเลข ๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับตัวหน้าต่อจากนั้นคงเดิม

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า มีมติขอกขอเปิดระเบียบวาระเป็นดังนี้

- ๑. รับรองรายงานการประชุม
- ๒. ตกตงเรื่องจำกัดยาง
- ๓. เรื่องวินัยตำรวจ
- ๔. ขรรชนุญศาลทหาร
- ๕. โทรเลขและโทรศัพท
- ๖. โอน

เงินงบประมาณ ๗. การจับสัตว์น้ำ และต่อไปในเรื่องหม้อยู่ ๒ เรื่อง
การจับสัตว์น้ำ และว่าด้วยการจดทะเบียน และออกใบอนุญาตสำหรับเรือ
จับสัตว์น้ำสยาม ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะได้ ถ้อยคำที่ประชุมยอมเปลี่ยน
ระเบียบการตามที่สมาชิกเสนอแล้ว รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๓ และ
๓๒ (วิสามัญ) ซึ่งได้วางไว้ให้อ่านแล้วนั้น ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน
อย่างไร จะถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานนั้นแล้ว

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าววา ๓๕ กับ ๓๖ อีก ๒ ฉบับ ขอรับ
รองด้วย

นายสันติ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
สำหรับครั้งที่ ๓๕ กับ ๓๖ ข้าพเจ้าขอเสนอความขัดข้อง เพราะเหตุว่าเป็น
บิกใหญ่เหลือเกิน อ่านไม่ทันในวันนั้น ขอเสนอให้รับรองในวันพรุ่งนี้

บรรณานัดภา ฯ กล่าววา เมื่อมีผู้คัดค้านจะต้องรอไปก่อน ^{๕๕}
ในเรื่องจำกัดยาง ขอให้พิจารณากันในเรื่องค่าแปล ขอให้พิจารณา
กันเป็นข้อ ๆ จะได้ ให้เดชาธิการอ่านตามลำดับ ในข้อที่ท่านผู้ใดมีความ
สงสัยในข้อไหน ต้องการถามในข้อไหน หรือต้องการจะเปลี่ยนแปลง
อย่างไร ขอให้เสนอตามลำดับขึ้นมาเป็นข้อ ๆ

หุดวงนรินทร์ประสาธเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่อง การจำกัดยางเป็นปัญหาอันใหญ่ที่สุด กวรมหาธิการ
ถือว่าประชาชนพลเมืองของเราในภาคใต้เป็นอันมากได้รับความเดือดร้อน

ชงกัน คือการใช้ยางในโลก ประกอบกับการเพาะยางในโลกวอดค
 โปรตักชั้น ตกตบปีนี้จะจำกัดเพียง $๒๒\frac{๓}{๓}$ และจะออก $๘๗\frac{๓}{๓}\%$
 แทน ๕๐% เพราะ ๕๐% ยังไม่เป็นเลขมีนิมมี ตัวเลขน้อยที่สุดแล้ว
 จะได้เจรจาไปเป็นปี ๆ เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และการเพาะยาง
 และออกยาง มีส่วนสมควร มีความตรงตัว ไม่ให้ออกเกินกว่าใช้ยาง
 ยางจะได้ ไม่ลงราคา ดังที่เป็นมาแล้ว ในส่วนตัวเลขโควตา ๒๕๐๐๐ ตัน
 นี้ หมายความว่าเราจะขึ้นหรือจะลดไม่ได้ แต่ส่วนประเทศอื่นนั้นเขา
 ไม่ได้จำกัดอย่างเรา เขาอาจขึ้นหรือตกต่ำมากกว่าเรา ในบางกรณี
 เขาได้ ขึ้นมากกว่าเรา แต่แต่การคำนวณการใช้ยางในโลก ส่วน
 ประเทศเราอยู่ห่างไกล เราไม่ต้องการที่จะไปอาศัยกรรมการที่จะกำหนด
 ยาง เราจึงได้ขอเป็นมดโควตายางเต็มตัว ว่าจะจะต้องออกได้
 ๒๕๐๐๐ ตัน อย่างไรก็ตามที่แปลว่าไม่มีการเสี่ยงไซ้ว่าจะออกน้อยไปหรือ
 มาก ส่วนเปอร์เซ็นต์ คือว่าส่วนใดที่เราจะออกได้เป็นปี ๆ นั้น ก็ได้
 วางไว้แน่นอนที่สุด ๕๐% ในปีแรก แล้วก็ ๗๐% ๘๕% ๙๐% และ
 ๑๐๐% และ ๕ มีเต็มที ส่วน ๕๐% นั้นเป็นอย่างน้อย ในปีนั้นเขาได้จำนวน
 แล้ว $๘๗\frac{๓}{๓}\%$ แปลว่าเราจะออกยางได้ ๒๓๗๕๐ ไม่ใช่ ๑๒๕๐๐ ตามสถิติ
 ที่ได้รับมาจากศุลกากร ซึ่งรัฐบาลได้ขอให้ซึ่งยางที่ออกจากประเทศ
 ทุก ๆ ด้านที่ยางออก ในเวลานี้ก็ได้ ตัวเลขในเดือนกรกฎาคมซึ่งเป็นเดือนที่
 ออกยางมากที่สุด ๑๘๐๐ ตัน เมื่อเราเอา ๑๒ คูณเข้าเป็น ๑๒ เดือน เราจะ

ได้ตัวเลขที่ พุด คือเป็นกำลังมากที่สุดที่เราจะออกได้จะเห็นว่าอยู่ใน
ราวไม่เกิน ๒๕๐๐๐ คือแปลว่าจะมากกว่าสักนิดหน่อย คงจะเป็นอยู่ใน
ราว ๒๖๐๐๐ รัฐบาลจึงเห็นว่าเราควรจำกัด ๒๕๐๐๐ ต้นคือจะเป็นตัว
เลขที่สมควรแก่ฐานะของเราและกำลังของเรา ขอให้สภา ฯ นอญญาติ
ให้รัฐบาลทำสัญญาให้สัญญาข้างนี้เป็นอันใช้ได้

หลวงนรินทร์ประสาทเทศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าว
ว่า เรื่องควบคุมการจำกัดตามรัฐบาลเดี๋ยวนั้น ข้าพเจ้ายังมีความ
สงสัยอยู่หลายประการ เพราะตามข้อความในการจำกัดข้างนั้นพูด
ถ้าความไม่แน่ชัด การทำสัญญานั้นเรื่องนี้เป็นกรณีสำคัญมาก จะ
ต้องได้พิจารณาโดยรอบคอบถึงทางใดทางเสียก่อน อีกประการหนึ่ง
ก่อนที่รัฐบาลจะรับรองก็มีฝ่ายอังกฤษในการจำกัดข้างก็หาได้สำรวจของ
เราให้แน่นอนเสียก่อน ผลร้ายอันน้อยมตแก่ประเทศเราเป็นหนักหนา
เพราะสถิติของเรามีผลจากความไม่จริงมาก ซึ่งรัฐบาลน่าจะ
เห็นอกประชาชน ส่วนสัญญาจำกัดข้างเราก็เสียเปรียบเขามาก เรา
เป็นประเทศเอกราชแต่ประเทศเดียว นอกจากนั้นเป็นเมืองขึ้นอังกฤษ
ถึง ๘ เมือง เนเดอร์แลนด์ อินเดียน อินโดจีนฝรั่งเศสและอินโด
จีนฝรั่งเศสเขาก็ไม่มีสัญญาผูกมัดเขาเหมือนเรา ยิ่งกว่านั้นเรามีเสียง
โหวตได้ ๓ เสียง ใน ๘ เสียงเป็นของอังกฤษ และข้อความต่อไปนี้
ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่ จึงใคร่ให้รัฐบาลแถลงให้เป็นที่แจ่มแจ้งและเข้าใจ

เสียก่อน ก่อนที่จะรบทักการ คือ ๑. ในยุโรปมีประเทศใด
 ต้องการยางมากน้อยเท่าใด และประเทศเหล่านั้นได้ยางมาจากไหน
 ๒. ในอเมริกาต้องการยางมากน้อยเพียงใด และได้ยางมาจากไหน
 ๓. ในประเทศญี่ปุ่นต้องการใช้ยางมากน้อยเพียงใด และได้ยางมาจาก
 ไหน ๔. เราจะพยายามหาตลาดยางของเราเองโดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่นจะ
 มีทางหรือไม่ ๕. ขอทราบว่ามีเราเป็นภาคเดียว ราคาของเขาจะจำกัด
 ให้ราคาหาบดเท่าใดเป็นอย่างต่ำ ซึ่งอยู่ในระดับเช่นนี้เสมอไปตลอด ๕ ปี
 คือหมายความว่าไม่ตรงราคากว่านี้อีกแล้ว ๖. ยังมีความสงสัยเรื่อง
 โควตา เพราะตามบันทึกนั้น ยางสยามเมื่อเขาเป็นภาคเดียว จะ
 ส่งให้บด ๓๕,๐๐๐ ตันทุก ๆ ปีตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๕ ถึง ค.ศ. ๑๙๓๗ แต่
 เมื่อได้พิจารณาโดยละเอียดแล้วจะเห็นว่า ไม่เป็นไปตามข้อตกลงที่
 จะให้เราส่งยางบด ๓๕,๐๐๐ ตัน เพราะได้จำกัดให้เราส่งในปีค.ศ.
 ๑๙๓๕ พ.ศ. ๒๔๗๗ จะต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ ส่วนใน ๓๐๐ ฉะนั้นใน
 ปีนั้นเราจะส่งยางได้เพียง ๗,๕๐๐ ตันเท่านั้น ปี ค.ศ. ๑๙๓๕ (พ.ศ.
 ๒๔๗๗-๗๘) จะต้องได้ไม่น้อยกว่า ๗๕ ส่วนใน ๓๐๐ คิดเป็นจำนวนยาง
 ๓๓,๗๕๐ ตัน ปี ค.ศ. ๑๙๓๖ (พ.ศ. ๒๔๗๘) จะต้องได้ไม่น้อย
 กว่า ๘๕ ส่วนใน ๓๐๐ คิดเป็นจำนวนยาง ๓๒,๗๕๐ ตัน ปี ค.ศ.
 ๑๙๓๗ (พ.ศ. ๒๔๗๙-๘๐) จะต้องได้ไม่น้อยกว่า ๘๐ ส่วนใน ๓๐๐
 คิดเป็นจำนวนยาง ๓๓,๕๐๐ ตัน ปีค.ศ. ๑๙๓๘ (พ.ศ. ๒๔๘๐-๘๑)

จะต้องได้ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ส่วนใน ๓๐๐ คิดเป็นจำนวนยาง ๓๕,๐๐๐
 ตัน เราเสียเปรียบในชั้นนี้อยู่มาก และเมื่อได้พิจารณาเหตุในเหตุ
 ผลนี้แล้ว ยางในประเทศสยามเราจะส่งได้ ไม่น้อยกว่า ๓๒,๐๐๐ ตัน
 ในบั้นนี้ ๆ & บเป็นจำนวนยาง ๓๖๐,๐๐๐ ตัน แต่เราได้ถูกจำกัด
 ให้เราส่งมีดะ ๓๕,๐๐๐ ตัน และยังคิดสิทธิเราไม่ให้ส่งคามนี้ เมื่อ
 เราได้เข้าเป็นภาคีแล้วใน & บนี้ เราจะส่งยางออกได้เพียง ๒๐,๐๐๐ ตัน
 เท่านั้น ซึ่งใน & บนี้ของเรายังตกค้างอยู่ ๕๘,๘๘๕ ตัน เท่ากับ
 ๘๕๘,๘๐๘ ๖๖ บาท เป็นเงินทองต้น ๕๘,๘๘๘,๓๒๐ บาท๖.
 และขอทราบว่าการจำกัดยางนี้ สำหรับในประเทศของเรารัฐบาล
 ได้จำกัดยางให้จังหวัดหนึ่ง ๆ ดังยางได้มีดะเท่าใด เช่นจังหวัดจันทบุรี
 เป็นต้น ส่วนจำกัดการปลูกนั้นเช่นเดียวกันขอทราบด้วย

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต ถัดว่า การ
 ปลูกยางในหัวเมืองภาคใต้ ได้ทำอยู่ก่อนกรุยทางรถไฟสายใต้ เมื่อ
 พ.ศ. ๒๔๕๓ การสร้างรถไฟก็เพื่อหวังจะส่งเสริมเปิดป่าให้เป็นนาและ
 ส่วน กับหวังกำไรในการขนส่งสินค้าทั้งคนโดยสารและปศุสัตว์ แต่
 ครั้นการคมนาคมสะดวกขึ้นตามความมุ่งหมาย รัฐบาลกลับนโยบาย
 โครงการนี้เสีย มีการเข้าเป็นภาคีกับนานาประเทศจำกัดฝืน จำกัด
 คนเข้าเมือง โดยเรียกค่าธรรมเนียมและจำกัดไร่ต่อบกเป็นคน ไม่ต้อง
 ส่งสัยเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วรายได้ของรถไฟก็พดอยตกต่ำไปด้วย บคนรัฐ

๑๓๖๓
 บาดจะเข้าหรือได้เข้าเป็นภาคกับบางประเทศเพื่อจำกัดอย่าง การจำหน่าย
 ยางกิดแต่เฉพาะมะลายูซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับภาคใต้ ในความอารัก
 ษาอังกฤษ เขาทำยางได้ปีละตั้ง ๕๐๐,๐๐๐ ถึง ๖๐๐,๐๐๐ ตัน ของ
 เราทำได้แต่เพียง ๒๐,๐๐๐ กว่าตันรวมทั้งจังหวัดจันทบุรีด้วย ที่เขาทำ
 ได้มากกว่าเราเช่นนี้เพราะเขาสร้างถนนทางรถไฟกอบปรึด้วยกรรมกร มะลายู
 พนมเปญ และเงินทำนองเดียวกับของเรา แต่ออกอย่างหนึ่งที่เราทำ
 ไม่ได้คือเราไม่มีกรรมกรชาวอินเดีย ซึ่งเขามั้ใช้นับด้วยจำนวนแสนคน
 เป็นกำลังสำคัญมาก กรรมกรเหล่านี้รับค่าจ้างถูกมาก ถัดลงหนึ่งไม่
 เกิน ๕๐ สตางค์ต่อ ๓ คน นับจำนวนบนดินกินแต่หญ้าคือชาวตาก
 ตามบันทึที่กล่าวไว้ เว้นแต่ประเทศสยามประเทศเดียวมิได้ตกลงด้วย
 ครั้นเขาเปิดการเจรจารัฐบาลของเราจึงได้รับตกลงกับเขา แต่มีข้อไข
 ว่าขอให้ส่งนายผู้แทนราษฎรให้ตั้งยามันเท่านั้น ประเทศที่มีอย่างมาก
 เช่น แรกซิกโก ฟิลิปปีนส์ กังหาเขาเป็นภาคด้วยไม่ คำบรรยายชื่อ
 ประเทศในสัญญาจะเห็นได้ว่า มี เอฟ เอ็ม เอส บอเนียว บรูนาย
 ซัดอน เบอว์มา ตาราวอก ต่วนแดง กฤษทงนง คอทแทตัญญาน
 เกี่ยวกับ วิตันดา อังกฤษ สยามเท่านั้น ต่วนฝรั่งเคสันนกันมีนยว่า
 คือเมื่อเขาออกวางส่งออกจำหน่ายได้เกินว่า ๓๐,๐๐๐ ตันต่อปี อัตรา
 ของฝรั่งเคสันมี ๒๒,๕๐๐ ถึง ๕๒,๐๐๐ ตัน ๒๗,๐๐๐ ๓๔,๐๐๐ ๔๔,๐๐๐
 ๕๒,๐๐๐ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า จำนวนมูลค่าโคเวตาของประเทศสยาม

จะต้องเป็น ๒๕,๐๐๐ ตัน ถึง ๕๐,๐๐๐ ตัน ในปีที่ ๕ จึงจะสมควร ใน ๖ เดือนที่ล่วงมาแล้วก็ปรากฏว่าได้ ๙๑๕๗ ตันเศษ ตามที่รัฐบาลสำรวจไว้แล้วตกค่าไปมาก เพราะเหตุที่เราสำรวจแต่เฉพาะของที่ส่งผ่านออกทางรถไฟและด่านภาษีเรือไฟ แต่เราหาได้สำรวจถึงเรือสำเภาก็ที่บนทุกขางออกนอกประเทศไม่ โดยที่เราเคยละเลยเพราะไม่เก็บภาษีอากรแต่อย่างใด อีกประการหนึ่ง ยางที่ทำอยู่ในเขตแดนที่ท่าฉะเพาะแต่รายย่อยเล็กน้อย ส่วนยางใหญ่ๆ เขายังมิได้ ทำยางให้เต็มที่เพราะรอราคาให้สูงขึ้นอีก ยางของเราที่ส่งออกไปต่างประเทศ อันที่จริงก็เป็นแค่พอเพียงกับการแลกเปลี่ยนกับยางที่ทำเป็นรูปพรรณเข้ามาใช้เท่านั้น เช่น ล้อรถยนต์ เป็นต้น การจำกัดของราษฎรเจ้าของสวนเค็ดหรืออื่น ถ้าหากว่าตกลงจำกัดกันแล้ว ส้มควี่ที่รัฐบาลจะต้องช่วยเหลือให้มาก เช่น อย่างในอินโดจีน เขาลงทุนช่วย ๓๐๐ ล้านเฟรังก์ มีฉะนั้นส่วนยางจะตกเป็นของชาวต่างดาว ที่ควรแล้วเขาจะควรลดจำนวนของเขาลงเพียงเล็กน้อย แต่เขาก็ไม่เคยทำก็จะทำกัน เพราะบริษัทเรือไฟคัดค้าน แต่อย่างไรก็ดีเมื่อรัฐบาลเราได้ถนัดรับรองกับต่างประเทศในเรื่องจำกัดยางแล้ว มีอยู่ทางเดียวที่จำเป็น จะต้องได้เพิ่มตามพอควรจึงได้อธิบายมาแล้วในจำนวนยางของฝรั่งเศส

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า การจำกัดยางนั้น ในจังหวัดเขาพเจ้าซึ่งเป็นจังหวัดที่ปลูกยาง ถ้าได้รวม

โคกตาแล้ว การกระทบกระทั่งกันนั้น คงถึงกับราษฎรเจ้าของสวนเป็นแน่
 นอน เพราะในจังหวัดข้าพเจ้านั้นอาชีพอย่างอื่นไม่มีนัก นอกจากการ
 ทำยางนบนอาชีพสำคัญทีเดียว ตามซึ่งรัฐบาลได้ตกลงไปแล้วนั้น
 ข้าพเจ้าก็รู้สึกได้ว่า ถ้าเราทั้งหลายจะไม่รับรองในมตินั้น ก็จะมีทางทำให้
 รัฐบาลหมดความไว้วางใจกับนานาประเทศ จำเป็นอยู่เองที่เราจะต้อง
 รัฐบาลซึ่งรัฐบาลนั้นเป็นรัฐบาลของราษฎร จำเป็นที่จะต้องให้สัตยาบัน แต่
 ขอให้เพิ่มตามที่ท่านสมาชิกคนหนึ่งเสนอมานั้น เพื่อจะให้มากกว่านั้น ออก
 ชนแรกเพียง ๒๕,๐๐๐ คนก็พอ และขยับขยายเป็นปีไป เช่นบท ๒ ของสัก
 ๓๐,๐๐๐ บท ๓ ๓๕,๐๐๐ บท ๔ ๔๐,๐๐๐ และบท ๕ ๕๐,๐๐๐
 ตามที่สมาชิกขอเสนอ ถ้าได้อย่างนั้นแล้ว ก็มีความยินดีที่จะให้รัฐบาลทำ
 สัตยาบัน

ค. ยู เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวไว้
 ในกรณีรัฐบาลได้ขอเสนอข้อตกลงในเรื่องจำกัคดียางมาซึ่งสภาฯ นี้ เพื่อ
 ให้สภาฯ รับรองสัตยาบัน จำเป็นที่สภาฯ นี้จะรับรองเสียก่อนว่า การ
 จำกัคดียางนั้น เป็นส่วนใดเดียวกับประชาชนเพียงใดหรือไม่ ในฐานะที่
 ข้าพเจ้าได้ไปจังหวัดยะดามา ได้ สัมผัสถึงคุณลักษณะต่างๆ แล้ว มาประกอบ
 ความตกลง ซึ่งคณะกรรมการได้ตกลงไว้แล้ว เป็นข้อได้เสียในระหว่าง
 ราษฎรเป็นอันมาก ซึ่งในข้อบันทึกของรัฐบาลนั้นได้ตั้งไว้ ในฐานะที่
 ประเทศสยามได้เข้าเป็นภาคีจำกัคดียางนี้ ในข้อบันทึกของฝ่ายรัฐบาลได้

ตั้งหลักการเป็นข้อสำคัญมาก ถ้าหาทางป้องกันรักษาผลประโยชน์ของ
 บรรดาผู้ปลูกยางฝ่ายไทยได้ตามสมควรแล้ว ก็ควรจะเข้าเป็นภาคีใน
 โครงการนี้ ทว่าขณะนี้ หักการนี้เพียงแต่จะเพิ่มผลประโยชน์ของผู้
 ปลูกยาง ในฐานะที่ยางจะมีราคาต่ำกว่าเดิมนั้น แต่ในอาการที่
 พอกปลูกยางทั้งหลายจะเต็มประโยชน์นี้ รัฐบาลมิได้ตั้งข้อสังเกตไว้
 ความเต็มประโยชน์ของ บรรดาผู้ปลูกยาง ทั้งหลาย อยู่ใน อาการที่ว่า
 จำนวนมูลโคจดาซึ่งกำหนดอัตราส่วนร้อยละประจำปีที่กรรมการจำกัดยาง
 จะได้กำหนดให้มันจะได้อัตราสัมพันธ์กันกับยางเท่าที่มอยู่จริงในราชอาณาจักร
 จีร์เดียมหรือไม่ และอัตรานั้น ต้องไม่ต่ำเปรียบกับบรรดาประเทศ ทั้ง
 หลายซึ่งเป็นภาคีร่วมกัน รัฐบาลได้ขอตั้งเกณฑ์อัตราโคจดาจำนวน
 ๒๕๐๐๐ ตัน เป็นมูลโคจดาขายดี เมื่อเทียบกับ โคจดาอัตราส่วนร้อยละ
 ประจำปีแล้ว ในปี ๑๙๓๔ ยางออกได้ ๕๐% ในปี ๑๙๓๕ ได้ ๘๕%
 ปี ๑๙๓๖ ได้ ๘๕% ปี ๑๙๓๗ ๘๐% ปี ๑๙๓๘ ได้ ๑๐๐% หักเกณฑ์
 ในการกำหนดมูลโคจดาที่รัฐบาลถือเอาจากสถิติกรมศุฎการในระยะ
 หกเดือนที่ล่วงมา แต่สถิติไม่ใช่ตัวเลขเกณฑ์ที่ได้จากการคำนวณ
 แท้จริง เนื่องจากพ่อค้ายางบอกหน้าหนังกยางให้น้อยเพื่อประโยชน์ค่าระวาง
 การบรรทุกอย่างหนึ่ง อีกประการหนึ่งในเวดาราขายค่านเอง เจ้าของ
 ด้วนยางใหญ่ๆไม่ยอมรับยางจำหน่าย หากข้าพเจ้าจะคำนวณเกณฑ์
 ให้ เกิดเคียงกับความจริง คืออย่างทั้งต้นในเวदान ดยามเรามี่ ประมาณ

๖ แฉ่น ถึง ๘ แฉ่นไว้ เป็นยางที่ปลูกส้มได้ประมาณ ๕ แฉ่นไว้ ๆ หนึ่งเฉดดี
 ดับยางได้ ๓ หาบต่อ ๑ ไร่ จึงเป็นยางที่จำหน่ายได้ประมาณ ๓๓๒๕๐ ตัน
 ตามโครงการนี้จากต้นเมื่อ ๕ ปีไปแล้ว สยามจะมียางกองทั้งอยู่ในราช
 อาณาจักร ไม่น้อยกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ตัน หรือจะต้องทอดทิ้งต้นยางเสียไม่คำ
 กว่า ๕ ล้านต้นทำให้กรรมกรชาตงานทำ ไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ คน ในวันหนึ่งๆ
 จริงอยู่ที่เราเรียกว่า "จำกัด" นั่นคือทำให้้อยลงตามส่วน มิฉะนั้นเรา
 จะจำกัดกันทำไม ก็แต่ว่าการจำกัดหรือไม่จำกัดนั้นอยู่ที่ความเดือดร้อน
 ของประชาชนในท้องถิ่นมาก เมื่อเราจำกัดแล้วมีส่วนได้ประโยชน์มากกว่า
 เราจึงจำกัด ถ้าเราได้ประโยชน์น้อยกว่าก็ไม่จำกัด ปัญหาจึงมีอยู่ว่า
 เราควรได้รับอัตราดอกเบี้ยเท่าใดจึงจะพอ เมื่อข้าพเจ้าได้คำนวณ
 ให้เห็นตามเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้ว หากว่าสยามได้อัตราดอกเบี้ยเป็น
 รายปีละ ๓๐,๐๐๐ ตันก็ควรอยู่ ข้าพเจ้าขอให้ท่านพิจารณาบรรดาประเทศ
 ที่เขาเป็นภาคจำกัดขางนี้ ท่านจะเห็นได้ว่าเป็นประเทศที่อยู่ในความ
 อุปถัมภ์คุ้มครองของราชอาณาจักรอังกฤษเสีย ๘ ประเทศ คือ อังกฤษ,
 สหรัฐินดา, ออสเตรเลีย, สเตรตเซตเตตเมนต์, บอเนียวเหนือ,
 บรูไน, สราวิค อินเดียนดะพมา เพราะฉะนั้นกรรมกรจำกัดขางนี้
 เป็นคะแนนเสียงฝ่ายอาณาจักรอังกฤษเสีย ๘ เสียง กับข้าพเจ้าขอเรียน
 ว่าประเทศอังกฤษเขาได้พยายามลงทุนปลูกยางไว้ตามเขตต่างๆ ไม่น้อย
 กว่า ๒๐๐ ล้านปอนด์ ท่านไม่คิดบ้างหรือว่าจำเป็นเพียงไรที่เขาจะต้อง

รักษามตประโยชน์เขาไว้ ท่านหันไปมองฝรั่งเศส เขามีบทบัญญัติในข้อ ๒ เป็นพิเศษว่าเขาจะต้องได้รับมรดกโควตาเป็นรายปี ๆ ละ ๓๐๐๐๐ คัน และถ้าท่านจะถามผู้ชำนาญตถ์แล้วเขาจะตอบท่านว่า ปีหนึ่งในอินโดจีนนั้นมันยางออกไม่เกิน ๓๐๐๐๐ คันเลย ข้าพเจ้าขอกลับมาพูดถึงประเทศเราอีก ท่านสุภาพบุรุษอังกฤษได้ให้ข้อพิเศษแก่สยามข้อหนึ่ง คือให้ประเทศสยามมีสิทธิปลูกยางได้ อีกไม่เกิน ๓๐๐๐๐ เอเคอร์ คือ ๑๒๕๐๐ ไร่ รัฐบาลแจ้งว่าเป็นสิทธิพิเศษสำหรับสยามเท่านั้น แต่ขอให้ข้าพเจ้ากล่าวอีกแห่งหนึ่งซึ่งสำคัญยิ่ง สยามได้เริ่มปลูกยางหลังจากประเทศโกดัดเคียงเหต่านี่น้อยยกว่าสิบปี ถ้าคิดดูง่าย ๆ ก็แปลว่าประเทศนั้น ๆ ปลูกยางกันจนไม่มีที่ที่จะปลูก แล้วเราจึงเริ่มปลูก และในระหว่างที่เราจะขยายตัวเอง คณะกรรมการจำกัดยางให้เราปลูกได้ในเนื้อที่ไม่เกิน ๑๒๕๐๐ ไร่ ท่านเห็นเราได้ประโยชน์อะไรบ้าง ประโยชน์อะไรกับที่จะให้เราปลูกยางได้อีก แต่ให้โควตาเราเพียง ๑๕๐๐๐ คัน ข้าพเจ้าประมาณว่าเรายังคงมีเนื้อที่ปลูกยางไม่น้อยกว่าตั้งแสนไร่ แต่กรรมการให้เราปลูกเพียง ๑๒๕๐๐ ไร่ ทั้ง ๆ ที่ปลูกใหม่นี้ไม่ทำประโยชน์อะไรให้กับเราเลย ท่านควรคิดในข้อนี้สักนิดหนึ่งว่า ตามธรรมชาติ ยางที่ปลูกขึ้นใหม่นี้ไม่ได้เพิ่มในจำนวนโควตาเลย หรือหนึ่งไม่ทำประโยชน์ให้กับบรรดาผู้ปลูกอีกเลย ก็เมื่อโดยที่ไม่มีประโยชน์เช่นนั้น ก็ควรจะบอกว่าจะปลูกเท่าไรก็ได้ไม่จำกัด ทำไมจึงมาจำกัดให้เราปลูกได้อีกในเนื้อที่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ท่านเห็นหนทางเดินอื่น

แยกขายหรือไม่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านสุภาพบุรุษเหล่านั้นไม่กลัวอย่างคำ
 ราคาในเวลานั้นดอก แต่เมื่อสยามเรากำจัดขายตัว เรากำจัดเร่งมือทำ
 ทั้งในทางพาณิชย์โยบาย ในทางเศรษฐกิจ ในการกสิกรรม แต่ว่าสยามเรา
 กำจัดจะคนตัว เราเตรียมที่จะวิ่งไม่ใช้เงินอย่างแต่ก่อน เราจะมียางเพิ่ม
 ขึ้นทุก ๆ ปี เพราะเรามีพืชมะพร้าวปลูกได้ อีกรุ่นก่อนนั้นตั้ง ในระยะข้างหน้า
 นั้น เขาเกรงว่ายางเรานั้นแหละจะไหลท่วมเทไปในตลาดต่าง ๆ ทำให้เขาได้
 ประโยชน์น้อยลง เขาจึงตั้งข้อบังคับให้เราปลูกได้ภายในจำกัด แต่ทำ
 ประหนึ่งว่าได้กรุณาเราโดยให้สิทธิพิเศษนั้น ท่านจะแปลกใจบ้างหรือไม่
 ว่าคณะกรรมการการค้าว่า ซึ่งจะให้ โครงการนี้สำเร็จบริบูรณ์
 ต้องอาศัยบรรดาประเทศที่ปลูกยางทั้งมอรวรรวมมือเข้าเป็นภาคี แต่อเมริกา
 มี ฟิลิปปีน บราซิล เม็กซิโก ก็เป็นประเทศที่ปลูกยางมากเหมือนกัน
 แต่ไม่เข้าเป็นภาคีด้วย เมื่อรวมความแล้วข้าพเจ้าใคร่จะอ่อนน้อมรัฐบาตนั้น
 ได้เปิดการเจรจากับคณะกรรมการจำกัดยางให้สยามมีอัตราโควตาส่งออก
 ได้เป็นปีละ ๓๐,๐๐๐ ตัน และให้สยามมีสิทธิจะปลูกยางได้ในเนื้อที่โดยไม่
 จำกัด ก่อนที่จะให้สภาพนั้นให้ลดยาบัน

ขุนขจรเขานใจคน ผู้แทนราษฎรจังหวัดระนอง กล่าวว่าการ
 ทำสัญญาจำกัดยางตามทวิรูปบาดเสนอมานี้ ข้าพเจ้าได้ตรวจดูตามคำ
 บันทึกลง ในเมื่อรัฐบาลทำไปแล้วนั้น ทราบได้ชัดอยู่แล้ว ชันแรกทำ

สัญญาจำกัดปีละ ๑๕,๐๐๐ ตัน แต่เมื่อภายหลังได้สถิติจากกรมศุลกากร
ใหม่ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง กรกฎาคม ได้จำนวนเดือนหนึ่งของยางออกไป
๑๘๒๕ ตัน คิดเป็นปีละ ๒๓,๐๐๐ ตันเศษ แต่ที่รัฐบาลเดนมาร์มจะคิดเพิ่ม
โควตาเป็น ๒๕,๐๐๐ ตันในปี ในเดือนสิงหาคมข้าพเจ้าเข้าใจว่าคงจะ
สั่งเพิ่มขึ้นอีกมาก เพราะอะไร เพราะยางเมื่อก่อนราคาตกต่ำ ราคาเพิ่งดี
ขึ้นในเร็ว ๆ นี้ แต่เตรียมการยังไม่ทัน และที่ส่งออกไปในเดือนสิงหาคม
ในเดือนหน้า ซึ่งเข้าใจว่าจะเพิ่มขึ้นกว่าในเดือนกรกฎาคม ซึ่งรัฐบาลได้
ตกลงมาและยางที่ยังไม่ได้ตรวจและตัดก็ยังมีอีกมาก ที่ตัดไปแล้วก็มี
แต่ที่ตัดยังไม่ได้ก็มี ที่ตัดได้ระยะเวลายาวหนึ่ง สอง ปี ล้ามี ยังมีอีก
มาก ยังเห็นได้จากข่าวของ ไทเวตเตมา ตามที่ข้าพเจ้าทราบใน ๓ จังหวัด
สุราษฎร์ ตรัง ยะลา ๓ จังหวัดรวมกันในปีหนึ่งได้จำนวน ๒๕,๐๐๐ ตัน
เกือบทั้งหมดจำนวนที่ขอมานแล้ว เพียง ๓ จังหวัดเท่านั้นเอง และยิ่งอีกกว่า
๓๐ จังหวัด ตามที่มีอยู่อย่างรัฐบาลจะรู้ได้อย่างไร การที่ทำขั้นแรก
พลาดไป เราจะขอเพิ่ม เราก็ไม่ทราบว่าเราจะยอมหรือไม่ เก้า ๑๕,๐๐๐ ตัน
ขอเพิ่มเขาเป็น ๒๕,๐๐๐ ตันนั้น ความจริงข้าพเจ้าที่ได้กราบเรียนมา ขอ
ให้เห็นว่า ควรจะให้ส่งออกไป ในปีสุดท้ายไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัน แต่
รัฐบาลขอไปเพียงครึ่งหนึ่ง คือ ๒๕,๐๐๐ และเมื่อทุกจังหวัดรวมกัน และ
ปีแรกก็ยังมากกว่าที่ขออย่างนั้นแล้ว และความเดือดร้อนจะต้องตกอยู่กับ
ใคร การที่รัฐบาลพลาดไปแล้ว และยิ่งจะพลาดครึ่งที่ ๒ อีก ข้าพเจ้า

เห็นว่ายังไม่สมควรอย่างยิ่ง เรื่องจำกัดรัฐบาลเคยทำพลาดมาแล้วในเรื่องจำกัดแร่ดีบุกครั้งหนึ่ง ทำไปทำมา คนไทยของเราที่ได้รับความเดือดร้อน ความมั่งคั่งไปตกอยู่แก่ต่างประเทศ และเรื่องยางนั้นก็อีกบ้างที่จะรุนแรงกว่าเรื่องแร่ดีบุกเสียอีก ถ้าเป็นเช่นนี้และส่วนที่รัฐบาลแถลงว่าคริมิตโครงการนั้นมีความมุ่งหมายที่จะจำกัดยาง ก็เป็นธรรมดาอยู่ที่จะผ่อนผันจำกัดยางบ้าง ในข้อนี้ตามจำนวนโควตา เราไม่ได้จำกัด เราเอาสถิติที่แน่นอนระวางขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ ในสมุดโควตาประจำปีคือจำกัดในปีที่ ๑ ๕๐% นั้นเอง เรียกว่าจำกัดส่วนร้อยละในโควตานั้น จะต้องให้ได้เต็มตามจำนวนของเราว่าออกได้แล้วยัง มีอีกข้อหนึ่งตามคำแถลงการณ์ว่าในนานาประเทศ ในส่วนสมุดโควตา และจะแบ่งจำกัดสมุดโควตา สำหรับประเทศสยามนั้น เขาพร้อมจะกำหนดให้ เขาต้องการจะให้เงินพอที่เพียงพอ ทำไมเราจึงขอเขาไม่พออย่างนี้ เราต้องเอาให้พอ เขามอบแต่ที่ว่า เขาจะให้ให้พอ ทำไมเราไม่ขอให้พอ เรากลับไปขอให้น้อยลงถึง ๘๐% เช่นนี้ จะใช้ได้ที่ไหน

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดพัทลุง กล่าวที่
 ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยตามที่ผู้แทนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี และระนอง
 แถลงแล้วเมื่อก่อน แต่ข้าพเจ้าขอเรียนแก่ท่านสมาชิกผู้มั่งคั่งที่ทงหลาย
 ซึ่งยังไม่เคยไปในจังหวัดในบั้นนี้ได้ ก็เมื่อว่าการสัญญาจำกัดยางนี้เรา
 เสียเปรียบเป็นอันมาก และข้าพเจ้าจะขอเรียนในตอนต้นคือว่า เมื่อสืบ

ชาวบักซ์ ได้กำลังคนในการปลูกยาง และเวลานั้นได้ปลูกยางใหญ่โต เพราะยางได้ราคาดี ที่นี้บางคนถึงกับขายที่ต่างๆเอามาลงทุนปลูกยาง หรือบางคนมีสวนหมากสวนมะพร้าวขายหมดถึงกับขายตัวก็มี ต่อมายางก็ลดราคาเรื่อยตามลำดับ จนถึงบัดนี้ ยางโต ยางราคาเท่าที่ได้เริ่มจำกัด ยางขึ้นขึ้น ก็ทำให้ยางขึ้นราคา ที่จริงยางนี้โต ยางราคาก่อนแล้ว และก่อนนั้นก็เริ่มจำกัดยางแล้วอีก ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าเป็นอย่างพวกนั้น ยางโต ยางราคาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นต้นมา และมาบนวิรัฐบาลจะไม่จำกัด และเรอจะได้ ไร่ควมเพียง ๒๕๐๐๐ ไร่แล้ว ชาวบักซ์ ได้จะต้องฉิบหายมากที่สุดทีเดียว และให้ที่ประชุมเห็นอกชาวบักซ์ ได้ และขอให้ได้มุดไร่ควมมากกว่านี้ และอย่างน้อยก็ให้ ได้เท่าที่ผู้แทนกาญจนบุรีเสนอมาเมื่อ

ขุนวรคำสันต์คุณกิจ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวได้ว่า ข้าพเจ้าขอสนับสนุนในเรื่องสถิติ จำนวนคนยางที่รัฐบาลเก็บสถิติมานั้น เป็นอันแน่นอนที่เคียวว่าได้สถิติไม่ถูก ดูไม่ถูกต้องเหมือนอย่างที่มีผู้อภิปรายมาเลย สถิติที่เราสำรวจกัน ที่เราขอให้ข้าหลวงประจำจังหวัดส่งมาให้ นั้น ที่ได้มาแล้ว ๓ จังหวัด สุราษฎร์ นั้นน้อยที่สุด ไม่เหมือนกับจังหวัดอื่นๆ ก็เพราะว่าภาวการณ์บังคับไม่ให้ปลูก ถึงกระนั้นก็มีถึง ๖๐,๐๐๐ ไร่เศษ และจังหวัดศรีวิชัยมีจำนวน ๔,๖๐๐,๐๐๐ ไร่ และยะถามี ๗,๕๘๐,๐๐๐ ไร่ รวมทั้งหมดถึง ๓๒ ล้านต้นกว่า ฉะเพาะ ๓ จังหวัดนี้ จังหวัดสุราษฎร์เป็นจังหวัดที่น้อยที่สุด นี้ก็ยังไม่เอาจังหวัด

สู่ราษฎรไปรวมด้วยซ้ำ และอีก ๘ จังหวัดที่มตคนยงมากมายน ดอง
 กิดดู แต่ ๓ จังหวัดเราได้อีก ๓๒ ล้านคน นั่นเพราะจังหวัดที่มตคนยง
 อาจจะได้แต่ไม่มี คง ๗ ล้าน คนกว่า เราคิดเขาอย่างน้อยที่สุด
 คิดว่าอย่างเหต่านมตคนยงได้น้อยที่สุด ในบหม่งเราจะต้องคิดได้ คือ
 ๒๐๐ ล้านเรื่อกิดให้ตัดได้ ๑ ล้าน เรานำจะได้บหม่งจำนวน ๓๕,๕๐๐
 คนกว่า นี้จำนวนยงที่ตัดแต่ๆ ที่ตัดได้จากคนยง แต่ความจริงอาจ
 จะตัดได้มากกว่า ข้าพเจ้าคิดคะเนเอาจำนวนน้อยที่สุด และคิดว่า
 ยงนั้นเป็นยงผอมๆ ทงนั้น เรายังได้จำนวนยงมากถึงเพียงนี้ ถ้ายง
 นั้นเป็นยงอ้วนเราจะได้มากกว่า และข้าพเจ้าคิดคะเนเพราะ ๓ จังหวัด
 เท่านั้นและทั้งจังหวัดสู่ราษฎร ก็เป็นจังหวัดเด็กที่สุด และจังหวัดที่ทายาง
 นั้นมี ๑๕ จังหวัด แล้วจะมากกว่ามากมาย มีผู้อภิปรายมาแล้ว
 ว่ารายได้ โกวศา ๓๐,๐๐๐ คน ที่ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี ขอให้
 รัฐบาลจำกัด ๓๐,๐๐๐ คนตอบลงจะยอมมัน ข้าพเจ้าเห็นว้างน้อย แต่
 เขาเถิด ถ้ารัฐบาลไม่เจรจาอย่างนั้นได้ก็พอจะยอมได้ ถ้า ๓๐,๐๐๐ คน
 คือบี้ ต้องหมายความว่าควยงที่ออกได้จริงๆ ไม่ใช่เราจะส่งยงออก
 ในบหม่งน้อยกว่านั้น และยงที่เหลือนจะเอาออกไปขายที่ไหน การที่รัฐบาล
 ไปเอาสถิติจากกรมศุฎการมานั้น ผิดกับต่างประเทศเขา ส่วนยง
 ของต่างประเทศเขามันเป็นบริษัท เวลาเขาจะต้องการทราบจำนวนว่ามี
 หนึ่งได้เท่าไร เขาก็ประชุมกันแล้วรวมกันก็จะทราบจำนวนได้แน่นอน

สำหรับของเราไม่มีเช่นนั้น เราใช้ไปดูตามสถิติของศุภกากร สำหรับ
 ของเขานั้น ถ้ายางราคาตกต่ำแล้ว เขาก็ไม่ทำ เพราะเขาจะได้กำไร
 เล็กน้อย เขาไม่ต้องการ สำหรับของเราเจ้าของสวนยางไม้สูงจะมีนัก
 ฉะนั้นก็ทำไปเล็ก ๆ น้อย ๆ ตามแต่ความต้องการและขายไปพอกินไป สถิติ
 ที่รัฐบาลได้มาทางกรมศุภกากรก็คงได้จำนวนของสวนเล็ก ๆ ภาษีของ
 บริษัทใหญ่ที่เขาหยุดทำไม่ เพราะบริษัทเหล่านั้นเขาก็หยุดทำเสีย เพราะ
 เขาเห็นว่าราคาตกต่ำถ้าหากว่ารัฐบาลจะจำกัดโคคาแล้ว พวกบริษัท
 ใหญ่ ๆ จะได้เปรียบ แม้ว่าเขาหันทางส่งออกได้ คิดว่าพวกเขาเข้ากิน
 ค่า หรือจะต้องไปขายให้แก่บริษัทใหญ่อีกที่หนึ่ง เพราะฉะนั้นจะเห็น
 ได้ทีเดียวว่าการจำกัดยางนี้เป็นการเดือดร้อนแน่นอน เพราะฉะนั้นการ
 ที่รัฐบาลได้จำกัดก็บอกไปแล้ว เราจะได้เห็นได้ว่าการได้เปรียบจะอยู่ที่
 บริษัทใหญ่ ๆ เขา และเขามันยิ่งที่จะขอโคคาจากรัฐบาลมาก เขามัน
 หนทางที่จะส่งได้ คิดว่าบริษัทเล็ก ๆ และคนไทยเรานักทำนองเดียวกันจะ
 ต้องเสียเปรียบอย่างนั้น ขอให้รัฐบาลเราพิจารณาให้รอบคอบเสีย
 หน่อย ถึงแม้ว่าเราจะรับผิดชอบเขาได้แต่ก็ดี แต่เราก็มีเงื่อนไข คือ
 ว่าสัญญาของเรา เราจะใช้กันต่อเมื่อเราได้ยื่นสัตยาบันแล้ว ถ้าหากว่า
 รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าการจำกัดยางของเราเป็นการเสียเปรียบและเป็นภาระ
 เดือดร้อนแก่ราษฎรชาวบักซ์ ได้อย่างมากแล้ว ข้าพเจ้าใครที่จะวิงวอน
 ให้รับแรงสำรวมสถิติ ที่เราสำรวจอยู่นี้ ได้มาแล้วเราเอาจำนวนนั้นมา

พิเคราะห์ข้อสัญญาโดยทั่วไปแล้ว จะเห็นได้ว่าต้นทุนของสยามย่อม
 เดี่ยวเปรียบแก่นานาประเทศเป็นอันมาก เดี่ยวเปรียบโดยได้ โคจรถาน้อย
 ไปชั้นหนึ่งและยังเดี่ยว เปรียบในการ ปลูกยางเพิ่มเติมซึ่งเขาจำกัดให้ เราอีก
 การเดี่ยวเปรียบเทียบเข้าใจว่าต้นทุนรัฐบาลยังไม่ทราบสถิติของที่แท้จริง ทั้งขาด
 ความคำนึง ถึงผลได้เดี่ยวของประเทศชาติให้รอบคอบด้วย ข้อตกลง
 ตามสัญญานี้ แม้รัฐบาลได้รับสนองไปแล้ว ผลร้ายจะตกแก่เจ้าของ
 ส่วนโดยโคจรถาน้อยออกน้อยเกินไป รายได้ไม่ชดเชยกับรายจ่าย จำกัด
 โคจรถาน้อยสำหรับเมื่อ ๓๐ ปีล่วงมาแล้ว ก็เพียง ๕๕,๐๐๐ ตัน ตาม
 ที่ท่านรัฐมนตรีแถลงแด่อนั้น ก็พอทดได้ เพราะเวลานั้นส่วนยางมีน้อย
 แต่เวลานี้ส่วนยางเพิ่มมากกว่า ๓๐ ปีที่ล่วงมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๕%
 เหตุใดที่ทำให้ส่วนยางเพิ่มมากขึ้น ขอนายเจ้าขอเรียนว่าเพราะยางเมื่อ
 ๓๐ ปีล่วงแล้ว ถึงหาบดะ ๕๕๐ บาท ราษฎรต่างพากันแตกตื่นอยาก
 ไร่ราวย ต่างก็จับจองและซื้อหาที่ดิน ปลูกสร้างสวนยางขึ้นทุกหมู่บ้าน
 และตำบล ฉะเพาะบดคาน ยะดา นราธิวาส และยังมีจังหวัดอื่น
 เช่นสงขลา สตูล พัทลุง นครศรีธรรมราช สุเก็ด ตรัง กระบี่ พังงา ระนอง
 สุราษฎร์ ชุมพร และอื่นๆ อีกก็มี แต่ไม่ทั่วทุกหมู่บ้าน เช่น ๓ จังหวัด
 ที่กล่าวแล้ว ธรรมชาติของยาง เมื่อปลูกแล้ว ถ้าได้รับการบำรุง
 พอสมควร ก็ได้รับผลใน ๕ ปี แต่ถ้าปลูกทิ้งไว้เฉยๆ มิได้รับ
 การบำรุงภายใน ๖-๗ ปี จึงจะรับผล ข้างเจ้าเองก็พดอยต้นกับเขา

ด้วย ได้จับจองและซื้อที่ดินราว ๕๐๐ ไร่เศษ ปลูกยางไว้ ๑๐,๐๐๐
 ไร่เศษ และของผู้อื่น ซึ่งสร้างขึ้นมาของข้าพเจ้า คิดจะเพาะ
 ปลูกใหญ่ใน ๓ จังหวัดดังกล่าวแต่ลดหย่อนแปลง พอปลูกสร้างเสร็จ
 ยางก็เริ่มตกราคาเป็นลำดับมา จนถึงเมื่อ ๔ ปีมานี้ คงเหลือหาบ
 ละ ๕-๖-๗ บาทเท่านั้น เจ้าของยางส่วนใหญ่และน้อยส่วนมากชวน
 กันระงับมิได้ ซึ่งจำหน่ายที่ขีดจำหน่ายอยู่บ้าง ก็เป็นส่วนน้อยที่สุด
 ขณะนี้ ผู้ที่ไม่มีส่วนยาง หรือผู้ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกับยางแล้ว ยากที่จะ
 ทราบสถิติของยางที่แท้จริง ผู้แทนรัฐบาลซึ่งทำสัญญากับนานาประเทศนั้น
 อาจถือเอาตามสถิติขาออก เมื่อ ๓๐ ปีล่วงมาแล้ว หรือเอาสถิติเมื่อ
 ๔-๕ ปีมานี้ก็เป็นได้ จึงได้จำกัดโคกตามข้อยไป เวลานี้คนยางตามทนายเจ้า
 หมายมาแต่ที่ว่า ต่างพยายามปลูกเพิ่มราว ๓๕% นั้น ต้นโตขึ้นด้วย
 ใต้ดวงทั้งหมด และที่ปลูกทยอยๆ กันมาอีกก็มีมากเวลานี้ ถ้าได้
 ตรวจสอบสถิติ ให้ได้จำนวนต้นยางที่แท้จริงแล้ว สยามอาจจะได้ โคกคา
 ถึง ๕๐,๐๐๐ ต้น และตามที่ท่านสมาชิกทางบกษได้ รวมทนายเจ้าด้วย
 ได้ไปขอช่วยทางจังหวัดให้ตรวจสอบนั้น เท่าที่ได้ทราบและสอบสวน
 ก็เป็นแต่สอบถามเจ้าของสวน แต่เจ้าของสวน ซึ่งเป็นไทยอิสลาม
 กลับเกรงกลัวว่าจะต้องเสียภาษีเป็นรายต้น เลยปกปิดมิได้บอกจำนวนที่
 แท้จริง ยิ่งกว่านั้นสำหรับสวนของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าได้ไปถามกำนัน

ผู้ทำการตรวจสอบว่า ได้จำนวนต้นเท่าไรและตรวจนับอย่างไร ได้รับ
 ตอบว่าจะกระประมาณได้ในบัญชี เพียง ๕๐๐๐ ต้นเท่านั้น ฉะนั้นข้าพเจ้า
 เห็นว่า ถ้าจะให้ ได้จำนวนที่แท้จริงแล้ว ควรให้มีเวลาตรวจนับ ๓๐ วัน
 เป็นอย่างน้อย อนึ่งเมื่อคราวขางมีราคาถึงหาบละ ๒๕๐ บาทนั้น ทาง
 นานาประเทศเขาได้จำกัดโคกตาเหมือนกัน ส่วนสยามมิได้เข้าเป็นภาคกับ
 เขาคด้วย แต่ขางของเราส่งออกขายราคาเท่ากันห้ามมีการขัดข้องอย่างใดไม่
 บคินขางมีราคาขึ้น และต่อมาตั้งแต่ก่อนเริ่มทำสัญญาโคกตา คือตั้ง
 ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๗๖ เจ้าขางขางต่างลงมือขัดจำหน่าย คนดะ
 เด็กน้อย ยังไม่ขัดทั้งหมด สำหรับของข้าพเจ้าได้เบ็ดขัดเพียง ๒๐๐๐
 ต้นเท่านั้น และขอเรียนไว้เพื่อเป็นเครื่องคิดเทียบว่า ขางที่ขัดได้
 ใน ๓ วัน ๕๐๐ ต้น คือ ๓๐ ซึ่งเป็นอย่างน้อย เวลานเจ้าขางต่าง
 มีหน้าขมขมตามกัน ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่จะยอมมือไปเข้า
 ผู้กมิตเมื่อตกลงจำกัดตามสัญญาเขาแล้ว ผลร้ายจะไปตกอยู่กับเจ้าของ
 ส่วน จะกระทำให้น้ำขืดเขี้ยวไปตามกัน ทั้งรัฐบาลก็จะขาดผล
 ประโยชน์ซึ่งควรจะได้ไปด้วย เช่นค่าภาษีอากรต่าง ๆ เก็บง่ายและค่า
 ระวังรถไฟก็มากขึ้น ส่วนภูมิภาคของสยามเก่า ยุคมไปด้วยที่ดิน
 ซึ่งยังเป็นป่าพงสำหรับทำสวนมีอีกมาก ส่วนภูมิภาคของเขาไม่มี
 ป่าพงเช่นของเรา เพราะเขาได้ โกงสร้างเป็นส่วนที่เจริญมานานแล้ว ยัง
 ไม่ควรให้เขาผู้กมิตถึงการเพาะปลูก และข้าพเจ้าขอจึงวอนรัฐบาลซึ่ง

เป็นที่เคารพ จึงระดัดถึงเมื่อยอมให้เขามัดเรื่องจำกัดไว้ด้วยว่า ด้วยมา
ขาดประโยชน์และเจ้าของเหมืองเค็บครอนเพียงไร ในเรื่องยงนี้ แม้
เจ้าเป็นจะต้องเขาเป็นภาคเพื่อทางไม้ครัดแล้ว ก็ขอให้ รัฐบาลหาทางผ่อน
เพื่อตรวจดูสมบัติจำนวนต้นยางให้แน่นอน แล้วขอเพิ่มจำนวน โควตา
ให้มากขึ้น อย่างน้อย ๓๕,๐๐๐ ต้นและให้ ได้จำนวนที่ขึ้นไปตามส่วน
และให้ขอ โควตาการจำกัดปลูกเพิ่มเสียด้วย จะเป็นเขตซึ่งข้อเสียของ
ประเทศ ทั้งจะได้ คมครองความเสียหายของเจ้าของยาง เพื่อให้สม
กับเสียงชมว่า รัฐบาลใหม่ไม่โง่ ตามที่ท่านรัฐมนตรีผู้หนึ่งว่า ถ้าไม่เข้า
จำกัดยางแล้ว ยางจะถูกไฟไหม้และปลวกกินตายหมดนั้น ไม่เป็นความ
จริง จริงอยู่ ปลวกมักกินบ้างเพราะต้นที่จะตายเขียงอยู่แล้ว ก็เป็นส่วน
น้อยที่สุด และที่ว่าไฟกินนั้น ก็เพราะของคนงาน ๆ ซึ่งปลูกเมื่อได้
เมื่อเสียไว้ในป่าหรือในทุ่งคาเท่านั้น ก็เป็นส่วนน้อยที่สุด

พ.ท. พระตำรวจดำสนิพตชินธ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้าได้ฟังคำอธิบาย
ของท่านดำมาชิกผู้ มีเกียรติหลายท่านแล้วส่วนแต่ต้อง การ โควตามากกว่าที่
รัฐบาลเสนอมานี้ ก็คงแต่ตามหมื่นขึ้นไปถึง ๗๐๐๐๐-๘๐๐๐๐ ถ้าหากว่า
ข้าพเจ้าจะถามท่านผู้แทนราษฎรเหล่านั้นว่า ได้คิดเลขมาอย่างไร ก็คง
จะตอบไม่ได้นอกจากว่า ได้ นับต้นยางเหล่านั้นมาจากจังหวัดต่าง ๆ ต้นยาง
เหล่านั้นนับมาได้เป็นจำนวนคงแต่ต้นด้านต้น จำนวนอย่างไรจึงได้
เป็นจำนวนนั้น เพราะต้นยางต้นหนึ่งออกยางไม่เท่ากันและที่คนก็ผิดกัน

น้ำยางออกก็ไม่เท่ากัน นอกจากนั้นระยะที่ปลูกก็ห่างก็ทำให้ออกยางไม่เท่ากันและอายุของต้นยางก็ไม่เท่ากัน อย่างท่านสมาชิกผู้หนึ่งบอกว่า อวนก็มี ผอมก็มี น้เป็นคดยทดิน ถ้าเช่นนั้นจะคำนวณได้ โดยมีกฎเกณฑ์อย่างไร ท่านผู้แทนกาญจนบุรีได้มีแก้ไขไปยังบักซ์ได้ แต่ไปข้างเพียงคืนเดียวก็ได้ ตัวเลขคงจะบุง การที่เราจะคิดเอา โคจดาให้มากมายนั้น รัฐบาลพยายามที่สุดที่จะให้มากได้ ขอให้เห็นใจ เพราะรัฐบาลไม่ใช่อื่นไกล คือท่านทั้งหลายเอง ก็เหตุไ้รัฐบาลจึงขอให้ท่านทั้งหลาย ลงมติอนุญาต ๒๕,๐๐๐ ต้นเป็นมุดโคจดาเด่า ก็ด้วยเหตุว่าเรามีคัณฑชเรามีสถิติที่หาได้เต็มตามที่หาได้ในเวลานี้ และประกอบกับการพิจารณาโดยใกล้เคียงที่สุด เห็นว่า ๒๕,๐๐๐ ต้นนั้นสมควรแล้ว และมีหลักฐานที่ที่จะไปเจรจากับนานาชาติไม่ให้เสียเปรียบ เสียเหลี่ยม โดยเหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าขอให้ท่านทั้งหลายพึงท่านรัฐมนตรีผู้หนึ่งซึ่งเป็นเจ้าของส่วนยางเหมือนกันจะได้กด่าจค๋ไป

พระยาสมันตรีบุรินทร์ กล่าวว่ การทำส่วนยางของประเทศสยามตอนบักซ์ไค่นั้น ข้าพเจ้าจะขอเสนอให้ที่ประชุมนี้เป็นเครื่องทราบไว้เพื่อจะได้ดำริ เราเริ่มทำการส่วนยางมาราวประมาณ ๒๐ ปีเศษ แต่ทว่าอาศัยเหตุว่ที่ ๒๐ ปีก่อนนั้นเป็นแค่ส่วนพนเท่านั้น การที่เป็นด้าเป็นต้นนั้นในระยะ ๑๕ ปั้น ดังข้าพเจ้าจะได้เสนอให้ท่านเห็นว่ระยะการทำส่วนยางของเรานั้นได้ กำไรดีในตอนนั้น และนานาประเทศก็ได้ปลูก

แข่งขันกันมากที่สุด จนเป็นเหตุให้ยางตกต่ำลงมากที่สุด จนเป็นที่วิตก
 ตั้งแต่ปี ๒๔๕๗ จนถึงปี ๒๔๖๓ ราคาภายในเขตนี้น่าจะ ๑๕๐ บาท
 และถดถอยลงมาในระยะ ๕ ปีถึง ๑๐๐ บาท มาใน พ.ศ. ๒๔๖๔
 จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๒ ราคาขยับขึ้นมาอีกเหลือ ๑๐๐ บาท และถดถอย
 มาถึง ๒๕ บาท ครั้นปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ถึงปลายปี ๗๖ ราคาขยับขึ้นแต่
 ๑๐ บาท เริ่มถดถอย ๗ บาท ๖ บาท ราคาขยับขึ้นต่ำถึง ๓ บาทกับ ๗ เดือน
 เพราะฉะนั้นรัฐบาลได้ตรึงราคาหาหนทางอย่างละเอียดที่สุดที่จะทำนุบำรุง
 ให้ บัณฑิต ได้เจริญขึ้น โดยการทำส่วนงานนี้ อีกประการหนึ่งส่วนงาน
 นี้เป็นประโยชน์ ชนหนึ่งของ บัณฑิต ท่านทั้งหลายจะเห็นได้ว่ายาง
 ราคาตกต่ำเป็นที่วิตก และเจ้าของส่วนงานพากันขาดทุน ส่วนงาน
 ถูกไฟไหม้บ้าง ถูกปลวกกินรากบ้าง เกิดราขึ้นต้นตายบ้าง การที่เป็นเช่น
 เราไม่ได้ทำนุบำรุงให้สุดแก่ หมายความว่าทำให้เสียหายไปไม่น้อยมาก
 ที่เดียว ถ้าหากว่าเราไม่คิดแก้ไขแล้ว ภายในระยะไม่กี่ปี ส่วนงาน
 จะตายหมด ถึงแม้ว่าเราไม่จำกัดมัน มันก็จำกัดตัวมันเอง ๒% ครั้นมา
 เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๖ นี้ หมายความว่าประเทศที่มีเจ้าของส่วนงาน
 ที่วิตกกังวลเรื่องยาง จึงได้เข้าร่วมกันพิจารณาหาหนทางที่จะช่วย
 ราคาขยับให้ดีขึ้น ร่วมคิดกันว่าต้องจำกัดอย่างเดียวกัน ให้ยางออกนอก
 ประเทศน้อยเข้า ราคาขยับจึงจะดีขึ้น จนมาถึงเมื่อเดือนเมษายน
 พ.ศ. ๒๔๗๗ นี้ได้ทราบกิตติศัพท์ออกไปว่าประเทศสยามได้เข้าภาคจำกัด

ยางนั้นด้วยแล้ว เมื่อเลิกศัพทได้เดื่องดังออกไป ยางก็เขยิบ ฟันตัวขึ้น
 โดยด່อน เพราะพ้อค่าเห็นว่ายางมีน้อยเข้าๆ เขาจึงรีบซื้อ ซ้อนเองราคา
 ยางก็กระเคืองขึ้น ๆ จนถึงท่านรัฐมนตรีว่าการเศรษฐกิจได้พูดแต่อย่างถึง
 ๓๐ เศษขึ้นไป ดังนั้นว่าการที่รัฐบาลได้เข้าร่วมภาคจำกัดยางนั้น
 เป็นเหตุสมควร ความมุ่งหมายของ รัฐบาล และ ประชาชน ใน อัน ที่ จะ ฟันฟู
 เศรษฐกิจ การอย่างนั้นเป็นการดีแล้ว การที่ยางราคาคงต่ำไปเป็นเหตุ
 ให้เสียหายนั้น ไม่ใช่เสียหายแต่อย่าง ทำให้การค้าอย่างอื่น ๆ และการงาน
 อื่น ๆ ของประเทศพดอยคงต่ำไปด้วย ทั้งสิ้น การที่เรารัฐบาลนี้ ได้
 ร่วมจำกัดยางกับนานาประเทศด้วยนั้น รวมกันหลายประเทศ ซ้อนเอง
 รัฐบาลจึงมีความจำเป็น เพราะได้ร่วมกันมาก ส่วนอเมริกา นั้นมีเป็น
 จำนวนน้อย ไม่เป็นอุปสรรคร่วมกันในส่วนใหญ่ นี้เพราะเรื่องนี้ได้
 ปรึกษาหารือเป็นส่วนใหญ่ในคณะกรรมการยางแล้ว แม้แต่ประเทศ
 อเมริกา จะไม่เข้าร่วม ภาค กับเรา ก็จะไม่ทำให้เสียหายในการ จำกัดยาง
 อย่างใดเลย จริงอยู่การจำกัดยางนั้นเป็นการตัดสินใจดีที่ได้ภาพของชาว
 ส่วนยาง การยินยอมต้องได้รับความกะทบสิทธิแห่งการค้าและการทำ
 ส่วนยางอยู่ เพราะตามธรรมชาติบุคคลย่อมทำอะไรได้ตามความพอใจ
 แต่เหตุที่การจำกัดยางนั้น โดยที่เราช่วยกันปรับปรุง ให้การทำยางนมราคา
 ดีขึ้นรวมทั้งสินค้าอื่น ๆ ด้วย เพราะเหตุชาวบราซิล ได้และชนบทบ้านนอก
 เหล่านี้มีทรัพย์สินน้อยก็โดยอาศัยอสังหาริมทรัพย์เป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้

ไม่มีราคา ก็ไม่มีประโยชน์แก่เขาเลย ในการจำกัดอย่างนี้เราจะแต่เห็นได้
 ว่าแต่ก่อนเราได้เคยส่งยางออกไปหาบหนึ่งได้ ๖ บาทเท่านั้น ถ้าแม้ว่า
 เราจำกัดแล้วเวลานี้ส่งออกไปเพียงครึ่งหาบจะได้ ๓๕ บาทมากกว่าส่งไป
 หงหาบ และยังทำให้การงานค้าขายอื่นๆ แต่เห็นเป็นที่น่ายินดีมาก ที่จำ
 บัณฑิตได้ได้รับราคาอย่างงามขึ้น การที่เรามีโคจรตายในระยะเวลา ๓๕,๐๐๐ คัน
 นั้น เวลานี้เราได้ตรวจสถิติ เรามีเพียง ๕,๐๐๐ เศษเท่านั้น ในระยะ
 ๓๐ ปี ใน ๕,๐๐๐ คันนั้นเป็นสิ่งที่สูงที่สุด เราจึงเอา ๕,๐๐๐ คันนั้นเป็นเกณฑ์
 แต่เมื่อเราเข้าพดนั้นเราตกลงแต่เพียงว่าเอาถึง ๓๕,๐๐๐ คันเท่านั้น แต่
 รัฐบาลเห็นว่าเป็นการผิด อาจที่จะขอได้มากถึง ๒๕,๐๐๐ คัน ตามซึ่ง
 รัฐมนตรีว่าการเศรษฐกิจได้ว่ามานั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า ท่าน
 ผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะได้พิจารณาถึงข้อที่ว่า ถ้าเราไม่เข้าแล้วก็จะทำ
 ให้การยางเป็นไปตามทางเดิม แต่เมื่อมาขอใน ๒-๓ วันนั้น เหมือนกับ
 อย่างจะมีข้อขึ้นใหม่ ถ้าเราไม่เข้าแล้วโดยทำถอยหลังกลับไป น่ากลัวว่า
 จะเป็นอันตรายทีเดียว ในการที่จะหาตลาดอย่างนั้น ถ้าเราจะมาหาใน
 ปัจจุบันทันด่วนในเวลาที่เราต้องการแล้วเช่นนั้น น่ากลัวว่าผู้ซื้อของเรา
 เขาจะไม่ให้ประโยชน์ตามความพอใจของเรา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
 ให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้พิจารณาในข้อดีปัญหานี้ด้วย

ขุนสุมอาหารหิระคัตติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า เท่าที่
 อภิปรายกันมานี้ อภิปรายกันในเรื่องที่ว่ามากนักน้อยเพียงไร ฝ่ายรัฐบาล

ได้ผ่านพ้นการอภิปรายนี้ไปแล้ว และตกลงว่าสภาฯ นี้จะอนุญาตให้
 รัฐบาลไปทำตัดคยาบนี้ การคำนวณแยกเมื่อก่อนยังไม่ได้พูดอยู่อีก ๒ ข้อ
 ซึ่งบางที่ท่านสมาชิกจะยังไม่ค่อยเข้าใจ คือว่าการรับข่างนั้นรับได้แค่
 เพียงมากถึง ๘ เดือนต่อปีเท่านั้น ไม่ใช่รับได้ถึง ๑๒ เดือน เพราะ
 ธรรมชาติการที่เราคำนวณโควตาเราคำนวณ ๑๒ เดือน แปลว่าได้กำไรมา ๔
 เดือนแล้ว อีกประการหนึ่งสิทธิที่เราได้มาคือปลูกเพิ่มเติมได้ ๓๐,๐๐๐ เอเคอร์
 เป็น ๗๗,๐๐๐ ไร่ นั่นเป็นสิทธิที่ไม่มีประเทศใดนอกจากประเทศเราในภูมิภาคนี้
 จำกัดข่างนี้และในการปลูกเพิ่มข่าง ข่างเมื่อต้นเล็กๆ เริ่มขึ้นมา ข่าง
 ตัดที่สุด ตัดที่สุด ตัดที่สุด เมื่อก่อนข่างนั้นจึงจะรับได้ใน ๕ ปีก็มี เรา
 จำกัดเพียง ๕ ปี เราก็ไม่เสียเวลาในการปลูกข่าง ถ้าหากว่าเราไม่ได้ปลูก
 เราจะถูกจำกัดเหมือนอย่างประเทศทั้งหลายที่เป็นภาคนี้หมดแล้ว เรา
 ก็จะเสียเปรียบในสัญญาอย่างมากมาย เพราะเหตุว่าข่างข่างของเราจะ
 ขยายออกไปได้อีกมาก

ขุนจรเขานิเวศน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดระนอง กล่าววา ตามที่
 ท่านรัฐมนตรีอธิบายมานั้นฟังได้ว่า รัฐบาลทำสัญญาจำกัดข่างเพื่อ
 จะบำรุงทางฝ่ายเจ้าของข่างข่างให้ดีขึ้น แต่เมื่อมาจำกัดให้ข่างข่าง
 ตามที่ข้าพเจ้าได้แสดงตัวเลขมาให้ทราบแล้วนั้น กัดบจะเป็นผลร้ายลง
 อีก คือแทนที่เราจะออกข่างได้ ในบหนึ่งต่อ ๕๐,๐๐๐ เมื่อรัฐบาลจะ

ออกเพียง ๒๕,๐๐๐ ก็ขาดเข้าไปครึ่งหนึ่ง ถูกจำกัดอีกในปีแรก ๕๐% ยัง
 เหลือ ๑๒,๕๐๐ ตกตงเป็นว่าเราจะออกยางได้ ในเศษหนึ่งส่วนสี่เท่านั้นเอง
 เมื่อราคายางตามที่ท่านรัฐมนตรีบอกว่าจะขายได้ หาบหนึ่ง ๖ บาท แต่ใน
 เวลานี้ขายได้หาบละ ๑๕ บาทนั้น นั่นเพิ่มขึ้นไม่ถึงสามเท่า แต่ยางที่
 เรามั้จริงถ้าถูกจำกัดเช่นนั้น เราจะออกได้เพียงเศษหนึ่งส่วนสี่เท่านั้นเอง
 ขาดไปมากทีเดียว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า เมื่อเป็นอย่างนี้ไม่ควร
 จำกัดจะดีกว่า เราสัญญาจำกัดทำไม จำกัดแล้วได้ประโยชน์อะไร การ
 ทำยางนั้นต้องลงทุนทุกอย่าง ต้องจ้างผู้ตีมา แล้วต้องมีนายงาน ยางไม่
 ด้งมาหาเราเอง ต้องลงทุนทุกอย่าง เมื่อลงทุนไปแล้วขายไม่ได้
 อย่างนี้แล้ว รัฐบาลจะรับซื้อหรือไม่ เมื่อรัฐบาลจะยอมรับซื้ออย่างที่เหลือ
 ข้าพเจ้าก็ยอม ๑๕,๐๐๐ ก็ยอม ตามที่ท่านรัฐมนตรีแถลงว่าไปทำ
 สัญญา ๑๕,๐๐๐ สติกรัฐบาลไม่ได้ตรวจดูให้ทีเดียว ต้องเอาจากศุภกการ
 ยางที่ยังไม่ได้ตั้ง ไม่ได้ตัด ไม่ได้ทำ ที่ยังเหลืออยู่ เนื่องจากราคายางตก
 ค่า รัฐบาลไม่ได้เห็นด้วยแต่เคย ตรวจดูตามสถิติศุภกการเท่านั้นเอง
 เมื่อเป็นเช่นนั้นการจำกัดยางไม่มีประโยชน์อะไร เพราะจะกดบังคับไปกว่า
 ที่ยางไม่ขึ้นราคาเสียอีก เพราะเมื่อก่อนไม่ได้จำกัด ส่วนที่ท่านรัฐ
 มंत्रीว่าการ กระทรวงเศรษฐกิจว่าการที่คล้ายกันนั้น คำอนุญาต
 ยางตามที่ท่านผู้แทนแถลงมาเป็นความจริง เพราะเขาว่า เขามั้ส่วนยาง
 ท่านรัฐมนตรีไม่มีส่วนยาง ข้าพเจ้าเองมีส่วนยางเหมือนกัน ตามที่

เขาแดงหนักที่สุด ๕๐๐ ตันในวันหนึ่งตัดได้ ๓๐ ซึ่งอย่างน้อย เมื่อ
 ความจริงเป็นเช่นนี้แล้ว รัฐบาลยังจะลงทุนไปอีก เพราะผู้แทนเขามี
 ความเข้าใจ ข้าพเจ้าจะได้แสดงตัวอย่างให้เห็นอีกข้อหนึ่งคือ สำหรับ
 จังหวัดระนองเมื่อก่อนนายได้ปลูกมาลิบก๊วยมี ราคาขายทางละร้อย
 กว่าเหรียญ ยังมีผู้ตัดขายส่งออกไปได้ทุกเดือน แต่เมื่อราคาขายลด
 น้อยลงไม่ถึงลิบก๊วยเหรียญอย่างนี้ เด็กกันหมด ไม่ได้ตัดเลย ไม่ได้ส่ง
 ขายออกนอกประเทศเลย มีน้อยเต็มที จนถึงเดือนกรกฎาคมรัฐบาล
 แกลงมาก็ยังไม่ได้ออกขายสักที ของข้าพเจ้าเองยังไม่ได้ตัด ยังไม่
 ได้ทำอะไรเลย ในระหว่างนี้จังหวัดระนองกำลังตัดขาย เมื่อจังหวัด
 ระนองออกขายเพิ่มขึ้นมาอีกแล้ว รัฐบาลจะว่าอย่างไร ตามที่ท่าน
 รัฐบาลที่ว่าท่านสมาชิกผู้หนึ่งที่ไปบิษั ไต่คนเดี่ยวแล้วกลับมา ได้ตรวจ
 มาตงมากมายนั้น เขาไปได้มาจากพวกพ่อค้าและเจ้าของสวนยาง และ
 มีจริง ไม่ใช่ไม่มี รับรองได้ว่ามีและที่พากันอยู่ในเวดานประมาณครึ่ง
 หนึ่งเท่านั้นเอง ที่ยังไม่ตัดไม่ได้ทำตงครั้งจำนวน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหา
 ในชั้นข้าพเจ้ามีความเห็นว่า สภาฯ จะให้อนุมัติแก่รัฐบาลเพื่อทำ
 สักยานัน ทำสัญญาแก่ต่างประเทศหรือไม่ ในเรื่องการให้อนุมัติ
 หรือไม่นั้นเห็นว่า เกี่ยวกับ เคารดิของประเทศสยาม เพราะฉะนั้นแม้อย่างไรๆ
 ได้ แม้เราจะรู้ดีว่าสถิติที่เราได้ทราบผิด ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภาฯ

คงจะรับรองให้อนุมัติให้รัฐบาลให้ตัดยารันแก่อนุสัญญาขึ้น ถ้าหาไม่แล้ว
 ก็จะทำให้เครดิต ชื่อเสียงของประเทศสยามเสื่อมเสียไป ต่างประเทศก็จะ
 ไม่เชื่อถือเรา แม้ถึงอย่างไรก็ดี แม้จะเป็นความเดือดร้อนของราษฎร ก็
 จำเป็นที่สภาฯ นี้จะต้องรับรอง ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสถิติที่เรารู้ สถิติที่ว่ามีคน
 รัฐบาลกับอยู่แต่ที่ว่าผิด คือว่าในชั้นเดิมสถิติที่รัฐบาลไปได้มา ได้มา
 โดยผิด ๆ อย่างที่เราได้อภิปรายกันมาแล้ว สถิติคนเป็น ๘,๐๐๐ คน และ
 รัฐบาลได้ขอออกไป ๘,๐๐๐ คน แต่ว่าในที่สุดที่ประชุมให้เรา ๑๕,๐๐๐ คน
 แม้กระนั้นก็ยังไม่พออยู่นั่นเอง เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าสถิติของเรา
 เราผิด รัฐบาลได้ไปขอร้องต่ออังกฤษขอให้ เป็น ๒๕,๐๐๐ คน อังกฤษ
 เขาก็ยอม เพราะเหตุว่า ๒๕,๐๐๐ คน ไม่ทำให้เขาเดือดร้อนอย่างไร
 แต่ถ้าเราจะขอมากกว่านั้น เขาไม่ให้ ทำให้ไม่ให้ เพราะเหตุว่า ถ้าเราได้
 จำนวนมากกว่า ๒๕,๐๐๐ คนแล้ว ก็คงทำความเสียหายให้แก่เขา เพราะ
 อังกฤษมีส่วนได้เสียในเรื่องนี้เป็นอันมาก เมื่อสถิติของเราผิดแล้ว และ
 เราเสียเปรียบเขาแล้วก็ดี หลักฐานที่เราได้มาเท่าที่เราได้ทราบจากผู้แทน
 ครอง ยะธา ระนอง เข้าไป ๓๐,๐๐๐ แล้ว ให้นำรวม ๑๕ จึงหัดคิดเป็นเท่า
 ไร คงมากกว่าจำนวนที่รัฐบาลขอให้ สภาฯ อนุมัติเพื่อไปให้
 ตัดยารันแก่อนุสัญญา แต่อย่างไรก็ดี เมื่อเราไม่สามารถที่จะยับยั้งให้
 มากกว่า ๒๕,๐๐๐ แล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจำเป็นที่สภาฯ นี้ จะต้อง
 ให้อนุมัติให้รัฐบาลไปทำตัดยารันแก่อนุสัญญา

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวหา ข้าพเจ้าได้ฟังมานานแล้ว และตามที่สมาชิกทางบัญชี
 ได้แต่สมาชิกบางคนได้ช่วยเหลือในเรื่องยางทางบัญชีได้ ข้าพเจ้าเห็น
 พองด้วย และตามที่รัฐมนตรีกล่าวหา การสำรวจในเรื่องสถิตินี้ไม่
 เป็นที่แน่นอน โดยเหตุที่ว่าทางผู้แทนราษฎรนั้นเฉพาะไปเห็นคน ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเรามีน้ำหนักมากกว่าที่ไม่ไปเห็น อย่างที่รัฐบาลไปเอายอดจาก
 คุกกากร คือจำนวนยางที่ออกจากประเทศสยามทั้งหมด ข้าพเจ้าได้
 ทราบว่าไม่ได้ผ่านคุกกากรทั้งหมด ปัญหาที่ว่าใครจะได้จำนวนแน่นอน
 กว่ากันนั้น ควรอยู่ที่ผู้แทนราษฎร เพราะได้ไปเห็นคนยาง และได้
 จำนวนแน่นอนกว่า อีกประการหนึ่ง เมื่อคิดแล้วข้าพเจ้าเสียใจเป็น
 อันมาก ที่ว่าชาวบัญชีได้ข้างเคราะห์ร้ายเสียนี้กระไรเลย การทหน้า
 รัฐบาลบอกว่าไม่ทอดให้ เพราะจะทำให้ราษฎรทำสวน จะได้ปลูก
 ยาง จะได้ปลูกฝ้าย อะไรอีกหลายประการ ราษฎรได้ตั้งใจทำ
 ครั้นทำเข้าดี ถูกเย็บปาก ไม่ให้ขาย ไม่ให้ออก นี่เป็นเรื่องอะไรกัน
 อีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าเข้าใจว่าในหน้าที่รัฐบาลนั้นจะต้องกระทำ
 โดยเป็นเหตุกระทบกระเทือนเค็ดรอันซึ่งราษฎรมาร้องไห้แก่ไซ้ เราจึง
 จะทำ ไม่ใช่ให้ต่างประเทศเขาหนุหลังมาก่อนแต่เราจึงทำ นั้นมัน
 ไม่เข้าที่ มันผิดทาง อีกประการหนึ่งถ้าจะถือว่าราษฎรมาร้อง ท่านรัฐ
 มন্ত্রীคนหนึ่งเป็นเจ้าของสวนยางร้องไห้จำกัหรืออย่างไรไม่ทราบ ถึง

ได้เกิดจากคึกกันขึ้นเจ้าของส่วนข้างตั้ง ๕๐๐ รายไม่ได้รู้เห็นด้วยเลย วิดก
 อยู่ว่าเราทำงาน โดยให้ ใครหนุหนัดงหรือเราทำงานเพื่อราษฎร ขอให้
 ความเค็ดคร้อนเกิดมาจากราษฎรจริงๆ จึงค่อยแก้ไขให้ราษฎร อีก
 ประการหนึ่งที่ว่าชาติอื่น ๆ เช่นอเมริกา เขามันคิดเดียว เขาไม่เข้าใจ
 รัฐบาลทราบใหม่ว่ามันคิดเดี่ยวนั้นเท่าไร รัฐบาลหาทราบไม่ ท่านผู้แทน
 ของข้าพเจ้าคนหนึ่งได้ตั้งปัญหาตั้ง ๔-๕ ข้อ ถามรัฐบาล รัฐบาลก็ไม่
 ตอบให้ทราบเลย ท่านทั้งหลายผู้ที่มีเกียรติ เราจะเอาเกียรติยศไปโดย
 ท้องแห่งเช่นนั้นหรือ จึงอยู่การทำสัญญากับต่างประเทศเพื่อสงวนไว้
 ซึ่งวาระสำคัญ แต่ข้าพเจ้าขอจึงขอถามว่าทำอะไรให้ถูกต้องเพื่อราษฎรจริงๆ
 อย่าทำเพื่อเหตุมาจากทางอื่น แต่รับทำทั้งกลางดินกลางคืนเพื่อเหตุอื่น
 ข้าพเจ้าได้ ไปหารัฐมนตรีเศรษฐกิจขอให้สละส่วนกันใหม่หาตัวเดะใหม่
 แดวกัยยอม บัดนี้ข้าพเจ้าหวงประจำจังหวัดของข้าพเจ้ายังไม่ได้บอกมา
 ข้าพเจ้าได้ พังสถิติแล้ว ๓ จังหวัดเท่านั้นที่ยอมยกตัวรัฐบาลเสนอแล้วทำไม
 เราไม่ชวนเขาจากัดข้าวบ้างหรือ เอานี้ เรายินดีที่จะอนุมัติให้ ไปทำ
 เพราะว่าโลกรับรองว่า ข้าวของเราเป็นที่หนึ่งในโลก ข้าวที่ ๑ ออกได้
 แต่สยามเท่านั้น แต่พอมาถึงย่างแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกใจไม่สบาย ข้าพเจ้า
 ได้รับความรังจากเจ้าของส่วนข้างเป็นอันมากว่าตายละครานนี้ อย่างที่
 สยามซึกหนึ่งกล่าว พวกเราได้ช่วยกันพูดไป เพื่อให้รัฐบาลช่วยเหลือ
 หวังว่ารัฐบาลคงจะฟังบ้าง ขอจึงขอขอให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายว่า สภา

นั้นต้องทำเพื่อราษฎร ขอให้ราษฎรได้รับความสุขสบาย เพราะสภาพ
ผู้แทนราษฎร ไม่เช่นนั้นก็ได้ข้าพเจ้าจากด้อมบ้านดักว่า

นายสิทธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
ว่า ตามที่ทูลเกล้าฯ ถวายใบบอกไปยังรัฐบาลตั้งแต่วันที่ ๒๕
มิถุนายน ๒๕๐๑ ขอให้รัฐบาลพิจารณาคัดค้านร่างพระราชบัญญัติ
ในบทที่ ๓ ของรัฐบาลในข้อ ๑๑ ที่ว่าการจำกัดยางนี้ ถ้าจะให้ผลสมบูรณ์
แล้วก็ต้องจำกัดการปลูกยางด้วย และในเรื่องนี้ได้มีบันทึกกล่าว
ว่า รัฐบาลได้สิทธิพิเศษในการที่จะให้ มีเนื้อที่ปลูกยางถึง ๗๗,๐๐๐
ไร่ การจำกัดชนิดนี้คนนอกประเทศอื่นไม่ได้ สิทธิเลย ข้าพเจ้ามีความ
สงสัยเมื่อได้อ่านบันทึกของรัฐบาลทุกข้อแล้วมีแต่ข้อที่เราได้เปรียบ
ต่อทุกคนไปทุกสิ่งไป ข้าพเจ้าพิจารณาดูว่าเรื่องอะไรกัน อาจจะมี
อะไรที่หลบสายตาเราอยู่กระมัง เมื่อมาถึงข้อนี้ข้าพเจ้าสงสัยว่าการ
จำกัดจำนวนนี้จะมีอะไรบางอย่างบังตาเราอยู่กระมัง เมื่อได้มานี้ก็ถึงว่าการ
จำกัดยางนี้ไม่ใช่จะทำเฉพาะฉบับนี้แล้ว ต่อๆ ไปข้างหน้าก็อาจจะต้อง
ทำสัญญาจำกัดยางกันต่อไป เมื่อมาถึงข้อนี้ว่าการที่เราได้จำนวนเนื้อ
ที่ที่จะปลูกยางต่อไป ๗๗,๕๐๐ ไร่ นี้ แม้ว่าจะเป็นสิทธิพิเศษก็ดี แต่จะเป็น
ข้อที่เราต้องคำนึงว่า เมื่อเราจะทำสัญญาฉบับต่อๆ ไปหลังจาก ๕ ปีมา
แล้ว การจำกัดจะเป็นผลอย่างไรแก่เราบ้าง ข้าพเจ้าได้มาตรวจดูโคกตาซึ่ง
ปรากฏอยู่ในข้อตกลงนี้ก็เห็นว่าในขณะที่เขาให้ เนื้อที่ ปลูกยาง เป็นพิเศษ

๗๗,๕๐๐ นั้น รัฐบาลได้ขอโคจดาไป ๒๕,๐๐๐ เมื่อคุณเดชะของสเตรท
 เซทเกิดเม้นท์ ซึ่งมีจำนวนมากๆ เหล่านี้ จะเห็นได้ว่ามีการจำกัดตัว
 เราเองในการปลุกยงนี้ เป็นการปิดหนทางเราเองในการที่จะเจรจากับ
 เขา เมื่อเกิดการชักชวนทำสัญญาในรอบที่ ๒ ต่อไป เพราะเหตุว่า
 เราจะมีเนื้อที่ปลุกยงน้อยที่สุดในเขตแดนแต่เมื่อถึงคราวทำสัญญาครั้งที่ ๒
 เราจะเอาที่เห็นไปบอกเขาว่า เรามียางออกไปหนึ่งหลายแสนตัน เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าบันทึกข้อ ๓๓ เป็นการปิดหนทางตัวเราเองที่เราจะเพิ่ม
 โคจดาในการที่จะทำสัญญาฉบับต่อๆ ไป ผลของการทำสัญญานี้ข้าพเจ้า
 เกรงว่าจะเป็นผลร้าย ส่วนข้อตกลงเขตแดนนั้นตามที่ได้ฟังสมาชิกอภิปราย
 ข้าพเจ้ามีความเห็นชอบด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่าถ้า
 หากว่าสภาฯ นอกเหนือให้รัฐบาลไม่ทำสัญญาฉบับในข้อตกลงนี้แล้ว รัฐบาล
 จะวางข้อสงวนว่าไม่ยอมจำกัดการปลุกยงได้หรือไม่ ขอนข้าพเจ้าเห็น
 เป็นข้อสำคัญ

นายกรัฐมนตรืขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรดรรณ ทรง
 ชลตง

ประธานสภาฯ ออนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรดรรณ ทรงดำจว่า การที่เรา
 สงวนว่าเราอาจจะปลุกยงไม่ได้ถึง ๓๓,๐๐๐ เอเคอร์ หรือ ๗๗,๐๐๐
 ไร่กว่านั้น แทนที่จะมีมือเราหรือผู้กมิตจำกัดจำนวนโคจดาที่เราจะ

ได้ต่อไป ในสัญญาใหม่คือเมื่อภายหลัง ๕ ปี ตรงกันข้ามกับผูกมัด
 ให้เพิ่มให้เรา เพราะได้กันญาติให้เราปลูกยางอีตี่สระแล้ว เมื่อถึง ๕ ปี
 ๓๐ ปี ต่อไปอย่างเหตุนั้นไซ้ เขาก็ต้องอยู่ในความผูกมัดในทางค้ำ
 ธรรม อย่างน้อยโดยอนุमानที่จะเพิ่มโคจดา เพราะฉะนั้นแทนที่จะเป็นข้อ
 ผูกมัดในทางที่จะจำกัดโคจดาของเรา ตรงกันข้ามกับเป็นเหตุประกั้น
 อื่นหนึ่งว่าเมื่อถึงเวลาแล้วเราจะรอโคจดาเพิ่มขึ้นสำหรับจำนวนยางที่ปลูก
 โหม่นนี้ได้

ร.ต.กดี รัตนพินู ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าววา บัญญัติ
 ที่จริงเป็นปัญหาส่วนหนึ่งแต่ว่าอยู่ภายนอก ปัญหาที่เราพิจารณาถึงเรื่อง
 นี้ในเขตอำนาจในเขตอำนาจที่เราจำกัดใจนั้นเป็นการสมควรแล้วหรือยัง ผู้
 แทนราษฎรโดยมากบอกวายังไม่สมควร เพราะวาเราจำกัดน้อยไป ฝ่าย
 รัฐบาลวาบอกพอแล้ว ข้าพเจ้าใครจะขอเรียนเพียงเท่านี้ เท่าที่รัฐมนตรี
 ผู้หนึ่ง ท่านเป็นประธานกรรมาธิการไปสำรวจทางฝ่ายผู้แทนก็ได้ ไป
 สำรวจเหมือนกัน ยิ่งกว่านั้นก็ยังได้ยอดในถนนเหมือนกัน แต่ก็ยังได้
 ได้ทราบเรื่องตลอดคดีเดียว เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ควรจะค้ำปัญหาว่าการที่
 เราปลูกไว้พอแล้วหรือยัง ที่เราจะจำกัดลงไป ขอให้พิจารณารถึงเรื่องนี้
 นายกรัฐมนตรีขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณทรงแถลง
 ประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรรณ ทรงกล่าวหา จำนวน
 ๒๕,๐๐๐ คนที่รัฐบาลขอให้เพิ่มขึ้นนั้น ไม่ใช่ว่ารัฐบาลเห็นว่ามีพอแล้ว คือ
 หมายความว่าไม่คงจะได้มากกว่านั้น แต่ที่รัฐบาลขอเพียงเท่านั้นคือ
 ว่ามีหลักฐานที่จะไปเจรจาขอเพิ่มขึ้นเพียงเท่านั้น และหลักฐานนั้นจะ
 ต้องอาศัยหลักเกณฑ์ที่เราจะคำนวณจำนวนอย่างที่เรามีอยู่ ที่ประเทศ
 อื่นๆ เขากำหนดมูลค่าของคนนั้นเขาไม่มีสถิติว่าต้นยางของเขามี อยู่เท่าไร
 และเขาสืบได้บดะเท่าไร เขามีสถิติแน่นอน เขาก็ถือหลักเกณฑ์ต้นยาง
 เป็นสำคัญ คือคำนวณจากต้นยางที่เขามีอยู่ แต่ในขณะที่เราไม่มีสถิติ
 เช่นนั้น และทางสอบตซึ่งทางฝ่ายบริหารได้สอบตจนมากก็ไม่มสถิติ
 อันแน่นอน จึงได้อาศัยหลักเกณฑ์ อ้ออย่างหนึ่ง คือตัวเลขศุภกถกร
 คือหลักเกณฑ์ที่ใช้ในขณะหลักเกณฑ์ รัฐบาลได้เจรจาไปแล้วจะ
 จะได้ขอเพิ่มในครั้ง อาศัยหลักเกณฑ์แห่งตัวเลขศุภกถกรวางขาออก
 แต่ที่นั่นมาชิกจะถามว่าเราจะมาเปลี่ยนหลักเกณฑ์ได้หรือไม่ คือ
 ถือจำนวนต้นยางที่เรามีอยู่เป็นเกณฑ์ การที่จะทำเช่นนั้นเราจำต้องถือ
 หลักเกณฑ์ของเรา คือหมายความว่าเมื่อมีมูลค่าคน และไม่มี
 จากดัชนีค่า ข้าพเจ้าได้ พงอภิปราชต์มาชิกบางท่านจะไปนี้กว่าข้างป็น
 เขากำหนดให้ ๕๐% แปลว่า ๕๐ ศิวตาย อันที่จริงทกรไ้เช่นนั้นไม่ ถ้าพูด
 ที่เราวางไว้ เป็นกำหนดดัชนีค่าซึ่งเราจะให้สูงกว่านั้นก็ได้ และสำหรับ
 บันเราได้แจ้งถวญโคจคาให้แก่ประอื่น ๑๒ เขาขอให้ประเทศเราให้

กัน คือแทนที่จะได้ $\frac{๒}{๓}$ คือ ๕๐% เขาขอให้เราแล้ว $\frac{๗}{๑๒}$ คือหมายความว่าจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่กำหนดไว้บนใบขอตราขนตา ซึ่งเขาให้ประเทศอื่นมากกว่าเขาก็ได้ ให้เราเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นถ้าเราจะถือข้อตกลงแห่งต้นยางเป็นสำคัญแล้ว เราก็จะต้องแก้รูปคือว่าจากคชชนตานี้เราจะยืนยันต่อไปไม่ได้ คือแปลว่าเราจะกดยไม้ใช้ข้อตกลงของเขา ปัญหาจึงมีว่าในขณะนั้น เรามีข้อตกลงกันแน่นอนที่เป็นหลักฐานพอที่เขาจะเชื่อถือได้หรือไม่ และข้อสำคัญอยู่ที่ว่าเขาจะเชื่อถือได้หรือไม่ เพราะรัฐบาลได้ไปทำสัญญากับเขาแล้ว ตอนนั้นการเจรจาเสร็จสิ้นลงแล้วเกี่ยวกับการตั้งขามันว่าจะเอาหรือไม่เอา เราจะต้องตั้งใจเขา คือเรื่องเกี่ยวกับการตั้งใจ เขายืนยันไปว่านี่เป็นคำขาด เราตั้งใจเขาว่าจะยอมแค่ไหน เพราะการเจรจานั้นเสร็จสิ้นลงแล้ว ในเวลานี้เป็นแค่เพียงอนุมัติหรือตั้งขามันว่า เราจะวางเงื่อนไขเช่นนี้ ถ้าไม่ให้เท่านั้น เราไม่เอาด้วย เพราะฉะนั้นท่านทั้งหลายจะต้องพิจารณาว่าการที่เราจะไม่เอาเป็นภาคี คือให้จำกัดไป เราอยู่ข้างนอกนั้น จะมีผลอย่างไรในข้อนี้ที่ท่านถามรัฐบาลแล้ว รัฐมนตรีเศรษฐกิจจะตอบไม่เกี่ยวกับการเจรจา เพราะฉะนั้นไม่เกี่ยวกับใน หน้าที่ที่ข้าพเจ้าจะชี้แจง ที่ข้าพเจ้าชี้แจงนั้นเกี่ยวกับการเจรจา เพราะฉะนั้นเราจะต้องตั้งใจว่าเขาจะเพิ่มขมให้เราแค่ไหน ในการตั้งใจเช่นนี้เราจะต้องนำหลักฐานมาแสดงให้เขาทราบ เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจว่าท่านตั้งมาอีก

ผู้แทนราษฎรก็ไปสำรวจหรือ สอบสวนเพียงวัน สองวันกลับ มาได้ ตัวเลข
 มาเป็นกระบวนนี้ อาจจะทำให้ท่านสมาชิกเข้าใจผิดได้ ข้าพเจ้าเชื่อว่า
 ที่ท่านหมายความว่าเช่นนั้นถึงแม้ว่าเราได้ ตัวเลขเช่นนั้น เราจะเอาตัวเลข
 นั้นไปอ้างกับต่างประเทศเขาบอกว่าคุณสมาชิกของเราได้ออกไปสืบสวน ซึ่ง
 เขารู้ว่าเรากินเวลาเท่าไร เพราะหนังสือพิมพ์ก็ลง เวลาที่สมาชิก
 ไปเขาอาจจะไม่รับรองที่สมาชิกไปสำรวจก็ได้ และถ้าเขาไม่เชื่อตัวเลข
 ที่ท่านสมาชิกได้มานั้นก็อาจจะเป็นผลเสียหายกระทบกระเทือนไปถึงสมาชิก
 อีกด้วย เพราะฉะนั้นในทันทีที่เราจะต้องตกลงใจเสียก่อนว่า ตัวเลข ที่ได้
 มานี้จะเป็นหลักฐานที่จะไปยืนยันแก่ต่างประเทศได้หรือไม่ ถ้าสภาฯ
 เห็นว่าจะไปยืนยันได้ หลักเกณฑ์ในการเจรจาอีกกรุปหนึ่ง ที่รัฐบาล
 ได้เจรจามาแต่ก็อาศัยหลักเกณฑ์ทั้งสินค้าขาออก ซึ่งมีตัวเลขนั้น
 นอน เขาเถียงไม่ได้ เพราะฉะนั้นในการที่เราขอเพิ่มขึ้นเป็น ๒๕,๐๐๐
 เราถือว่ามีหลักฐานไปยืนยันได้ตามทางสอบสวนของศุลกากร ซึ่งทางเรา
 ก็เก็บเอาไว้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นในข้อเท็จจริงคงจะไม่มีข้อแตกต่าง
 กันได้ คราวนี้เราก็พิจารณาคู่ตัวเลขนั้นว่า การที่เพิ่มขึ้นสมควรหรือไม่
 และรัฐบาลเชื่อว่าถ้าเราขอเพิ่มขึ้นเป็น ๒๕,๐๐๐ แล้ว เขาคงเห็นใจ
 รัฐบาล

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าว ว่า ตาม
 สถิติที่เทียบเคียงมา มุติโควดตาเหล่านี้จะเทียบกับต่างประเทศอื่นๆ

คือเช่น อินเตีย ดังกา เหถ่าน พะมาข้าพเจ้าก็ไม่ทราบนัก และความจริงของเราน้อยกว่าสหรัฐมาดาย ข้าพเจ้าตั้งดีเป็นที่สุด ของเขาได้ยั้ง ๕ ๕ ๓๓,๕๐๐ จนถึง ๓๒,๐๐๐ มากกว่าสยามอีก ชวระวัคเบนเกาะ นิดเดียว เข็มด้บรุก เข้ามาในรัชกาลที่ ๓ เข้ามาอาศัยในเกาะนี้ เกาะนี้เล็กกว่าประเทศสยามอีก ถ้าเอาไปเทียบแล้วน้อยกว่าเกาะนี้ พวก บั๊กช ได้ยั้งเสียใจนักที่ได้ โควต่าน้อยกว่าเกาะชวระวัคคน

ด. เทียม ศวีพิลสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ ตามที่ รัฐบาลจะให้ลดหย่อนกับนานาประเทศซึ่งได้บันทึกไว้ในมัจำนวน ๑๕,๐๐๐ ตัน เท่านั้นเอง แต่ในข้อบันทึกที่รัฐบาลให้ลงมาชักคูนเป็น ๒๕,๐๐๐ ตัน ในการที่เราจะขอเพิ่มให้เป็นจำนวน ๒๕,๐๐๐ นัน ตามที่ทานที่ปรึกษา ของนายกรัฐมนตริว่เราอาจจะขอเพิ่มเป็น ๒๕,๐๐๐ นัน เราไม่ได้ทำ ความตกลงที่เขาจะเห็นชอบกับเราแล้ว ส่วนที่เขาเห็นชอบกับเราเพียง ๑๕,๐๐๐ เท่านั้นเอง ใน ๑๕,๐๐๐ นันเป็นสิ่งที่เราคาดคะเนว่าต้องเป็น จำนวนแน่นอน ส่วนจำนวน ๒๕,๐๐๐ นันค่าน้ำเหตอ ซึ่งเราคาดว่า จะต้องไปเจรจากับเขาใหม่ ในฐานะที่ส่งมาชักได้ไปสำรวจมาเป็นจำนวน ยางที่เราจะออกไปได้ในปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัน ทันรัฐบาลได้ไป ทำความตกลงกับต่างประเทศเป็นจำนวน ๑๕,๐๐๐ เท่านั้นเอง จึงคาด คิดอ่อนก้น้อย เพราะฉะนั้นจะตกลงกันได้อย่างไร ยางของเรามี เรา ไม่ทำสัญญากับนานาประเทศ เราขายได้ เรามีค้ดขรรรมที่เราจะขาย

ได้ นานาประเทศที่เขาไม่ได้ทำสัญญาเขาก็ต้องซื้อของเราเหมือนกัน
 ความที่ทันทันที่ปรึกษาบอกว่าอาศัยกันตามศีลธรรมนั้น ถ้าหากว่าเราอาศัย
 การศีลธรรมนั้นเราจะไปถนัดทำไมว่าเราขายไม่ได้ ประเทศสยามเมื่อ
 แก่ เขาก็ต้องออกพระราชบัญญัติกำกับเขาไม่ให้ออก เขามียาง ไม่
 มีแต่ที่เราจะขายไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราไปทำสัญญากับนานา
 ประเทศน้อยเกินไปแล้ว เราจะไปทำสัญญาทำไม นานาประเทศในโลก
 นี้ ประเทศสยามเราก็นับว่าเป็นประเทศที่ต้องการในเรื่องความสัมพันธ
 ไมตรี คราวนี้นานาประเทศต้องการให้ประเทศสยามเราส่งยางออกนอก
 ประเทศน้อยเช่นนี้ ไม่เหมาะแก่ความสุจริตสำราญของอาณาประชาราษฎน
 เพราะฉะนั้นไหน ๆ เราจะลำบากแล้ว ก็ขอให้เรามียางอยู่มากแต่เรา
 ไม่ต้องทำสัญญากับเขาคิดว่า ให้เราอาจจะขายให้ประเทศอื่นก็ได้ ใน
 โลกนี้ไม่ใช่มีประเทศที่ต้องการมีศีลธรรมทุกประเทศเมื่อไร ท่านที่ปรึกษา
 ก็บอกแล้วว่าเราต้องอาศัยศีลธรรม เพราะฉะนั้นเมื่อเราเห็นว่า เมื่อ
 เรามีศีลธรรมอยู่แล้ว นานาประเทศเขาจะต้องรักษาศีลธรรมอยู่แล้ว
 เรามากิ่งเกรงว่าเราจะขายไม่ได้อย่างไร เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าในการที่สภาฯ เราจะอนุมัติทำสัญญาให้ยาง ออกนอกประเทศ น้อยนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่ามันไม่ควร

นายไต่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
 ข้าพเจ้าได้นั่งฟังมานานแล้ว ตามญัตติของรัฐสภาที่พูดกันนี้ ข้าพเจ้า

เห็นว่าปัญหาที่จะพูดกันมี ๓ อย่าง ปัญหาที่ ๑ ระหว่างเรากันเอง คือ
 รัฐบาลได้สำรวจอะไรให้แน่นอนหรือไม่ ปัญหาที่ ๒ ระหว่างต่างประเทศ
 กับเรา ปัญหาที่ ๓ คือข้อสัญญาและการเจรจา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 ขอประทานกราบเรียนตามปัญหาเท่าที่ข้าพเจ้าได้พบตามลำดับเรื่องปัญหา
 ระหว่างเรากันเองก็วินิจฉัยแล้ว ตามบันทึกที่รัฐบาลเก็บอยู่แต่จะสถิติ
 ของเราไม่มี ตัวเลขไม่มี ต้องอาศัยสมุดการเป็นใหญ่ รัฐบาล
 ย่อมตระหนักแน่ในข้อนี้ ข้าพเจ้าขอประทานพูดความจริงซึ่งยังไม่มี
 ใครได้พูดกันว่าตัวเลขทางสมุดการนั้นผิด รัฐบาลก็ย่อมรู้ ไม่กล้า
 มออกความจริง ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นด้วยการบริหารของเวลานั้นผิดมาตั้งแต่
 เมื่อไรไม่ทราบ ข้าพเจ้าไม่คิดว่ารัฐบาลนั้นทำผิด ในเวลาที่รัฐบาลเริ่มทำ
 การเจรจาก็รู้อยู่แล้วว่าตัวเลขไม่แน่นอน ข้าพเจ้าได้เข้าใจได้ในการจำกัด
 ยางนี้มาก เพื่ออะไรเพื่อไม่อยากจะให้การจำกัดยางเป็นเหมือนอย่างดื่บ
 ก็เมื่อรัฐบาลรู้ว่าผิดแล้ว รัฐบาลก็ตั้งกรรมการคณะหนึ่งไปสำรวจผู้แทน
 ที่อยู่ในทันทีย่อมรู้ดีว่าการสำรวจทำอะไรกัน ท่านเองก็ดื่บมาด้วยอาการ
 หน้าซัด นี่เป็นความจริงที่ข้าพเจ้าต้องพูด เพราะเราพูดระหว่างเรากันเอง
 ขอให้ภัยข้าพเจ้า ให้เราพูดกันเต็มที่ เมื่อถึงต่างประเทศกับเราจึง
 ค่อยพูดกันอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นในระหว่างเรากันเอง เราจะไม่ชม
 กัน จะพูดความจริงกัน เพราะทุกคนมีความตั้งใจดี การที่เข้ามา
 หนึ่งหนักเพื่อประเทศสยาม ความตั้งใจนั้นก็เอาใจเป็นประกันความสุจริต

ของข้าพเจ้าที่จะพูดต่อไป คือว่าเมื่อรัฐสภาดำรงอภิมติ ทำไม
 ไม่ดำรงใหม่ ในนามของรัฐสภาเราไม่ได้ทำเอง ความมุ่งหมาย
 ของเราที่ไปร่วมเพื่อจะช่วยรัฐสภา เป็นงานของฝ่ายบริหารทำในนาม
 ของผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่ใช่ในนามของสมาชิก พยายามหาความ
 จริงเพื่อประเทศ เพื่อประชาชนของเรา ให้สัมพันธ์ที่เราได้เข้ามาช่วย
 กัน เพราะฉะนั้นถ้ารัฐสภาอภิมติ ๑๕,๐๐๐ นั้น ในขณะที่รัฐสภา
 กำลังเกิดการเจรจาขึ้น รัฐสภาจะได้รับสำรวจเอาใบปลิวไปแจกตาม
 ส่วนต่างๆ เมื่อได้ตัวเลขอันแน่นอนแล้วเขาก็จะให้ เพราะในข้อ
 สัญญาที่มีอยู่ว่าเรา พร้อมทั้งจะให้ มูล โศกคาพอ แก่ความต้อง การของ เรา
 และรัฐสภารับรองแล้วเขาก็ให้ นี่เป็นอันแน่นอน และเราหาได้ทำ
 ไม่ สมาชิกเห็นพ้องด้วยด้วยความตั้งใจดีของรัฐสภา เห็นพ้องด้วย
 รัฐสภาทุกประการ ที่รัฐสภาเข้าสัญญาเพื่อประโยชน์แก่ประเทศเรา เรา
 เห็นผิดในเรื่องนี้ ในข้อเท็จจริงที่รัฐสภาไม่ได้ดำรงขึ้นเป็นความผิด
 ของใคร ข้าพเจ้าอยากจะขอให้คณะรัฐมนตรีซึ่งรัฐสภาอภิมติเป็นผู้
 วิจัยชี้ว่าผิดตกอยู่แก่ใครในเรื่องการบริหาร ขอฝากความวิญญูใจ
 แก่รัฐสภา ขอให้รัฐสภาบริหารให้เรารู้กันอย่างหนึ่ง ขอให้ท่านสังเกต
 ว่าเขาทำสัญญาจากกันนั้นด้วยสมาคมส่วนกลาง คือเจ้าของส่วนกลาง
 ร่วมกัน ภายใต้ความควบคุมของรัฐสภา เราไม่มีสมาคมส่วนกลาง
 เลย รัฐสภาอย่าลืมว่า ในฐานะนั้นรัฐสภาทำการเป็นตัวแทนเจ้า

ของส่วนยางจะต้องระวังข้อเท็จจริงของเขา จะต้องใช้ความรอบคอบ
เป็นพิเศษ นี่ปัญหาสำคัญอยู่ที่นี้ ความผิดของใครนั่น ข้าพเจ้าไม่
อยากจะพูด ข้าพเจ้าขอเรียนตรง ๆ ว่า ข้าพเจ้าเคารพต่อรัฐบาล
นี้ ข้าพเจ้าพูดตามความจริงเท่านั้น เมื่อเราเข้าไปเป็นตัวแทนแล้วต้อง
ระวัง ถ้าแม่ได้สำรวจทำนองเดียวกับที่สมาชิกรัฐสภาจะได้อะไรอัน
แท้จริง ที่สมาชิกรัฐสภา สมาชิกทำหน้าที่รับใช้รัฐบาลนำเอาสถิติมา
ให้ ถ้าแม่มีการเร่งสำรวจแต่เดือนเมษายนแล้ว จะได้ตัวเลขจริง
มา ข้าพเจ้าเสียใจเป็นที่สุดเพราะเป็นหน้าที่ฝ่ายบริหารทำ ไม่ใช่เรา
ทำ ส่วนการสำรวจของท่านนั้นมิใช่ไรบ้าง อยากจะรู้จัก ไม่เห็น
มี เจ้าของส่วนยางเป็นอันมากไม่ได้พบผู้สำรวจ สำรวจโดยวิธีอะไร
แต่วิธีสำรวจของเราไม่ได้ทำเช่นนั้น เขาไปบดไปแจก เราคิดแล้ว
เราจะวางเงื่อนไขอย่างไร เพราะสมาคมจำกัดส่วนยางเขาไม่มีบันทึก
เราเลย เขาพร้อมอยู่เต็มอ หากเราไม่กล้าบอกเขาเองว่าเรากระทำผิด
เราควรจะบอกเมื่อเราหมดใจ รัฐบาลควบคุมเท่านั้น นี่เราเป็นแค่
เพียงตัวแทนโดยปริยาย แล้วเราจะบอกแก่เขาเช่นนั้น เขาก็จะไม่บันทึก
เราเลย เพราะฉะนั้นปัญหาอันจึงเป็นปัญหาที่ยุ่งยากและยุ่งกัน อย่าง
เช่นเกาะซาราวัดเกาะนิตเตียวข้าพเจ้ารู้จัก เขาได้ ๓๐,๐๐๐
เราทำไมไม่กล้าบอกเมื่อเราทำผิด ว่าฉันผิด ถ้าเป็นข้าพเจ้าจะบอกอย่าง

ลงมือกันบ้าง เคยจนทันทันทีถึงใจจะทำพร้อมแล้วหรือ ปัญหาอยู่ที่นั่น
 เพียงเอากระดาษให้เจ้าของส่วนยางจดมา ผิดเราดงโทษได้ นี่ท่านไม่ได้
 ทำอย่างนั้น เหตุเหตุนั้นแหละ ข้าพเจ้าจึงขอจึงขอรัฐบาลทำให้รัฐบาล
 พิเคราะห์ ก่อนที่เราจะโจดกันว่าจะวางเงื่อนไขว่าเราจะรับเท่าไรก็ตามที่
 ในเรื่องนี้ แต่แรกขอชนแมจอร์ตีไม่เกินเท่านั้นเท่านี้ ข้าพเจ้าขอจึงขอ
 ไม่ใช่ยื่นคำขาด เพราะการเจรจาซึ่งพูดกันได้ ท่านควรจะตั้งเกดอันหนึ่ง
 ว่าในบันทึกที่ดี ในสัญญาที่ดี ถ้าสยามไม่เข้าจำกัดแต่การจำกัดนั้นจะ
 เป็นไปมิได้ เราไม่เข้าด้วย เราหาได้ทำโดยทรงของขางมิได้ เพราะฉะนั้น
 เขาคงเห็นใจเรา ข้าพเจ้าว่าเราจะทำได้ เราไม่ได้เข้าเพราะความเก่ง
 แต่เราไม่เข้าเพราะเพื่อจะถนอมความจริงเท่านั้น ถ้ายังไม่ได้ลงมือทำ
 ข้าพเจ้าขอให้รัฐบาลต้องทำดังนี้

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าคิดว่าเราจะหยุดพักเสียสัก ๒๐
 นาที แล้วเข้ามาบ้างที่จะตกลงจ่ายเงิน

หยุดพักเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมเวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าคิดว่าทางที่จะมีแรงที่จะตกลง
 กันได้แล้ว เพราะฉะนั้นขอเชิญอภิปรายกันต่อไป

พ.ท. พระสารสาส์นพดด้สนธิ์ กล่าวว่่า การที่ม้ท่านด้มาชิกได้ข้ภิปราย
 เมื่อคะกนหมขอความด้าคัญหลายประการ ซึ่งถ้าฟังคุ้แล้ว ประหนึ่งว่่า

รัฐบาลเข้าจำกัดยาง ครึ่งเป็นการกับหัวราษฎรกันตรง ๆ แท้จริง
 รัฐบาลก็คือราษฎรทั้งหลาย และเป็นรัฐบาลของราษฎร เพื่อราษฎร
 และสำหรับราษฎร เพราะฉะนั้นไม่มีเจตนา ไม่มีคความจำนงที่จะทำให้
 ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ในการจำกัดยางนั้นเป็นข้อพิพจน์แล้วว่า
 เป็นเครื่องทำให้ราษฎรได้รับความเจริญขึ้น ขอให้ท่านไปดูบัญชีได้ ซึ่ง
 ท่านเหล่านั้นก็เห็นอันมากได้แต่เห็นมาแต่ที่ว่า ฐานะเป็นอย่างไรในเวลานี้
 นี้ ตั้งแต่เราได้มีการจำกัดขึ้น ประการหนึ่งที่ว่า ตัวเลขชุดการนั้นไม่
 ได้เป็นมาเหมือนครั้งกระโน้น เมื่อก่อนเราไม่ได้ขังน้ำหนักรยาง แต่
 ก็มีการเก็บค่าระวางและค่าคั่งค้าง ๆ เพราะฉะนั้นพอคำจึงไม่บอกความ
 จริง และบัดนี้เราได้ตั้งไปแต่ขอให้ ขงยางเล่มอดีตแต่เดือนกรกฎาคม
 เป็นเดือนที่ขงยางออกมากที่สุด ในเดือนหนึ่ง ๆ เพราะเป็นเดือนที่ว่างงาน
 ฉะนั้นเราก็ได้ตัวเลขเพียง ๑,๘๐๐ ตัน ตัวเลขที่รัฐบาลเห็นว่าเราควร
 จะเอาไปเจรจากับต่างประเทศได้ โดยมีหลักฐาน ที่ท่านว่าขงยางไม่ได้ออกไป
 แต่ทางฝ่ายด่านภาษีเท่านั้น ออกไปทางเรือใบก็มี ออกไปทางนอกด่าน
 ก็มี ขอนท่านจะตั้งเสียกระมังว่า ขงยางที่ขงจะได้รับจะต้องมีเซอร์คิฟิ
 เกตออกฟลอคอดดีดี เขาจะต้องมีใบรับรองว่าออกไปจากไหน ท่านจะ
 เอาอะไรมาพูด ขอถามว่าท่านรู้ได้อย่างไร ว่าขงยางส่งออกจากประเทศ
 สยามไม่ผ่านมีเท่าไร อนึ่งท่านผู้แทนของขงท่านเป็นผู้ ที่มีอำนาจเอง
 ก็ยังบอกไม่ได้ว่าท่านมีขงยางกักตุนในเวลานี้ และในจังหวัดระนองเองเวลา

ไม่ได้ตัวเลข ส่วนท่านผู้แทนพระนครว่ารัฐบาลไม่ได้ทำการสำรวจนั้นไม่
 จริง ข้าพเจ้าขอรับรองท่านผู้แทนราษฎรว่า ก่อนที่จะให้รายรัฐบาลอย่างไร
 จะระคิดเทียบอย่างไรนั้น ขอให้สืบสวนเสียก่อน รัฐบาลได้ส่งไปสำรวจ
 แล้วได้ตัวเลขมาแล้ว ได้จำนวนกันอย่างมาแล้ว แต่ว่ารัฐบาลเห็นว่าการ
 เจริญจำกัคดียางน ถ้าเราจะเอาอัตราต้นยางขึ้นมาเป็นเกณฑ์ เรา
 จะไม่มีหลักฐานพอที่จะตอบกับต่างประเทศเขา เพราะเขารู้ว่าการปลูก
 ยางของเรามีอย่างไร ก็ต่างกันอย่างไร ปลูกกันก็บางห่างบ้าง
 ไม่มีแน่นอน ไม่มีขีดเต็ม ไม่มีระยะ สำหรับของเรามีแน่นอน
 ยางของเราบอกว่าต้นละ ๑ หาบใครจะเชื่อ การที่จะเอาตัวเลขมายืนยัน
 แก่เขา ตัวเลขของเราเราจะปฏิเสธไม่ได้ เราปฏิเสธไม่ได้ทีเดียว
 ถ้าเรามีแน่นอน ถ้าเช่นนั้นเราก็จะเจรจากับเขาได้แน่นอน ถ้าหากว่า
 เราได้หยาบๆ เช่นนี้แล้ว ไม่ไปพูดเสียดีกว่า เสียเวลาเปล่าๆ ส่วน
 ทว่า ชาระวัดมีตัวเลขมากกว่าเรา นั้นขอให้ท่านทั้งหลายเข้าใจ
 ให้ดีกว่า เขาเอาตัวเลขของเขาในการออกยกยงที่แล้วๆ มาขึ้นเป็นเกณฑ์
 แล้วกตั้งลงไป และเอาจากตัวเลขนั้น และเราก็ได้เอาตัวเลขของเราที่
 ออกยกยงขึ้นเป็นเกณฑ์ แต่ว่าตัวเลขของเรามีเพียง ๕,๐๐๐ และตัวเลข
 ของเขามีอย่างนั้น ตามที่เขาลงในสัญญาแล้วเขาก็ตัดทอนลงมาส่วนหนึ่ง
 ก็เมื่อเรามีตัวเลขเพียง ๕,๐๐๐ เราจะไปบอกกับเขาได้หรือว่า ๓๕,๐๐๐
 เราจะเอาอะไรไปแสดง ความจริงรัฐบาลเห็นใจราษฎรไม่น้อยกว่าที่

ท่านทั้งหลาย เป็นรายตัวไป พยายามอย่างยิ่งที่จะให้ได้รับความ
 ราบรื่นทุกประการ ก็ถ้าหากว่าวิธีเจรจาขอเพิ่ม โศกดาเป็น ๒๕๐๐๐ น
 ไม่เป็นที่พอใจของท่านทั้งหลาย ก็ขอเชิญท่านทั้งหลายออกมาว่าจะเจรจา
 ด้วยวิธีใด ขอให้บอกมาเป็นข้อ ๆ ถ้ารัฐบาลเห็นว่าพอจะเจรจากับต่าง
 ประเทศได้ มีหลักฐานสนับสนุนแล้ว รัฐบาลยินดีเสมอ มีตัวอย่าง
 ที่รัฐบาลได้ ดำรงจนมาแต่ก่อน ท่านผู้แทนบางคนบางท่านไม่เชื่อ
 รัฐบาลก็ยินดีให้ ไป และเขียนหนังสือแนะนำให้ ไปยังบ้านเมือง ให้
 ไปสำรวจมาใหม่ นี่เป็นเครื่องพิสูจน์แล้วว่า รัฐบาลไม่ได้ ทำอะไรเป็น
 อิดสักระ รัฐบาลต้องการจะทำอะไรให้เป็นที่ดีที่สุดเสมอ

นายไค่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวไว้
 ข้าพเจ้าได้บอกว่ายัญหาที่แถลงเมื่อคราวไม่ได้แถลง ท่านองค์คณบดีรัฐบาล
 เราแถลงรับรองท่านเองเห็นบุญคุณที่รัฐบาลไปเข้าจำกัด แต่เราอยาก
 จะได้เงื่อนไข ความจริงรัฐมนตรีท่านว่าผิดไป อย่างหนึ่งซึ่งไม่ตรงกับ
 ยัญหาที่แถลง และเราได้บอกแล้วว่าควรจะมีการเจรจาอย่างไร
 และได้พูดเป็นเชิงว่าการสำรวจเป็นคดีเด่นแล้ว ท่านได้เข้าไปเจรจา
 ด้วยเหตุผลและถูกต้องทีเดียว แต่ในบันทึกมติของท่านเองว่าสำรวจ
 ไม่นั่นเอง จะให้เราเชื่ออะไร แต่ท่านได้ มีการอธิบายมาว่าได้ มี
 การสำรวจอย่างแน่นอน เพราะทั้งสองอย่างมาจาก รัฐมนตรีด้วยกัน
 คือ รัฐบาลด้วยกัน จะให้เราเชื่อใคร เป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าขอเสนอ

ให้ที่ประชุม^{๕๑}คิด อันที่สอง รัฐบาลได้รับรองว่าไม่เคยมีการสำรวจ
มาก่อน แต่รัฐบาลเขาตัดเงินจากศุลกากร ๑๐ ปีมาแล้ว ในระหว่าง
ที่ยังมีราคา ๕-๖ บาท ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลก็รู้ว่าในขณะนั้นเอง
เจ้าของสวนยางโดยมากเขามีที่ดินของเขา เมื่อมีค่างอย่างที่ชอบกันย
สมมุติว่าศุลกากรของท่านหนักที่สุด ถูกต้องที่สุด แต่เดี๋ยวก็ได้มาก
ไม่ใช่สวนยางของประเทศสยาม เป็นสวนยางสวนเล็กๆเท่านั้น ที่ได้
สัมปทาน ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลคงจะไม่ถึงแก่ไม่รู้ ข้าพเจ้าไม่
อยากจะใช้ คำว่าคงจะไม่ถึงแก่ไม่รู้ แต่ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดคำนี้
คราวหน้า^{๕๒}หลักฐานในการเจรจา ข้าพเจ้าเห็นท่านอ้างแต่ศุลกากร แท้จริง
การเจรจาในสัญญา^{๕๓}นี้ได้จำกัดว่า เราเอาหลักฐานจากศุลกากรเท่านั้น
การเจรจาด้วยหลักฐาน สมาคมจำกัดยางก็ไม่ห้าม ทำไมเราไม่เอา
หลักฐานให้แน่นอนในเมื่อเรารู้ว่าหลักฐานอันนั้นไม่แน่นอน ข้าพเจ้าพูด
ข้าพเจ้าสนับสนุนรัฐบาล ข้าพเจ้าไม่ได้แอนตริรัฐบาล^{๕๔} ขอให้จำไว้
เราตั้งปัญหา ๓-๔ ปัญหา ปัญหาที่ ๑ ว่างกันเอง เราพยายาม
หาความจริงเพื่อที่จะเอาไปสลับกับเขา ซึ่งพวกเราด้วยกัน ส่วนต่าง
ประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อเราพูดกันในว่างกันเองก็ไม่ควรเกรงใจกัน
เพราะเราทั้งหลายมีความตั้งใจอย่างเดียวกันเพื่อประเทศสยาม ข้าพเจ้า
ได้เรียนแล้ว^{๕๕} ๕๖. ทุกคนน่าจะรักที่ได้อภิปรายมาไม่มีใครคัดค้าน
รัฐบาล ว่าไม่ควรจะเข้าจำกัดยาง ทุกคนขอชอบคุณที่รัฐบาลได้

ได้กระทำเช่นนั้น เราจึงวอนแต่เพียงว่าเราจะเปิดการเจรจาใหม่ โดย
ขอความกรุณาจากเขา ประเทศเหล่านั้นเป็นประเทศอารยทั้งสิ้น เราเป็น
ประเทศน้อย ประเทศอังกฤษกับเราเขาได้เคยกรุณาเราอย่างไร และ
ช่วยเหลือเราอย่างไร เราจะขอความช่วยเหลือจากเข้อีกครั้งหนึ่งใน
ความสัจจริงของเราไม่ได้หรือ ขอความวิงวอนว่าจะทำได้หรือไม่

พ.ท. พระตำรวจนำพันพันันท์ กล่าววาทว่า ท่านผู้แทนได้บอกวาท
ตัวเดชะของรัฐบาล รัฐบาลบอกเองว่าไม่ถูกต้องนั้น ท่านพูดแต่เพียง
ตัวเดชะ แล้วท่านก็ล้มไปเสีย ท่านหาได้บอกวาทตัวเดชะศุุดกากร กับ
ตัวเดชะคั้นยาง รัฐบาลเห็นวาทตัวเดชะคั้นยางใช้ไม่ได้ ได้รับอยู่เดชะ
ใหม่ทันที ก็เมื่อรับรองแล้วตัวเดชะศุุดกากรนั้น รัฐบาลถือว่ามีเหตุฐาน
พอที่จะเจรจากับต่างประเทศได้ แต่รัฐบาลก็ได้บอก แล้วว่า ถ้าท่าน
สมาชิกรู้เหตุผลอย่างไร และจะมีเงื่อนไขอย่างไร ก็ขอให้เสนอมา
และรัฐบาลยินดีที่จะมาช่วยกันคิด รัฐบาลไม่ได้ปฏิเสธ ในเวลานั้นเรา
จะเจรจากับเขาให้เป็นประโยชน์ที่สุด มากที่สุดแก่ประเทศเรา เหมาะ
อย่างไร

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววาท
ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าได้เสนอแล้ว แต่ว่าขออย่าอึดอัดกันหนึ่ง คือมี
ข้อหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าจะเสนอเพิ่มเติมในข้อเท็จจริง ในบันทึกของรัฐบาล
มีความสำคัญข้ออย่างหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าขอเอาข้อความบันทึกของรัฐบาล

ตนเองส่งถัดไปยังรัฐบาล คือขอ รัฐบาลเห็นว่า โครงการนี้คุ้ม
 ยางนั้น จะทำให้ราคาขายสูงขึ้น ถ้าจะให้ โครงการนี้ เป็นผล
 ดำเนินแล้ว จะต้องอาศัยบรรดาประเทศที่ปลูกยางทั้งหมดเขาเป็นภาค
 ร่วมมือกัน และยางสยามก็อาศัยตลาดมาอยู่เป็นสำคัญ รัฐบาล
 จึงได้ตกลงไม่คัดค้านว่า ถ้าหาทางป้องกันรักษาผลประโยชน์ของบรรดาผู้
 ปลูกยางฝ่ายไทยไว้ตามสมควรได้แล้ว ก็จะเข้าเป็นภาคีในโครงการนี้
 ที่เวลานี้คงจะ ข้อความนี้ข้าพเจ้าขอส่งถัดไปเพื่อเป็นข้อระตึกในการ
 ที่ข้าพเจ้าได้อภิปรายมาแล้ว

น.ค. หุดวง ชำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ ข้าพเจ้าคิดว่าในที่
 ประชุมนี้เราได้เข้าใจกันเป็นการถูกต้องแล้ว เพื่อที่จะไม่ต้องให้เสียเวลา
 แห่งสภาฯ ข้าพเจ้าขอประทานเส่นอกความประสงค์ของรัฐบาลให้ทราบ
 ดังนี้ คือเท่าที่อภิปรายมาได้ความว่าทั้งสมาชิกเองก็ดี และรัฐบาลเอง
 ก็ดี ต่างมีความประสงค์อันดีในการที่จะรักษาประโยชน์ของประเทศ
 สยามไว้ สำหรับทางฝ่ายรัฐบาลเห็นว่าในการรักษาผลประโยชน์เหล่านี้
 และเพื่อจะให้ เป็นประโยชน์แก่ประชาชนชาวสยามนั้น วิธีการที่รัฐบาล
 ได้ปฏิบัติแล้ว ก็มีอยู่ว่าวิธีการที่เห็นว่าเป็นที่สุด และเป็นประโยชน์แก่ประเทศ
 อย่างที่สุด สมาชิกจะเห็นด้วยหรือไม่ รัฐบาลจึง ตั้งใจว่าเพื่อให้ การ
 พิจารณาเรียบร้อยดี เพราะเกี่ยวกับประโยชน์ของประชาชนในสยาม

รัฐบาลจึงขอ เสนอ ว่าที่ประชุม^๕ ควรจะ วินิจฉัยกัน โดย หลักเกณฑ์ดังนี้
 ถัดจากคือว่าใน^๕ครั้งแรกที่ประชุม^๕ ควรจะตกลงกันเสียก่อนว่า เราจะเห็น
 ว่ามีวิธีใดบ้างซึ่งสามารถจะทำให้ได้ผลดีกับประเทศสยาม นอกจาก
 รัฐบาลขอให้^๕ผู้มีความเห็นเสนอเป็น^๕นิติชน^๕มาว่าในการที่ เราจะปฏิบัติ
 ใน^๕นิติชน^๕นั้นเราควรจะทำอย่าง^๕นั้น^๕ เมื่อที่ประชุม^๕ตกลงตาม^๕ข้อเสนอ
 ของ^๕ผู้^๕นั้น^๕ เราก็^๕มาก^๕ถึง^๕ปัญหาว่า^๕รัฐบาล^๕ควร^๕จะ^๕ดำเนินการ^๕เช่น^๕นั้น^๕จะ^๕ดี
 กว่า^๕ เรา^๕ก็^๕จะ^๕ได้^๕มา^๕แยก^๕แยะ^๕ว่า^๕จะ^๕เจรจา^๕สำเร็จ^๕หรือไม่^๕ และ^๕ผล^๕ของการ
 เจรจา^๕สำเร็จ^๕หรือไม่^๕ จะ^๕เป็น^๕อย่างไร^๕ เรา^๕ก็^๕ว่า^๕กัน^๕ไป^๕เป็น^๕ขั้น^๕ๆ^๕ไป^๕ เมื่อ
 นิติ^๕ชน^๕ของท่าน^๕ผู้^๕หนึ่ง^๕คน^๕ไป^๕แล้ว^๕ ท่าน^๕ผู้^๕อื่น^๕ก็^๕เสนอ^๕มา^๕อีก^๕ ใน^๕ที่สุด^๕ไม่มี^๕ผู้^๕ใด
 เสนอ^๕หลัก^๕เกณฑ์^๕ใด^๕ได้^๕เป็น^๕ประโยชน์^๕ยิ่ง^๕กว่า^๕ของ^๕รัฐบาล^๕แล้ว^๕ รัฐบาล^๕ก็
 ใคร^๕จะ^๕ให้^๕ข้อ^๕ให้^๕ เป็น^๕ไป^๕ตาม^๕มัน^๕ที่^๕ก็^๕ และ^๕เมื่อ^๕นิติ^๕ชน^๕ของท่าน^๕ผู้^๕ใด^๕อภิ^๕ปราย
 ไป^๕แล้ว^๕มี^๕ประโยชน์^๕ปรากฏ^๕หลักฐาน^๕ดี^๕กว่า^๕ของ^๕รัฐบาล^๕แล้ว^๕ รัฐบาล^๕ก็
 พร้อม^๕ที่^๕จะ^๕ดำเนินการ^๕ตาม^๕ข้อ^๕เสนอนั้น^๕

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ถัดจาก
 ข้าพเจ้าได้ฟังท่านรัฐมนตรีถนัดถ้วนแล้ว ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยเป็นอย่างยิ่ง
 แล้วข้าพเจ้ากับพวกข้าพเจ้าก็ได้ รวบรวมมือกันแล้วในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น
 เพื่อที่จะให้ความ^๕มั่นคง^๕ลงไป^๕ ข้าพเจ้าขอ^๕ความ^๕กรุณา^๕ให้^๕เดือน^๕การ^๕พิจารณา^๕
 ในวัน^๕พรุ่ง^๕นี้^๕ อย^๕่าง^๕ไร^๕ก็^๕คง^๕จะ^๕ต้อง^๕ทำ^๕จน^๕สำเร็จ^๕ ขอ^๕ความ^๕กรุณา^๕เดือน^๕ไป^๕
 ตั้ง^๕วัน^๕เดี๋ย^๕ว^๕ เพื่อ^๕จะ^๕ได้^๕ไม่^๕คิด^๕ไป^๕ทำ^๕อย่าง^๕ไร^๕

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ
ทรงแถลง

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวหาว่า ข้าพเจ้าอยาก
จะข้อมความเข้าใจกับท่านสมาชิกที่ข้างบนทั้งของรัฐบาล ว่ารัฐบาลคิด
ว่าสถิติไม่แน่ เป็นสถิติสุดการจริง แต่ในคราวเจรจากันนั้น ทลาย
เดือนมาแล้ว และเพราะเราได้บอกเขาแล้วว่า ตัวเลขของเราไม่แน่นอน
ในคราวนั้นแหละเราจะไปร้องขอให้เขาเพิ่มขึ้นอีก แต่ตัวเลขที่ได้ใน
คอนท้ายตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน เป็นตัวเลขที่แน่นอน เพราะว่ารัฐบาล
ได้ส่งถามตัวเลขทางบังคับ ไปรับกันแล้ว ถูกต้องตรงกัน ถึง ร้อยกัน
ทั้ง ๒ ฝ่าย เพื่อประโยชน์ในการปรึกษา ข้าพเจ้าอยากจะแยกประเด็น
หรือข้อมความเข้าใจ เพราะว่ามีสมาชิกบางท่านได้อภิปรายเป็นท่านของว่า
เราหาตลาดใหม่ไม่ได้ คือหมายความว่า ถ้าจำเป็นแล้วเราไม่เข้าเป็น
ภาคีกับเขาก็ได้ ในข้อรัฐบาลทั้ง ๒ ฝ่าย ก็รักษาสถิตประโยชน์ของ
ราษฎร ไม่อยากจะให้ราษฎรต้องได้รับความเดือดร้อน อยากจะบำรุง
ในข้อนี้ ไม่จำเป็นจะต้องพูดต่อไป รัฐบาลเห็นว่าในการที่จะไปหา
ตลาดใหม่ทำไม่ได้ แสดงให้เห็นว่าถ้าเราจะต้อง ออกจากจำกัคยนี้
แล้ว ตามความเห็นของรัฐบาลเห็นว่า จะไม่คงด้วยประโยชน์ของ
ราษฎร ตามที่ท่านสมาชิกผู้แทนพระนครกล่าวนั้น คู่ประหนึ่งว่าสภา
ได้ตกลงกันแล้ว ในข้อนี้ ก็คือว่าเราจะเข้าอยู่ในสัญญา เป็น แต่ว่าจะ

เจรจากันต่อไปในเรื่อง โศกดา แต่ว่าตามที่อภิปรายกันมาในสภา ฯ ทาง
 รัฐบาลยังไม่แน่ใจ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้าตกลงกันในชั้นก่อน
 ถ้าเราตกลงกันว่าเราจะออกจากสัญญาโดยหาตลาดใหม่ คือว่าถ้าสภา ฯ
 เห็นว่าทำไม่ได้ ในชั้นนี้เราก็ควรจะ อภิปรายกันเสีย ก่อน คราวนี้ถ้า
 สภา ฯ ตกลงกันว่าเราควรจะเข้าไปในสัญญานี้ แต่จำนวนโศกดาควรจะ
 แก้ไขต่อไปก็อภิปรายกัน อีกตอนหนึ่ง แล้วเราจะ แก้ไขโดย อาศัย หลัก
 เกณฑ์อย่างไร คืออย่างที่ทำนวดมาชิกหรืออย่าง ที่รัฐบาลเคยปฏิบัติ มา
 จึงค่อยว่ากันต่อไป ดังนั้นจะชัดแจ้งยิ่งขึ้น

หลวงนรินทร์ประสาครเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าวว่
 ข้าพเจ้าได้ ตั้งคำถามจากรัฐบาลรวมด้วยกัน ๘ ข้อ แต่ยังไม่ได้รับคำ
 ตอบจากรัฐบาล และอีกประการหนึ่งตามที่รัฐบาลแถลงว่าการที่จะจำกัด
 ยางนั้น จะให้ลัดมาชิกไปตรวจตราดูว่ามีเงื่อนไขอะไรที่จะจำกัดยางดี
 ข้าพเจ้าขอเสนอในที่นี้ว่า ไม่มีเงื่อนไขอะไร สำหรับข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
 ขอเสนอว่าปีหนึ่ง ให้ได้ ดังยางไป ๓๐,๐๐๐ ตัน และมีสัญญา จำกัด คือ
 ประเทศเราปลูกยางได้เสมอไปเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ยินดี

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าจะขอตั้งปัญหาหลักหนึ่งข้อ คือ
 จะตั้งปัญหาอย่างที่ท่านปรึกษา ว่า.....

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัด นครศรีธรรมราช
 กล่าวว่ ก่อนที่จะตั้งปัญหาอย่างที่ท่านที่ปรึกษาว่ ข้าพเจ้าเห็นว่าอย่าง

นี้ เมื่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจขอให้สภาฯ ช่วยให้ความคิด ตามความคิด
 ใจ ๆ ของข้าพเจ้า เห็นว่าข้อสัญญาที่รัฐบาลได้ ไปพบกับเขาว่า ใน
 เมื่อได้รับอนุมัติจากสภาฯ มีเงื่อนไขดังนี้ ๕. ๕. ๕. เมื่อรัฐบาลได้ นำ
 เสนอต่อสภาฯ แล้ว ตามที่รัฐบาลเรา ตกตงกันว่าตามแต่สภาฯ แต่
 สภาฯ มีอำนาจมากแห่งสภาฯ นี่ยังเห็นว่า สติที่รัฐบาลได้ มาประกอบ กับ
 จำนวนโควตาที่รัฐบาลควรจะได้ นั้นยังไม่คุ้มควรแก่จำนวนภายในประเทศ
 สยาม เพราะฉะนั้น สภาฯ นี้ ลงมติให้ รัฐบาลไปเจรจาอีกครั้งหนึ่ง
 เป็นการ ทำโดยมติสภาฯ ไม่ใช่ทำโดยรัฐบาล เห็นควรจะทำหรือไม่
 ในแง่ นี้ ก็ทำโดยสภาฯ ลงควรสภาฯ ลงมติ มอบให้ รัฐบาลไปเจรจา
 อีกครั้งหนึ่ง โดยเหตุที่เห็นว่าเรายังไม่มีสัมมาคมตัวอย่าง สดุดอย่าง
 ของเรายังปลูกสร้างใหม่อยู่ เพิ่งเริ่มมีย่างออกจากประเทศ นอก
 จากที่เราได้เป็นพ่อค้าอย่างใหม่ ๆ แล้วเรายังไม่ได้สติแน่นอน สภาฯ จึง
 ได้มอบหมายให้ รัฐบาลไปพูดอีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากว่าต่างประเทศยอมให้
 ปีแรก ๓๐,๐๐๐ และปี ๕. ๕๐,๐๐๐ สภาฯ ก็พร้อมที่จะอนุมัติแก่ รัฐบาล
 แต่ถ้าไม่ตกลงอย่างที่ว่าแล้ว ควรจะมีข้อข้ออย่างหนึ่งว่า จะขอ
 ให้ ได้ สติที่สำรวจใหม่แล้วถัดมาอีกครั้งหนึ่ง ใหน ๆ เราก็ได้ลงทุน
 ลงแรงไปแล้ว เวลานี้ข้าพเจ้าหวังว่าจังหวัดข้าพเจ้ายังไม่ได้รายงาน
 เพราะฉะนั้น ขอเตือนให้ ได้ ตบเถวมา ในการที่ได้ ตบเถวมา นี้ ทาง
 ประเทศควรจะตองเห็นใจ บางทีตัวเถวอาจจะน้อยก็ได้ แต่กว่าตัว

เดชมามากเราอาจขอเพิ่ม ข้าพเจ้าคิดว่าเหตุ ๒ อย่างนี้รัฐบาลจะพูดได้หรือไม่

นายกรัฐมนตรี ก่อว่า ตามที่ข้าพเจ้าได้ฟังอภิปรายกันมา ข้าพเจ้าเห็นว่า ท่านผู้ที่คัดค้านในทางรัฐบาลไม่ได้คิดว่าการทำสัญญา หรือจะพูดจากตกลงอย่างไรกับต่างประเทศซึ่งเจริญแล้ว ซึ่งเป็นอารยะประเทศเราต้องมีหลักฐาน รัฐบาลของเราต้องพูดด้วยมีสติมีนัยคง เราต้องมีวัฒนธรรม ซึ่งแปลในภาษาอังกฤษว่า คัดเจอร์ เราจะไปพูดด้วยวิธีเปรียบเทียบ หรือเน้นกันอย่างเขาแสดงกับเขา เขาไม่เชื่อท่าน เขาเป็นผู้ทรมารยะพอแล้ว ความเจริญของเขาพอแล้ว ถ้าเราจะชี้แจงอะไรหรือจะพูดอะไรจะให้เป็นที่หลักฐานมั่นคงและให้มีคัดเจอร์ คือวัฒนธรรม ให้มีพอ นั้นแหละเราจึงจะได้ชัยชนะ และชัยชนะเหล่านั้นและเราจะได้ผลของเราสัมประสงค์ แต่เราขาดเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ท่านอย่าโทษเราเลย เราเพิ่งกำเนิดมาเพียง ๒ ปี และเราเพิ่งถูกกบฏประทัดประหารถึง ๒ เดือน และอะไรต่ออะไรอีก เพราะฉะนั้นเรามีเวลาเพียงไม่กี่ครั้ง เราหาได้มีโรงทดลองที่จะได้เห็นได้ว่าต้นยาง ชนิดไหนพอดีเข้าไป จะรองได้เท่านั้นด้วย จะหนักเท่านั้นเท่านั้น เครื่องทดลองต่างๆ ข้าพเจ้ามองต้องกลองก็ยังหาไม่พบ แล้วท่านจะมาร้องให้รัฐบาลทำอย่างนี้ รัฐบาลจะไปทำที่ไหนได้ ต้องทำมาก่อนแล้วจึงจะมี นี่ข้าพเจ้าขอให้ท่านได้เห็นออกรัฐบาลเถิด อย่าโทษว่ารัฐบาล

เพราะ... เพราะ... มาแต่ก่อนแล้ว ข้าพเจ้าขอแนะนำว่าจ้าง
 ท่านไปที่ชะวาและไปดื่มน้ำเย็นชอย เขามีสติปัญญาแน่นอน ท่านจะเห็น
 โรงทอของของเขา มีสติปัญญาแน่นอนแหละเขาจึงได้ความแน่นอนเพราะความ
 บำเพ็ญของเรา ข้าพเจ้ารับรองว่าเราไม่ ขอให้เห็นใจเกิด รัฐบาล
 พยายามจะให้ทำอย่างที่จะหาคุณความดีให้ราษฎร แต่ทำโดยฉันทน
 ธรรมเขาไปสู้กับเขา ถ้าไม่มีฉันทนธรรม ก็ต้องมีสติที่พอจะพูดได้
 แต่ที่เราไปบอกว่าเราระงับนักทางศฤงคารได้เพียง ๓๕,๐๐๐ ตัน ถึงกระ
 นั้นก็ยังพยายามที่จะบอกให้ขึ้นไปได้ถึง ๒๕,๐๐๐ ตัน นั้นแหละขอให้
 ท่านทั้งหลายได้เห็นว่าเป็นนักอกรรัฐบาลเพียงไร และรัฐบาลพยายาม
 ทำเพียงไร แต่ท่านก็พูดไปว่าจะเอา ๔,๐๐๐ หรือ ๓๐๐,๐๐๐ ข้าพเจ้า
 เห็นว่าท่านฝันไปแท้ ๆ ที่เดียว ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ข้าพเจ้าจึงขอชี้แจงให้
 ท่านฟัง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
 คำอภิปรายของท่านนายกเป็นที่จับใจข้าพเจ้าอย่างยิ่ง ในข้อที่ว่าเราไม่ควร
 จะเอาสติที่ผิดหรือเราไม่ควรจะไปพูดกับเขาอย่างป่าเถื่อน เราควรจะ
 มีหลักฐานไปพูดกับเขาที่ถูกต้องในทางฉันทนธรรม ผู้ที่ไปพูดก็รู้ว่าเรา
 ไม่มีสติที่แน่นอนแล้วไปพูด ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าไปพูดทำไม เรา
 ทุกคนก็ไม่ได้พูดคัดค้านรัฐบาลเลย ไม่ได้ออกถ้อยๆ เราทุกคนได้สนับสนุน
 รัฐบาลนี้ แต่เราเห็นว่ายังมีช่องโอกาสแล้วเราจะพูด ถ้าไม่ได้แล้วเรา
 ก็ไม่เอา เพื่ออะไร เพื่อกันความเสียหายของประชาชนส่วนใหญ่ ที่
 เราธิบดีขอพร้อมกัน และที่เราพูดกันเป็นการภายในของเรา เรา

จำเป็นที่ต้องพูดเพื่อจะให้ ได้มคติที่สุดไปใช้บริหารแผ่นดิน เพราะฉะนั้น
 เราจำเป็นที่ต้องพูดความจริงในทางส่วนรวม ถ้าแม้ว่าอะไรพลาดไป
 คำหาในทางส่วนตัวก็ขออภัย แต่ที่พูดขอเอาความซื่อสัตย์ไปเป็น
 การติดต่อรัฐบาล ทั้งยังอยู่กับเพื่อประเทศสยามเท่านั้น ทนขอทขอรัฐ
 ภาคนั้น ข้าพเจ้ามีความเห็นและข้าพเจ้าหวังว่าถ้าภาคนั้นคงจะมีความเห็น
 ไปในทางที่ควรจะเป็นภาคโดยมีเงื่อนไข เพราะว่าเงื่อนไขในสัญญาที่
 มอยู่แต่จะขยายเงื่อนไขขึ้นมาเท่าที่ความจำเป็นมอยู่ ที่จะแสดงให้
 เขาเห็นจริงฉนั้นแล้ว เหตุที่ท่านนายกรัฐมนตรีว่านั้น ข้าพเจ้าจับใจอย่าง
 ยิ่ง เพราะเราไม่มีการทดลอง เราไม่มีโรงสำรวจเอง และเป็นเหตุ
 หนึ่งที่เราจะบอกเขาให้เขาเห็นใจเรา จำเป็นที่ต้องสำรวจหาสถิติที่
 แน่นนอน ให้เหมาะกับความมุ่งในการเข้าจำกัดด้วยกัน ฉะนั้นเรา
 จะได้ อะไรที่ไม่แน่นอน แต่ฉนั้นร้ายก็ตกอยู่กับประเทศเรา ซึ่งไม่ใช่
 ความมุ่งหมายของส่วนมากจำกัดขางโดยที่ประเทศสยามเราเข้า ข้าพเจ้า
 ขอเสนอญัตติว่าขางนั้นเราจะลงมติว่าเราว่าจะให้สัตยาบันโดยมีเงื่อนไขที่
 เราจะปรึกษากัน ใครวิบรองบ้าง

มีสมาชิกรับรอง

พระพิสัยสุนทรภกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าววว่า ข้าพเจ้า
 ยังมีข้อสงสัยอยู่ว่าตามสัญญาต่าง ๆ เราทำกับนานาประเทศ เราทำเรื่อง
 จำกัดแร่ดีบุกเป็นต้น เราทำ ๓ ปีเท่านั้น อย่างนี้เมื่อเราว่าพลาดไป
 ต่าง ๆ เช่นนี้ เราจะเอาเพียง ๓ ปีไม่ได้หรือ ขอถามรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ
ทรงแถลง

ประธานสภา ฯ อนุมิต

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่ การทำ
สัญญาอันต้องแล้วแต่อายุที่กำหนดไว้ในสัญญา สำหรับบาง^๕ เขากำหนด
๕ บ เพราะฉะนั้นเราจะไปเลือกเอา^๕ บไม่ได้ แต่ส่วนแรกกับ^๕ เขา
กำหนด^๕ บ อายุก็^๕ บ ที่ข้าพเจ้าเดิโนแยกประเด็นออกไปเมื่อ^๕ กนั้น เพื่อ
ความสะดวกในทางพิจารณา เพราะฉะนั้นถ้าตกลงตาม^๕ วัตถุประสงค์ของท่าน
สมาชิกผู้แทนพระนครแล้ว เราจะได้พิจารณาประเด็นต่อไปว่าในการ
ที่จะวางเงื่อนไขนั้นเราจะอาศัยหลักเกณฑ์อย่างไร เพราะฉะนั้นถ้าตกลง
ตามที่ท่านสมาชิกเสนอขึ้นหนึ่งแล้ว ประเด็น^๕ กง่าย^๕

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าเราควรจะต้องทำ
สัตยาบันกับเขาได้ โดยมีเงื่อนไข^๕ ซึ่งเราจะตกลงกันภายหลัง

นายมงคล รัตนกิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่ ที่เราจะลงมติว่าตกลงแต่ให้มีเงื่อนไข^๕ ระหว่างเรากับต่าง
ประเทศ จะไม่มีเงื่อนไข^๕ กนอย่างไร ถ้ารัฐบาลพร้อมที่จะไปเจรจาให้มี
เงื่อนไข^๕ มาได้

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ก็ได้อภิปรายกันมาแล้วว่ เราจะ
ทำสัตยาบันกับ^๕ หรือไม่ เพราะว่ามีสมาชิกบางท่านว่าไม่ควรจะรับ เมื่อ

พูดกับเขาไม่ตกลง อย่างที่ เราทำของเราเอง ใช้ตลาดของเราเอง
 เป็นต้น สำหรับการทำนมเงือนไซซึ่งสมาชิกโดยมากก็ได้เห็นอยู่แล้ว
 ว่า ควรจะเป็นแทนที่ ๓๐,๐๐๐ กว่าก็มี อะไร ๆ ก็มี หรือ
 ไม่อย่างนั้นก็ขอให้ผ่อนผันให้ ไปสำรวจดูก่อนก็มี นี่ทางด้านเบญจเงือนไซ
 ทั้งนี้ ทางรัฐบาลก็ได้อภิปรายแล้วว่า เข้าใจว่าสภา ฯ นี้คงจะตกลง
 ด้วย ในการที่จะทำสัตยาบัน แต่ว่าเหตุผลของรัฐบาลนั้น จะสมควรหรือไม่
 หรือไม่ หรือว่าเหตุผลของสมาชิกจะสมควรอย่างไรนั้น ให้สภา ฯ นี้คง
 ประเด็นไป แต่ว่าเราก็อภิปรายกันในข้อประเด็นนี้ เพราะฉะนั้นถ้า
 จะทำคามให้สั้นก็ว่าเราควรจะทำสัตยาบันอย่างไรที่รัฐบาลเสนอ โดยมีเงือน
 ไซหรือไม่ หรือจะไม่ทำ ส่วนจะทำแล้ว จะทำอย่างไร เพื่อจะได้
 สั้นเข้า หรือถ้าผู้ใดมีความเห็นว่าจะคงปัญหาแยกคายนาน ก็เชิญพูดขึ้น

ขุนจรรยาเนศวร์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดระนอง กล่าวว่าจะ คงที่จะ
 อนุมัติให้รัฐบาลไปทำสัตยาบันนี้ ข้าราชการเห็นว่าไม่ถูก ที่ถูกข้าราชการเห็น
 ว่าให้รัฐบาลไปทำสัตยาบันตกลงเดี๋ยวก่อนว่า มีเงือนไซอย่างไร ถ้ามี
 เงือนไซที่เรายอมตามที่ขอแล้ว สภา ฯ นี้ไม่ขัดข้องที่จะลงมติรับรอง

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่าจะ ถ้า
 หากว่าสภา ฯ จะลงมติว่า เราจะรับสัตยาบันแล้ว เราจะไปทำอะไร
 อีกก็ไม่ได้ ในนี้มี ๕ ปี และในตัวเลขมี ๑๕,๐๐๐ ถ้าลงมติไปแล้ว

เราจะไปแก้ยังไง เพราะฉะนั้นขอเสนอญัตติว่า เรายังไม่ควรจะลงมติให้สัตยาบันก่อนที่เราจะมีเงื่อนไขแก่เขา

นายมังกร สามเสน กล่าวว่ ในเรื่องที่เราจะอนุมัติให้ทำสัตยาบันหรือไม่นี้ ก็ได้อภิปรายกันมามากแล้ว ถึงเรื่องจำนวนโคกคา ฝ่ายรัฐบาลก็สำรวจที่แน่นอนเท่านี้ แต่เดชะไม่ลงกันเลย แล้วเราจะรับรองเอาความจริงว่า ตัวเลขเท่าไร ด้วยเหตุที่เราขาดเครื่องมือตั้งที่นายกรัฐมนตรีกล่าวแล้ว รัฐบาลได้มีเงื่อนไขอยู่แล้วว่า จะได้ขอให้รัฐบาลให้สัตยาบันเสียก่อน แล้วสัญญาอันจะใช้ได้ เพื่อสะดวกในเรื่องนี้ จะขอร้องให้ย่นเวลาไปสำรวจเอาตัวเลขจริงสัก ๖ เดือน เขาจะยอมหรือไม่ ยังมีข้อหนึ่ง เราจะขอสิทธิเท่ากับฝรั่งเศษได้หรือไม่ โดยเหตุว่าตามหลักนานาประเทศนั้นมียุว่า เมื่อได้ให้ผลประโยชน์แก่ประเทศอื่นแทน ก็ให้ผลประโยชน์แก่ประเทศหนึ่งเท่ากัน เพราะฉะนั้นปัญหา
มอยู่ ๒ ข้อ

นายกรัฐมนตรีขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถลง

ประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่ ตามที่ท่าน
สมาชิกผู้แทนพระนครสอบถาม บางที่รัฐบาลควรจะยอม
รัฐบาลได้วางเงื่อนไขไว้ว่า ต้องได้รับอนุมัติของสภา ฯ
จริงอยู่
แต่อนุมัติ

นั้นรัฐบาลต้องเห็นด้วยว่า เงินไรที่จะวางไปนั้น จะเป็นว่ารัฐบาล
 เอาเงินไรเหล่านั้นไปแจกจ่ายเขาโดย ที่สภา ฯ ไม่เห็นชอบด้วยนั้นไม่ได้
 เพราะตามรัฐธรรมนูญแล้วรัฐบาลจะต้องรับรอง เป็นอยู่อย่างนั้น เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าได้ชี้แจงแก่ท่านแล้ว เวลาแจกจ่ายลงเลยมาแล้ว ไม่มี
 เวลาแจกจ่าย เป็นแต่เราให้สัญญาไว้ โดยมีเงินไร โดยที่เราจะต้องแจ้งว่า
 จะรับรองตามเงินไรนั้น นี่เป็นการแจกจ่ายระหว่างประเทศ อันที่จริง
 เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะต้องตกลงกันตามญัตติของ
 ท่านสมาชิกผู้แทนพระนครเสียก่อน คือว่ารัฐบาลเห็นด้วยว่าต้องด้วย
 ประโยชน์ของประชาชนชาวสยาม และประโยชน์อันนั้นอาจจะได้น้อย
 กว่าที่ควรจะได้ อาจจะได้น้อยกว่าที่ควรจะได้ แต่รัฐบาลเห็นว่าสัญญา
 อันนี้ต้องด้วยประโยชน์ของประชาชน และถ้าเราไม่เข้าแล้ว ความ
 ศักดิ์สิทธิ์ของการปกครองของเราจะตกต่ำลงไปอีก เพราะว่าเรามีเหตุ
 ที่จะรังแกของเราได้หลายประการ ซึ่งข้าพเจ้าไม่ต้องการ เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากให้ตกลงในหลักการนี้เสียก่อน ถ้าสภา ฯ พร้อม
 ที่จะออกจากสัญญา ซึ่งรัฐบาลให้ประเด็นหรือเงินไรที่จะวางเป็นหลัก
 เกณฑ์ก็จะมีต่อไป เพราะตามทางแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐบาลก็ยากที่
 จะอยู่ต่อไป เพราะฉะนั้นถ้าตกลงให้ความญัตติของท่านสมาชิกผู้แทน
 พระนครแล้ว เราก็จะได้ว่ากันต่อไปว่า ประเด็นที่จะวางเงินไรจะ
 ต้องอาศัยหลักเกณฑ์อย่างไร

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพื่อจะตัดปัญหาให้สิ้นเชิง ข้าพเจ้าขอเชิญนายไต่เตาะท่านที่มีความรู้ในทางนี้รวมกันเสนอญัตติว่าจะให้ลงมติอย่างไร เพราะข้าพเจ้าเสนอแล้ว ท่านไม่เห็นพ้องด้วย เชิญออกมาแล้วเขียนเป็นญัตติขึ้นมา ในโอกาสนี้สมาชิกผู้ที่ตั้งสัยอะไร เชิญถามวิญญูชาติได้

นายสันนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ข้าพเจ้ายังมีความสงสัยอยู่ในเรื่องที่ข้าพเจ้าได้เรียนถามวิญญูชาติเมื่อก่อนหยุดพักนี้ การตั้งสัยนั้นเกี่ยวกับข้อตกตงข้อ ๑๖ ญัตติที่ตกเมื่อก่อนข้าพเจ้าก็ตั้งสัยและได้พยายามจะถามว่า ถ้าข้าพเจ้ามีความเห็นข้อตกตงข้อ ๑๖ นี้ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ควรรับแล้ว แต่ข้าพเจ้ายกมือรับอนุมัติให้วิญญูชาติไปทำตัดยาบันโดยมีเงื่อนไขเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าจะมีโอกาสอภิปรายในข้อ ๑๖ นี้หรือหาไม่ ที่ข้าพเจ้าเป็นห่วงข้อ ๑๖ อย่างยิ่งนี้ เนื่องจากข้าพเจ้าได้เรียนวิญญูชาติแล้วว่า การจำกัดเนื้อที่ปลูกยางตามข้อ ๑๖ นั้นมีความหมายดีที่ซึ่งเพียงไร ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการจำกัดเนื้อที่ปลูกยางตามข้อ ๑๖ นี้ จริงอยู่ตามเนื้อที่ปลูกยางที่เราได้สิทธิพิเศษ เป็นความดีเป็นการเพิ่มจำนวนยางของเรา แต่การเพิ่มอันนั้นเป็นการเพิ่มที่จำกัด คือสัมมุติว่าเจดามเรามีเนื้อที่ปลูกยางอยู่ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ เมื่อบวกล ๗๗,๕๐๐ ไร่เข้าไปแล้ว ในอนุสัญญาของเราถ้าจะมีเนื้อที่ปลูกยางเพียง ๓๗๗,๕๐๐ ไร่เท่านั้นเอง เมื่อการจำกัด

เนื้อปลุกยวงเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าเกรงไปว่าเมื่อถึงคราวสัญญาจำกัด
 ย่างไปอีก ๑๐ ปีข้างหน้า จำนวนยวงที่เราสามารถจะขอโคกตาได้ใน
 ข้างหน้าก็จะ เป็นจำนวนเพียง เนื้อที่ ที่เรามีอยู่ในเวลานี้ กับเนื้อที่พิเศษ
 ๗๗,๕๐๐ ไร่ ซึ่งเราสามารถจะบันดาลยวงได้เท่านั้นเอง เมื่อมองดูถึงข้อ
 ตกกลงข้อ ๔ บันทึบาัครภาคีต่างๆ จะเห็นได้ว่า สเตรทเซทเค็ดเมนต์ที่
 ๕๐๐,๐๐๐ เกะระลังกา ๗๗,๕๐๐ จำนวนโคกตาเหล่านี้จะได้มาโดยมี
 เนื้อปลุกยวงเท่าไร เราไม่สามารถจะทราบได้ เพราะเราทราบแต่
 จำนวนโคกตา แต่จำนวนเนื้อที่ปลุกยวงเขาจะมากน้อยเท่าไรเราไม่ทราบ
 เพราะเมื่อเทียบกับของเราที่ได้ ๕๕,๐๐๐ ตันแล้ว เราได้เพิ่มขึ้นมาเพียง
 ๗๗,๕๐๐ ไร่ ข้าพเจ้าเกรงว่าจะเป็นการจำกัดควอดนิตีของเรานี้ใน
 อาณาเขตนี้ไม่ให้ขึ้นไปเทียบทันกับประเทศเหล่านี้ ข้าพเจ้าวิตกอย่างยิ่ง
 ถ้าหากว่าไม่มีข้อตกลงในข้อจำกัดเนื้อที่ปลุกยวงแล้ว ใน ๑๐ ปีข้างหน้า
 ยวงของเราอาจจะมีจำนวนมากมาย และอาจจะขอโคกตาได้เท่ากับ
 เนเดอร์แลนด์ อินเดี๋ย หรืออย่างน้อยเท่ากับเกาะลังกา ถ้าเมื่อเราถูก
 จำกัดเนื้อที่ปลุกยวงในเวลานี้แล้ว ทัศนคติไปเราจะเออะไรไปขอให้
 ทัศนคติของข้าพเจ้าวิตกนปัญหาเรื่องทัศนคติ ไม่ใช่ปัญหาเรื่องได้
 มากหรือน้อย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะทราบว่า ข้อตกลงที่เรา
 ได้ไปเจรจากับเขามาแล้วนี้ ถ้าหากว่าสภา ฯ นี้ไม่เห็นด้วยในข้อตกลง
 ข้อ ๑๖ รัฐบาลจะเจรจากับเขาให้เป็นที่ตกลงตามมติของสภา ฯ ได้
 หรือไม่

นายกรัฐมนตรีขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถลง
ประชาชนภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่ การจำกัดจะ
สำเร็จผลไปไม่ใช่เพราะแต่การคืนค้ำขายชออก ต้องจำกัดการปลูกยาง
ด้วยจึงจะเป็นผลสำเร็จ เพราะฉะนั้นประเทศอื่น ๆ เขาปลูกยางใหม่ไม่ได้
เลยในระหว่างที่จำกัด แต่ประเทศสยามได้ ช้างกับเขาว่า เรากำตั้ง
ขยายตัว เพราะฉะนั้นเขาควรจะให้ โอกาสเราดำเนินการขยายตัวไปบ้าง
จะได้กำหนดว่า ๓๓,๐๐๐ เอเคอร์ การจำกัดจะไม่เป็นไปชั่วกตปาวสานที่
ฐานะเศรษฐกิจย่อมเปลี่ยนแปลงไป ถ้าความรุ่งเรืองกลับมาสู่โลกแล้ว
การจำกัดก็คงจะเลิกกัน การจำกัดเป็นการจำกัดชั่วคราวในระหว่างที่
ตกต่ำ แต่ถึงจะถือหลักยอมรับหลักการจำกัดแล้ว ต้องจำกัดการปลูกด้วย
เพราะฉะนั้นถ้าภา ฯ ไม่รับรองการจำกัดการปลูกแล้ว ฝ่ายไทยเราก็เข้า
เป็นภาคไม่ได้เพราะการปลูกเป็นสาระสำคัญของกาจำกัด แต่ว่าภา ฯ
อาจจะพิจารณาได้ว่าที่ขอมมา ๓๓,๐๐๐ เอเคอร์นั้นสมควรหรือไม่ ในการ
ที่จะไปขอเพิ่มจำนวนนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าเขาคงไม่ให้ เพราะรัฐบาลได้
เรียกเขาเต็มที่แล้ว

ร.ท. ทองคำคล้าย โสภากัส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่
ก่อนที่จะพูดถึงเรื่องอื่น ข้าพเจ้าขอเสนอให้อภิปรายกันถึงเรื่องกาหา
ตลาดก่อน ถ้าเมื่อว่าท่านประธานจอนุญาตให้อภิปรายได้ ข้าพเจ้าขอ
อภิปรายเป็นคนแรก

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ญัตตินางที่จะพอใจท่านกรรมัง ก็ขอให้เลื่อนการลงมติไปวันที่ ๑๕ เดือนนี้ ญัตติได้มาอย่างนี้ “ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติว่าขอให้รื้อการลงมติฉบับสุดท้ายนั้นในสัญญาจำกัดข่างไว้ เพื่อลงมติในวันที่ ๑๕ เดือนนี้”

ขุนสุมมาหารวิเศษคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เพื่อประกอบในญัตติที่ได้ยื่นเมื่อก่อน ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนต่อท่านสมาชิกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญในฐานะเศรษฐกิจ และเป็นเรื่องสำคัญในทางการเมือง เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญในทางความคิด ข้าพเจ้าเห็นว่าในระหว่างที่เรากำลังได้เกี่ยวกับชุมนุมอยู่นี้ ถ้าหากว่าเราก็คืออะไรลงไปพลาดแล้ว ใ้รู้ว่าคนร้อยกว่าคนนี้จะเสียหาย คนทั้งประเทศจะเสียหาย ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะมีเวลาครึกครอง และอีกประการหนึ่ง เท่าที่ท่านผู้แทนราษฎรบางท่านที่ได้ ไปสำรวจในต่างจังหวัดก็ยังไม่กลับ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าและสมาชิกอีกหลายคนได้ลงชื่อเสนอญัตติว่าให้รื้อไปพูดวันที่ ๑๕ เป็นวันเด็ดขาด

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าจะไปกำหนดเอาวันที่ ๑๕ เป็นวันสุดท้ายทีเดียวนั้น เป็นการที่ไม่ถูกต้อง ควรจะกำหนดเดือนเข้ามา เพราะเหตุว่าจะต้องมีการอภิปรายกันอีก วันที่ ๑๕ นั้นเป็นวันสุดท้าย เพราะฉะนั้นขอให้เลื่อนเข้ามาจากวันที่ ๑๕

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ทางรัฐบาลจะขอรับรองวันไหน ก็ขอให้กำหนดให้เด็ดขาดมา

พ.ท. พระตำรวจชั้นพลจัตวา กดำจว่า ขอให้เป็นวันที่ ๑๒ หรือ ๑๓
คือว่า วันที่ ๑๓ นั้นเห็นใจสมัครใจ แต่ว่าวันที่ ๑๒ นั้นอยากให้เป็น

ขุนสมุหราชองครักษ์ ผู้แทนราชองครักษ์จังหวัดพระนคร กดำจว่า ใน
เมื่อฝ่ายรัฐบาลกับรับรองว่า เราก็จะได้มีหัวจมท้ายที่จะได้ปรึกษากัน
ในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอชักชวนสมัครใจที่
ขอพร้อมกันข้าพเจ้าว่าเป็นอย่างน้อยตาม คือวันที่ ๑๒

พ.ท. พระตำรวจชั้นพลจัตวา กดำจว่า ในวันที่ ๑๒ นั้น ถ้าหาก
ว่าจะต้องอภิปรายกันและไม่เสร็จ ขอให้ประชุมกันตลอดรุ่งจนกว่าจะเสร็จ

มีสมัครรับรอง

ประธานสภา ฯ กดำจว่า เป็นอันว่าที่ประชุมยอมตกลงตามคำ
ขอรับรองของท่านรัฐมนตรีได้เสร็จแล้ว

ประธานสภา ฯ กดำจว่าต่อไปว่า ต่อไปนี้ผมจะตามค้อนของท่าน
สมัครใจใครจะถามรัฐบาลว่า ๑. ตามที่หนังสือบางฉบับแพร่ข่าวว่า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้เป็นประมุขแห่งชาติได้เสด็จพระเนตรไปข้าง
หนึ่งนั้น เป็นความจริงเพียงไร ๒. ถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จ
พระเนตรไปจริงแล้ว ขอถามว่าได้เสด็จพระเนตรไปเพราะความผิด
ของนายแพทย์ที่รักษา หรือว่าเพราะเหตุไร ๓. เวลานพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวประทับอยู่ที่ไหน และยังทรงสำราญคืออยู่หรือ ๔. รัฐบาล

ทราบหรือไม่ว่า เมื่อไรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จกลับประเทศสยาม และของดมาชิกอีกผู้หนึ่งก็มีความคล้ายๆกัน เพราะฉะนั้นขอให้รัฐบาลคอยรวมกันทีเดียว

ม.ต. หาดวงษ์ารวงนาวัสวัตต์ ร.น. กล่าวว่ ตามกระทรวงการคลังของดมาชิก รัฐบาลขอตอบว่า ในปัญหาข้อ ๑ นี้ ภายหลังจากที่ได้อ่านหนังสือพิมพ์บางฉบับแล้ว ดูเหมือนชาวสยามก็ได้ไปหาทราบเดชะนุการในพระองค์ คือพระองค์เจ้าอาทิตย์ฯ เพื่อทอดถามในเรื่องนี้ว่าเป็นอย่างไร พระองค์เจ้าอาทิตย์ฯ ก็ได้ทรงอธิบายให้ฟังว่า บางทีหนังสือพิมพ์จะลงข่าวผิดหรือถูกก็ได้ แต่จะถูกหรือผิดอย่างไรนั้นไม่ทราบ เพราะว่าความจริงเป็นเช่นนั้น คือว่าพระโรคพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นอยู่นั้น จะทำการผ่าตัดก็แต่ยังอ่อนๆ อยู่ คือหมายความว่า ยังทอดพระเนตรเห็นแต่รางๆ ก็ทำไม่ได้ จะทำได้ก็ต่อเมื่อทอดพระเนตรไม่เห็นแล้ว แต่ต้องทำโดยเร็ว คือไม่ใช่ทิ้งไว้ให้นานเกินไป จนภายในวงตำแห่งพระเนตรแข็งตลอดไป แล้วจะทำการผ่าตัดไม่ได้ เพราะฉะนั้นในการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปทรงเฝ้าพระเนตรนั้น ก็ได้ทรงกระเจตนาพอเหมาะ คือเมื่อทอดพระเนตรไม่เห็นแล้ว ที่หนังสือพิมพ์ลงนั้น อาจจะเป็นความจริงก็ได้ และอาจจะเป็นความจริงก็ได้ เพราะความจริงไม่เห็นจริงๆ แต่อยู่ในเกณฑ์ที่จะผ่าตัดให้ดีขึ้นมาได้ เมื่อปัญหาในข้อ ๑

ได้ตอบไปแล้ว ปัญหาในข้อ ๒ ก็ไม่ต้องตอบอะไร เพราะไม่ใช่
 ความผิดของนายแพทย์ ในส่วนข้อ ๓ ขอตอบว่า ในเวลานั้นดู
 เหมือนว่าจะเสด็จกลับมาปารีส และกำหนดเวลาที่จะเสด็จไปอเมริกา
 นั้น ดูเหมือนว่าจะทรงเดินทางไปอีกสักหน่อย ส่วนที่ว่าทรงพระ
 ดำราญคืออยู่หรือไม่นั้น รัฐบาลเข้าใจว่า ได้ทรงพระดำราญคืออยู่
 เพราะไม่ได้พระราชโองการแจ้งพระอาการผิดปกติมาอย่างไร ส่วน
 ในข้อ ๔ นั้น ในเรื่องรัฐบาลไม่สามารถจะให้คำตอบที่แน่นอนได้
 เพราะเหตุว่าโปรแกรมที่เสด็จประพาสนั้นได้เปลี่ยนแปลงเสมอ แต่อย่าง
 ไรก็ดี ก่อนที่จะสิ้น พ.ศ. นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอาจจะ
 เสด็จกลับมาประเทศสยาม

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าวว่ ข้าพ
 เจ้าอยากจะตั้งข้อซักถามต่อรัฐบาลอันเนื่องจากรัฐบาลได้ตอบกระทู้ถาม
 ของข้าพเจ้าถึงเรื่องรายได้และรายจ่ายของจังหวัดนครบุรี นั้นบนข้อซัก
 ถามที่ข้าพเจ้าจะถามได้ในสัปดาห์นี้ คือว่าเท่าที่ข้าพเจ้าได้ถามไปยังรัฐบาล
 แล้ว รัฐบาลตอบว่ารายจ่ายและรายได้ของจังหวัดพระนครและนครบุรี
 นั้นได้เปิดบัญชีไว้รวมกันเป็นบัญชีกรุงเทพ ฯ มิได้แยกเงินเป็นของ
 จังหวัดพระนครเท่าใด นครบุรีเท่าใด นี้กระทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัย
 อยู่เป็นอันมาก เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕
 เงินภาษีหรืออากรที่ได้ของจังหวัดนครบุรีนั้นได้แยกไว้เป็น ๕ ประเภท ดัง
 ที่ข้าพเจ้าจะได้นำสถิติมากกล่าว คือ

๓. อาคารสวนใหญ่ ได้ ๘๖,๕๑๘ บาท ๓๐ สตางค์

๔. อาคารคานา ได้ ๕๘,๘๖๗ บาท ๖๘ สตางค์

๕. อาคารสวนจาก ได้ ๒๒๒ บาท ๓๕ สตางค์

๖. ภาษีโรงเรือน ได้ ๒๘,๐๘๕ บาท ๔๑ สตางค์

๗. ภาษีโรงเรือน ได้ ๒๘,๘๓๐ บาท ๕๐ สตางค์

๘. รัชชูปการ ได้ ๓๘๒,๓๓๕ บาท รวมภาษีอาคารสำหรับชน
บุรีเพียง ๕ อย่างได้ ๔๐๖,๗๓๘ บาท ๐๕ สตางค์ นี่เป็นสถิติของ
ภาษีอากรปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แต่เหตุใดภาษีอากร พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงกดเก็บเอา
มารวมกันกับพระนครเสียอีกเล่า ทำให้ข้าพเจ้าสงสัยเป็นอย่างยิ่งใน
เรื่องนี้ และถ้าหากเป็นจริงดังคำตอบนั้นแล้ว ทำไมรัฐบาลจึง
ไปเปิดบัญชีรวมกันเช่นนั้น คือไปจะไม่รวม คือแยกกันเสียมิได้หรือ
ทรงเพื่อประโยชน์เอาเงินนั้นมาทำนุบำรุงชนบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่อาภัพมานม
นานแล้วให้สัมพันธ์กับสมัยประชาธิปไตยบ้าง จึงอยากจะขอถามรัฐบาลว่า
รัฐบาลจะคิดอย่างไรในเรื่องนี้

เจ้าพระยาจักรีวรราชาภิเศก กล่าวว่ ตามที่ต้งคำถามมาใหม่
ข้าพเจ้าอยากจะได้คำถามไปสอบสวนดูว่าควรจะได้ หรือไม่ได้
อย่างไร

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ รัฐบาลใคร่จะขอ
เสนอเพื่อรับอนุมัติจากที่ประชุมว่ เงาม้วางพระราชบัญญัติอยู่อีก

หลายพระราชบัญญัติ และเวลาประชุมก็กระชั้นชิดที่แถว รัฐบาล
ใครจะเสนอขอให้สภาฯ รับหลักการร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่ง
เราจะได้นำมาพิจารณาเป็นวาระ ๆ ไป เพื่อที่จะได้ มีโอกาสส่งให้
กรรมาธิการ และให้สมาชิกมีเวลาครึกครองแปรญัตติให้เป็นการถูก
ต้อง มีร่างพระราชบัญญัติอยู่หลายพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้น
ขอส่งส่งสามฉบับเพื่อให้กรรมาธิการได้ มุ่งงานทำ ขอเป็นแต่เพียง
ให้รับหลักการเสียก่อน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านเราก็ได้ประชุม
กันต่อไป ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เห็น
จะไม่ต้องอภิปรายกัน จะรับหลักการหรือไม่รับเท่านั้น แล้วก็ไม่
แปรญัตติกัน ไม่เสียเวลาของสภาฯ เพราะวินัยของตำรวจอย่างไรก็
ต้องมีวินัยแน่

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ก่อนที่จะรับหลักการ ข้าพเจ้าสงสัยบางข้อบางประการ คือว่าหลัก
การที่จะรับนี้ หมอคิดว่าด้วยการร้องทุกข์เป็นต้น รู้จักว่าออกจะแรง
ไปสักหน่อย เช่นการลงทัณฑ์เป็นต้น ทว่าไม่ผู้บังคับการหรือผู้กำกับ
การจึงไม่ถูกลงโทษเลย

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ประมุขคดีได้ว่าสมควรจะแก้ไขกันใหม่หรือไม่อย่างไร ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติพิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ปัญหาต่อไปก็มีว่่าเราจะส่งให้กรรมาธิการชุดไหน หรือจะตั้งกรรมาธิการชุดใหม่ มีกรรมาธิการชุดที่ ๒ ได้ทราบว่่าเพลาเมื่อลงไปมากแล้ว

น.ต. หลวงชำระนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่่า รัฐบาลไม่ขัดข้องจะส่งไปชุดที่ ๒ ก็ได้

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้กรรมาธิการชุดที่ ๒ ใ้พิจารณา

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านในเรื่องที่ว่่าจะส่งให้กรรมาธิการชุดที่ ๒ ไปพิจารณา จะได้ถือว่าที่ประชุมผู้น้อมนุ้คดีแล้วส่งแปรญัตติภายในก็วัน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า ขอให้เป็นภายใน ๖ ชั่วโมง เวลาเที่ยงพ่วงนี้ให้เสร็จ วินัยตำรวจเห็นจะไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองนัก

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าใคร่จะแนะนำว่่า ถ้ามาเที่ยงเราก็ต้องมา ๓ โมงอีก เพราะฉะนั้นขอให้เป็นบ่าย ๒ โมงตั้งเดี๋ยวจ

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
ขอให้แปรญัตติ ๑ วันก็แล้วกัน ภายในวันพรุ่งนี้

ประธานสภาฯ กล่าววา ให้ส่งญัตติภายใน ๑ วัน ถ้าไม่
มีผู้ใดคัดค้าน จะได้ถือว่าที่ประชุมตกลงตามนั้นแล้ว เรื่องต่อไป
ร่างพระราชบัญญัติกรรมบัญญัติทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ท่าน
ผู้ใดยังจะข้องใจให้รัฐบาลชี้แจงเพิ่มเติมบ้างก่อนรับหลักการ

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา ไม่ต้อง
ก็ได้ ขอให้รับหลักการเสียทีเดียว

ประธานสภาฯ กล่าววา ไม่ต้องถ้อยยืนยันขึ้น จะได้ไม่เสียเวลา
เมื่อไม่มีผู้ใดข้องใจ จะได้โปรดให้รับหลักการทีเดียว ท่านผู้ใดเห็น
ว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติขึ้นพิจารณาต่อไปได้ โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าววา จะให้สั่งให้กรรมาธิการชุดใหม่

ร.ต.ถิต รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าววา เรื่องนี้
คล้าย ๆ กับกฎหมายฉบับหนึ่งที่ออกมา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
กรรมาธิการที่ตั้งไว้แล้วยังไม่พอ ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมาธิการ
วิสามัญซึ่งมีความรู้ในศาลทหารอยู่แล้ว แต่จะแปรญัตติที่วันก็แล้ว
แต่สภาฯ จะเห็นสมควร ขอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ

มีตมาชิกบรบอง

หลวงวณิธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรตั้งให้กรรมการชุดที่ ๑ พิจารณา โดยไม่จำเป็น
จะต้องตั้ง กรรมการวิสามัญ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ที่จริงกรรมการชุดที่ ๑ ข้าพเจ้าก็เป็นอยู่ด้วย แต่ไม่ใช่จะขี้เกียจทำ
งานอะไรมิได้ เกรงว่าจะทำไม่ทัน เพราะมีหลายอันแล้ว

ร.ต. ถิต รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร กล่าวว่ความ
จริงกรรมการชุดที่ ๑ ข้าพเจ้าก็เป็นเหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าไม่มีความ
รู้ในเรื่องนี้พอ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมการวิสามัญ แปร
ญัติที่ ๒ วัน ไม่เสียเวลาเลย

หลวงวณิธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ข้าพ
เจ้าเห็นว่าแม้กรรมการจะไม่มีความรู้ ก็ยังมีที่ที่จะเรียกผู้มีความ
รู้ความชำนาญในกรณีนี้ ๆ มาได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็น
จำเป็นต้องตั้ง กรรมการวิสามัญ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านไต้เห็นควรจะต้องร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ให้กรรมการวิสามัญ พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีตมาชิกยกมือบรบอง ๒๘ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นควรจะส่งร่างพระราชบัญญัติให้กรรมาธิการสามัญพิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๓๒ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นมติให้ส่งร่างพระราชบัญญัติไปให้กรรมาธิการสามัญชุดที่ ๓ พิจารณา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอแนะนำให้แปรญัตติภายใน ๒ วัน ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน จะได้ถือ ว่าที่ประชุมอนุมัติแล้ว เรื่องต่อไปร่างพระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์พุทธศักราช ๒๔๗๗ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดตั้งใจอภิปรายในเรื่องหลักการ ข้าราชการจะได้ขอให้ตั้งมติเสียทีเดียว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ส่งกรรมาธิการชุดไหนกัน

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าราชการขอเสนอให้ส่งกรรมาธิการชุดที่ ๓

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะได้ถือ ว่าสภาฯ ตกลงจะส่งกรรมาธิการชุดที่ ๓ แปรญัตติภายในกี่วัน

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า เสนอ ๒ วัน

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้เสนอญัตติ ๒ วัน มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็จะถือว่าที่ประชุมอนุมัติแล้ว

หอดวงวรมติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ามีคนการประชุมก็ควรจะหมดสมัยอยู่แล้ว ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่า...

ประธานสภาฯ กล่าวว่ายังไม่หมด ประเดี๋ยวก่อน เรื่องต่อไป ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับนำสัตว์ป่า พุทธศักราช ๒๔๗๗

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ามีข้าพเจ้าสงสัยตามที่เราปรึกษากันนี้ คือว่ารัฐบาลมีความประสงค์ที่จะให้พระราชบัญญัติทุกฉบับที่เสนอมานี้ ออกในสมัยวิสามัญหรืออย่างไร พระราชบัญญัติไหนที่สำคัญ ควรจะรีบปรึกษา ไม่ควรจะเสนอให้พิจารณาให้เสร็จสิ้นในสมัยวิสามัญ ซึ่งรออยู่ไม่กี่วัน

น.ต. หอดวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ามีร่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาลเสนอนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติซึ่งได้ตั้งใจว่าจะออกให้ทันในสมัยประชุมวิสามัญ เพราะเหตุว่ามีร่างพระราชบัญญัติอีกตั้ง ๒๐-๓๐ ฉบับ ซึ่งรัฐบาลไม่ได้เสนอมานี้ เพราะเห็นว่าควรรอไว้พิจารณาในสมัยสามัญ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับนำสัตว์ป่าในเขตตำบลสัตว์ป่าสยามนี้ ก็เป็นประโยชน์แก่ราษฎรชาวดงประมงเอง ซึ่งถ้าเข้าไปประโยชน์ที่จะได้ก็เข้าไปเป็นลำดับ

นายมีง เตหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวอ้าง
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับสัตว์น้ำใน สยามน เป็นกรำจำเป็น
อย่างยิ่ง เพราะว่าอาณาเขตแดนเมืองอยู่ชายทะเลกำลังเดือดร้อน เพราะ
ระเนนควรรจะออกให้ทันในสมัยวิสามานยน

นายมีงคัด รัตนวิจิตร รมรับรอง

นายเจ ยูนิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวอ้าง ร่าง
พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับสัตว์ ในเขตจับ สัตว์น้ำน่าน้ำสยามที่รัฐบาล
เสนอออกเป็นความหวังดีของรัฐบาล ในอันที่จะช่วยป้องกันชาวต่างด้าว
ไม่ให้กระทำการจับสัตว์น้ำในเขตค่าน่าน้ำสยาม แต่มีอยู่ข้อหนึ่งเกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติที่ออกตามกั้นมา คือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
จดทะเบียนและออกใบอนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำสยามนั้น เราได้
บังคับให้เรือจับสัตว์น้ำสยามทุกลำต้องจดทะเบียน ขอนเจ้าพเจ้าอยากจะ
ถามรัฐบาลว่า เรือเรือจับสัตว์น้ำสยามนั้น รัฐบาลจะเก็บค่าธรรมเนียม
อย่างไร ก็ขออย่างหนึ่งจะมีอัตราค่าธรรมเนียมเรือเครื่องมือจับสัตว์
น้ำบ้างหรือไม่ ตามพระราชบัญญัติฉบับแรกว่าด้วยสิทธิจับสัตว์น้ำใน
เขตจับสัตว์น้ำมาตรา ๕ ว่า ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป
ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำหรือเครื่องมือจับสัตว์ ให้แก่
คนต่างด้าวคนใดคนหนึ่ง หรือให้ ห้างหุ้นส่วนสามัญใดๆ เว้นแต่ผู้
เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดมีสัญชาติไทย ฯลฯ แต่ว่าถ้าเรามาถึงพระราชบัญญัติ

ที่ประกอบกัน - คือพระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนและออกใบ
อนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำในมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัตินั้นจะมีอยู่
แต่เพียงว่า เรือจับสัตว์น้ำสยามทุกลำต้องได้รับอนุญาต แต่เรายังไม่ได้
บัญญัติถึงเครื่องมือจับสัตว์น้ำ และที่จะจดทะเบียนต้องเสียเท่าไร เรือที่
จับสัตว์น้ำจะต้องเสียค่าจดทะเบียนหรือไม่ และเครื่องมือที่จับสัตว์น้ำ
จะต้องเสียค่าธรรมเนียมด้วยหรือไม่

พ.ท. พระตำรวจชั้นพลจัตวา กล่าวว่า เรือจดทะเบียนเรือประมง
คือจับสัตว์น้ำ สำหรับอัตราค่าอยู่ในกฎกระทรวง ไม่ได้อยู่ในพระ
ราชบัญญัติ ในขณะนี้เราจับผิดกิจการแห่งพระราชบัญญัติท่านนั้น แต่
ว่าเพื่อที่ให้ท่านผู้ถามไม่ข้องใจต่อไปอีกจะบอกได้ว่าเรือเล็กๆ ไม่เก็บ
เราจะเก็บแต่เรือใหญ่ๆ และเรือที่เก็บสำหรับจับสัตว์น้ำนั้น จะได้รับ
ความยกเว้นในการเก็บสำหรับเรือที่ใช้ในน่านน้ำสยาม คือว่าเสียอัตรา
เดียว ไม่ใช่จะเสียทั้งสองอัตรา

นายแซ ยูนิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ใน
เรื่องค่าธรรมเนียม - ข้าพเจ้าทราบอยู่แต่ที่ว่า จะต้องออกเป็นกฎ
กระทรวงจึงต้องถามเสียในขณะนี้เพราะอาจจะเป็นได้ว่า เราจับผิดกิจการใน
ร่างพระราชบัญญัติดังไปแต่ก็ เรายังไม่รู้ ว่ารัฐบาลจะเก็บค่าธรรมเนียม
ถูกหรือแพงอย่างไร อาจจะเป็นความเดือนร้อนของราษฎรก็ได้ แทน
ที่จะบ่งกั้นชาวต่างดาวไม่ให้จับสัตว์น้ำ จะกลายเป็นว่ากว่าจะถึงง่ากั

ใหม่ อย่างนี้เป็นต้น กระนั้นจึงอยากจะทราบเสียก่อน ถ้าหากมีเหตุ
การลงไปแล้ว เราไม่มีโอกาสจะแปรญัตติในเรื่องค่าธรรมเนียม ถ้า
หากว่าค่าธรรมเนียมอยู่ในร่างพระราชบัญญัติแล้ว ข้าพเจ้าไม่
จำเป็นจะต้องถามรัฐบาลก็ได้

หลวงวิจิตรวาทการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเรียนให้รัฐบาลตอบตรงสักหน่อยว่าจะเก็บอย่างไร เพื่อ
สมาชิกจะได้ทราบความจริง

พ.ท. พระสารสาส์นพดชัช กล่าวว่า เห็นจะมีเหตุก็คือว่าจะให้
รัฐบาลออกกฎหมายก่อนพระราชบัญญัตินั้นไม่ได้ ต้องพระราช
บัญญัติออกเสียก่อนจึงจะทำกฎหมาย และในอัตราที่จะวางไว้ใน
กฎหมายนั้นจะต้องเป็นไปโดยไม่ให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน นั้น
เป็นกฎหมายที่วางไว้ทั่วไป ทั้งสำหรับรัฐบาลและสำหรับท่านสมาชิก

นายแช่ ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ไม่ใช่จะให้รัฐบาลออกกฎหมายก่อนพระราชบัญญัติ ข้าพเจ้ารู้ดี
เหมือนกันในข้อนี้ แต่เป็นข้อหนึ่งที่จะรับหลักการหรือไม่ เพราะเห็นเป็น
กฎหมายไม่ใช่พระราชบัญญัติที่จะเสนอมายกสภาฯ ทราบ รัฐบาล
อัตราเท่าไรจะเก็บเพียงเท่าไรก็ได้ เพียงแต่ขอให้บอกว่าจะกำหนดอย่าง
น้อยไม่เกินที่คิดว่าที่จะไม่ตอบเสียเลย

ขุนผู้คนวิชาการศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
โดยฉะเพาะเท่าที่ท่านสมาชิกได้ถามรัฐบาลในข้อข้องใจนั้น ข้าพเจ้า
คิดว่าเมื่อก่อนท่านผู้เป็นประธานได้ขอให้ ใจครั้นหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติว่าด้วยสิทธิจับสัตว์น้ำ ไม่ได้มีกฎกระทรวงอย่างไร ข้าพเจ้าจึง
ขอเสนอให้ตั้งมติว่ารับหลักการจับสัตว์น้ำเสียก่อน เมื่อถึงพระราช
บัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียน เรือจับสัตว์น้ำสมาชิกจะอภิปรายอย่างไร
ก็ว่ากันไป

ประธานสภา ฯ กล่าววา ตามที่รัฐบาลเสนอมา มีเป็น ๒ พระ
ราชบัญญัติ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับสัตว์น้ำพระราชบัญญัติหนึ่ง
พระราชบัญญัติว่าด้วย การจดทะเบียน และออกใบอนุญาตจับสัตว์น้ำอีก
ฉบับหนึ่ง เพราะฉะนั้นขอให้ ใจครั้นหลักการในเรื่องสิทธิการจับ
สัตว์น้ำเสียก่อน

นายเข ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าววา พระ
ราชบัญญัติสองฉบับนี้เกี่ยวของกัน ถ้าเรารับหลักการฉบับแรก ก็
ต้องรับหลักการพระราชบัญญัติฉบับหลัง ครึ่งอยู่ที่ข้าพเจ้าถามรัฐบาล
ไปนั้น มีอยู่นอกหลักการของพระราชบัญญัติ แต่เป็นกรเกี่ยวของกันถึง
กันทั้ง ๒ ฉบับ

ประธานสภา ฯ กล่าววา เท่าที่ข้าพเจ้าได้อ่านพระราชบัญญัติ
นี้เห็นว่ต่างกัน พระราชบัญญัติฉบับแรกเป็นการสงวนสิทธิ ก็ไม่ให้

เรือชาวต่างประเทศเข้ามาจับสัตว์น้ำ แต่ว่าพระราชบัญญัติฉบับที่ ๓ เป็นการจดทะเบียนของเราเอง เป็นคนละอย่าง เพราะฉะนั้นขอให้รับหลักการก่อน ท่านก็ได้เห็นว่าควรจะมีหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิจับสัตว์น้ำสยามไว้ พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไปจะตั้งให้กรรมการชุดไหน พิจารณา

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมการชุดที่ ๒ พิจารณา เพราะเมื่อคราวเอาชุดที่ ๒ เป็นชุดแรก

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมการวิสามัญดังกล่าว เพราะว่าชุดใดๆ ก็เต็มมืออยู่แล้ว แต่มีเวลาอีก ๕ วันเท่านั้น จะทำได้อย่างไร แต่ขอเสนอให้ตั้งกรรมการ ๘ นาย และขอเสนอตั้งไปอย่าตั้งเกินกว่านั้น

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องตั้งกรรมการวิสามัญ ขอให้กรรมการสามัญที่ตั้งไว้แล้วทำงานต่อไปคงทำสำเร็จได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้หนึ่งเสนอให้ตั้งกรรมการวิสามัญ และมีผู้รับรองถูกต้องแล้ว แต่ก็ท่านหนึ่งขอให้ตั้งกรรมการสามัญ

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะตั้ง กรรมการ วิสามัญพิจารณา โปรดยก
มือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๔๗ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะตั้งให้กรรมการ
สามัญพิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๒๕ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติ
ให้ตั้งให้กรรมการวิสามัญพิจารณาค่าไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า กรรมการชุดนี้จะตั้งกคน ไควบ้าง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๗ คน และขอเสนอ นายมิ่ง เตหาเรณู นายเช ยูนพันธ์
หลวงจตุรชีพพิชชากร

มีสมาชิกรับรอง

ร.ท. ทองดำ คัด้าย โสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเชียน กาญจนพันธ์

มีสมาชิกรับรอง

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอขุนเสนาดีศักดิ์

มีสมาชิกรับรอง

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหา ข้าพเจ้าขอ
ถอน และขอถอนพระยาสมันตรัฐบุรินทร์

มีสำเนาบริบরণ

หลวงชำนาญวาสน์ดี กล่าวหา ข้าพเจ้าขอถอนหลวงสินธุ

สงครามชัย

มีสำเนาบริบরণ

นายไต้ ปานนิมบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหา

ข้าพเจ้าขอถอน นายสุวรรณ มหัทธนะกาญจน

มีสำเนาบริบরণ

ประธานสภาฯ กล่าวหา มีผู้เสนอมารวม ๗ ท่านแล้ว และจะให้
เดชาธิการสภาฯ อ่านให้ท่านฟัง

เดชาธิการสภาฯ ถ้านายชื่อนี้ ถูกเลือกเป็นกรรมาธิการวิสามัญ
คือ นายมิ่ง เถาหเรณู นายแช ยูนพันธ์ นายเขียน กาญจพันธ์ หลวง
สินธุสงครามชัย หลวงจตุรพิชชากร พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ นาย
สุวรรณ มหัทธนะกาญจน

ประธานสภาฯ กล่าวหา แปรญัติภายใน ๓ วัน พอหรือไม่

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวหา ข้าพเจ้า

ขอถอน ๒ วัน

มีตมาชิกบรวง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีท่านใดค้านหรือไม่ ที่มีผู้เสนอ
ขอให้แปรญัตติ ๒ วัน ถ้าไม่มีท่านใดคัดค้านจะได้ ถอนว่าประชุมรับ
รองแล้ว คือไปนี้ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนและออก
ใบอนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำดงยาม

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่ามีผู้เสนอ
ให้ไว้ครบหลักการทีเดียว เพราะเป็นพระราชบัญญัติที่คิดด้วยกัน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า ในหลักการเรื่องนี้เราจะคงเก็บภาษีแก่ชาวประมง ซึ่งเคยจน
เรา รู้ว่าราษฎรส่วนมากรวมทั้งชาวประมงได้รับความเดือดร้อนอยู่แล้ว
และเรายังมีการออกพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำดงยาม เพิ่มเติม ซึ่ง
กำหนดจะให้จดทะเบียนในทางทะเลอยู่แล้ว และเรือหาปลาก็จะต้องอยู่
ในเกณฑ์ที่จะต้องจดทะเบียนเรือ ทุนเราจะมาจดทะเบียนเรือชากันก็
ดูเหมือนจะไม่ให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน เรือที่จะกำหนดให้จดทะเบียน
นั้น ดูเหมือนว่าจะขนาด ๓๐๐ หาบขึ้นไป ทุนเรือที่จะไปจับในเขต
น่านน้ำดงยามนี้โดยปกติก็มากกว่า ๓๐๐ หาบ เราห้ามไว้ ในพระราช
บัญญัติฉบับแรกว่าด้วยสิทธิการจับสัตว์น้ำอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการออก
พระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ไม่ผลอะไร นอกจากแต่คงว่าเรือนั้นเป็นเรือ
จับสัตว์น้ำเท่านั้น ส่วนเรือต่างประเทศที่จะเข้ามาจับสัตว์น้ำในน่านน้ำ

สยาม เมื่อไม่มีเครื่องหมายแสดงว่าจตุระเบียงตามพระราชบัญญัติเดินเรือ
ย่อมจะไม่มีสิทธิจับได้ การที่เราจะออกพระราชบัญญัติขึ้นเข้ากับกฎหมาย
แก้ไขใหม่ ดูเหมือนจะไม่มีผลในทางกรอย่างไร

พ.ท. พระตำรวจชั้นประทวน ก่อว่าว่า ข้าพเจ้าได้คบแต่
มีอกนว่า ผู้ที่จะเสียค่าธรรมเนียมการจตุระเบียงเรือนี้ ไม่ใช่เสียทั้ง ๒
พระราชบัญญัติขึ้นกัน ก็คือตามพระราชบัญญัติประมงนั้นจะเสียแต่
เพราะพระราชบัญญัติประมง จะยกเว้นตามพระราชบัญญัตินานานา เรา
จะเก็บ เราจะจตุระเบียงเรือ เราจะแยกประเภทว่าเรือชนิดสมควรแก่การ
ประมงหรือไม่ แต่เราก็วางอัตราเก็บในอัตราที่ต่ำที่สุด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
แล้วว่า ข้าพเจ้าเข้าใจคืออยู่แต่ที่ว่า เรือที่จตุระเบียงตามพระราช
บัญญัติเดินเรือนี้ เมื่อเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินั้นแล้ว เราไม่เสีย
ภาษีตามพระราชบัญญัติประมง เราจะต้องตั้งเจ้าพนักงานเป็น ๒ ส่วนขึ้น คือ
ส่วนหนึ่งจตุระพระราชบัญญัติเดินเรือในนานานาสยาม อีกส่วนหนึ่งจตุระเบียง
จะออกใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมเราได้ทางใดทางหนึ่ง หนึ่งเราต้องตั้ง
เจ้าพนักงานถึง ๒ ทาง เมื่อเราออกพระราชบัญญัติเดินเรือจับสัตว์น้ำ
แล้ว เราต้องตั้งเจ้าพนักงานจตุระเบียงเรืออีก ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นกฎหมาย
พิมพ์โดยไม่มีสาระอะไร ค่าธรรมเนียมเราจะไม่ได้จากพระราช
บัญญัติเดินเรือ เราจะได้เงินที่ตั้งเจ้าพนักงานขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควร
ออกพระราชบัญญัติ

พ.ท. พระตำรวจชั้นพลจัตวา กล่าวว่าคุณเหมือนท่านผู้แทนจะ
 ไม่ได้อ่านพระราชบัญญัติข้อนี้โดยถ้อยคำ เพราะในพระราชบัญญัติข้อนี้
 ตรงอยู่แต่คำว่า ถ้าเรือใดที่เก็บทางนแต่ด้วย ยกเว้นทางไหนไม่เก็บ ส่วนการ
 จดทะเบียนเรือ ประมงนั้นผิดกับการจดทะเบียนตามกฎพระราชบัญญัติ
 นาน้ำสำลม เพราะว่าการหาปลาเป็นกิจการพิเศษไม่เหมือนกับเรือทั่วไป
 ทั่วๆ ไปโดยพระราชบัญญัตินาน้ำสำลม ด้วยเหตุนี้จึงเห็นด้วยว่าเจ้าหน้าที่จะ
 ต้องแบ่งประเภทว่า เรือประมง แต่ก็เป็นเจ้าหน้าที่เดียวกัน ไม่ใช่ว่าค
 ณะกรม เท่าที่กล่าวใช้ความรูที่จะเก็บตามอัตราตามกฎกระทรวงซึ่งจะออ
 ตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนกรมประมงนั้นหน้าที่เพียงจะหาปลา ไม่ใช่
 ในตัวเรือ

คุณสมภารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว
 ว่าคุณเจ้าเห็นด้วยว่า กฎหมายไม่ควรรับหลักการ เพราะออกมาซ้ำกับ
 พระราชบัญญัติการเดินเรือ การจัดเป็นประเภทเช่นนี้ ถ้าจะดูเิน
 ตามที่ทางรัฐมนตรีเศรษฐกิจการแต่งตั้ง เห็นว่าไม่ใช่ความจริง ถ้าจ
 แยกเป็นประเภทๆ แล้ว เราจัดเป็นหลายๆ ประเภท ข้างเจ้าเห็นว่าเป
 การพิมพ์เพื่อ ถ้าเมื่อพระราชบัญญัติเช่นนี้แล้ว ก็ต้องมีเจ้าพนักงานซึ่งเป
 การรบกวนงบประมาณของเราโดยใช้เหตุ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี ก
 ว่า ข้างเจ้าได้อ่านพระราชบัญญัติโดยถ้อยคำแล้ว โดยรู้สึกแต่ดูเหมือน

เห็นว่า ท่านรัฐมนตรีจะตอบมาในแง่ไหน ความจริงเมื่อเราสร้างพระราชบัญญัติ ควรอย่างน้อยเราจะต้องสร้างแบบ โดยคิดขึ้นเป็นอย่างน้อยเรา
 ต้องหาผู้ชำนาญการพิเศษก่อนออกพระราชบัญญัติ ส่วนพระราชบัญญัติ
 ทางผืนดินไม่มี แต่ข้าพเจ้าคิดว่า จะออกพระราชบัญญัติไป ถ้าเรา
 ปรึกษารวมเนืองนิตย์ของประมงน้อยกว่าเรือธรรมดา จะเป็นไปไม่ได้
 ว่าจะอ้างว่า เรือเป็นเรือพิเศษ และจะออกพระราชบัญญัติเก็บเรือธรรมดา
 ความที่จะให้ผิดทางควบคุมนั้น เราก็มพระราชมติเดินเรือในน้ำ
 ง่ายอยู่แล้ว สำหรับจับสัตว์น้ำ เราก็มแล้ว เรามีทางควบคุมได้แต่
 ัง ๒ ทาง เพื่อจะป้องกันผลประโยชน์ของไทย การที่จะออกพระราช
 บัญญัติพุ่มเพื่อนข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย

นายมังกร สยามเดิน กล่าวว่ ในร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียน
 เรือจับสัตว์น้ำ เป็นการจำเป็นที่สุดที่รัฐบาลจะต้องออกกฎหมายเพื่อ
 ควบคุมเรือทำสถิติเรือประมงทุก ๆ ประเทศมีทั้งนั้น เรือชนิดกึ่งกึ่ง
 วิทยนตรี กิดำ ของเรไม่มี เหตุที่เราไม่มีเช่นนี้ เราจึงเสียเปรียบเขามา
 เรื่อย ๆ จึงจำเป็นที่เราต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมให้แน่

นายมิ่ง เตหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่
 ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ ในมาตรา ๓๓๕, ๓๓๖ ว่า เรือหาปลาของชนพื้น
 มืองใต้ทวชนนชอบที่จะยกเว้น แต่ว่าการพิจารณาพระราชบัญญัติการ
 ดินเรือชนกยังไม่เสร็จไป เพราะฉะนั้นในเบื้องต้น ตามพระราชบัญญัติ

ว่าด้วย การจดทะเบียน และออกใบอนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำยามนี้
 ความจริงเวลานี้ก็มีอยู่ว่า เราจะเก็บค่าธรรมเนียมและค่าไปะอะไรต่าง ๆ ความ
 จริงแล้ว เป็นอัครราชของกฎหมายเก่าแก่ซึ่งได้ออกตั้งแต่ปี ร.ศ. ๑๒๐
 มาเป็นการซับซ้อนกันมากมาย แต่ว่าทางเรือจะได้รับสิทธิการในพระราช
 บัญญัตินี้เสียแล้ว คือไปจะได้ไปพิจารณากันอีกทีหนึ่งซึ่งไม่ใช่เป็นการ
 ที่ซับซ้อนกัน ไม่ใช่จะต้องพิจารณากันว่า จะควรเก็บในทางไหน จ
 เก็บในทางเดินเรือในน่านน้ำสยาม แต่ว่าเรื่องเกี่ยวกับเครื่องมือการจับ
 สัตว์น้ำ คงได้เรียนมาแล้ว

น.ค. หาดวงช้างนางาอัสดี ร.น. กล่าวไว้ เพื่อให้เป็น
 เข้าใจกันได้แจ่มแจ้งก่อนจะรับสิทธิการ ข้าพเจ้าขอประทานชี้แจงต่อ
 ประชุมดังนี้คือ ปัญหาในเรื่องจดทะเบียนเรือควรแยกดังนี้ ตามปกติ
 เรือทุกลำที่อยู่ในน่านน้ำสยามนั้นเป็นกฎหมายสากลที่เก็บบังคับไว้เช่นนั้น การ
 สิทธิจะต้องจดทะเบียนเช่นเดียวกันหลาย ๆ ลำ เรือชาวประมงจะต้องจ
 ทะเบียนด้วย มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะจดทะเบียนอย่างอื่น หรือรัฐบาล
 เห็นว่ามีความจำเป็น ๒ ทาง คือว่า สำหรับในการจดทะเบียนที่กรมเจ้าท่า
 นั้น เป็นการเดินเรือในน่านน้ำสยาม คือความสามารถของกัปตันในการ
 ที่จะออกจากรน่านน้ำสยามในทางเรือประมงนั้นจะต้องมีเจ้าหน้าที่เทศนิคเบ
 พิเศษ คือหมายความว่าตลอดจนเครื่องมือในการจับสัตว์น้ำที่ดี ความ
 สามารถของเรือเช่นอย่างเหี้ยโยนออกไป อย่างนี้ ความสามารถของเรือ

จะพอหรือไม่ในเมื่อจับปลาได้ตามจำนวน จึงเห็นว่าในการที่ให้เรือประมง
ที่เรามุ่งจะส่งเสริมให้มากขึ้น ก็ยอมใช้ตามความประสงค์ของรัฐบาล เหตุ
ฉะนั้นรัฐบาลจึงยกเว้นว่า เรือประมงที่ปฏิบัติในทางสัญญาสาเกตแล้ว จะ
ต้องมาจดทะเบียนในการประมง ยกเว้นในการจดทะเบียนที่กรมเจ้าท่า
ที่สมาชิกเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่มีสาระ บางที่จะพิจารณาในแง่ที่เกิน
ไปสักหน่อย เพื่อคุ้มครองเรือและท่าลัดเพื่อให้ความสามารถแก่เรือที่
ปฏิบัติการในกิจการต่างๆ ในทางเทคนิค ในทางประมง ไม่ได้มุ่งหวังที่จะ
หาประโยชน์ในทางอื่นเลย

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
ได้ฟังมากี่มากแล้ว เห็นควรจะลงมติแล้ว ว่าจะรับหรือไม่รับ

นายไต้ ปาณิกบุตร รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ท่านผู้ใดเห็นควรจะรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ปัญหาต่อไปจะส่งให้กรรมาธิการ
พิจารณา หรือจะตั้งกรรมาธิการวิสามัญ

น.ต. หลวงชำนาญวาณิชวิสัย ร.น. กล่าวหาว่า รัฐบาลใครจะขอ
เสนอว่า ถ้าตั้งให้กรรมาธิการวิสามัญที่ตั้งเมื่อระกได้ ก็จะไม่เสียเวลา
ของสภา ฯ น

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ทางรัฐบาลขอเสนอให้ตั้งให้กรรมวิธีการวิสามัญชุดเมื่อกัน เพราะเป็นเรื่องที่ติดต่อกันมา ถ้าท่านผู้ใดไม่คัดค้าน จะถือว่าประชุมรับรองแล้ว ต่อไปรัฐบาลขอเพิ่มเติมอีกพระราชบัญญัติหนึ่ง คือพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคriminal พุทธศักราช ๒๔๗๗ ค้างมาแต่คราวประชุมครั้งที่ ๑๗

น.ค. หลวงดำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ รัฐบาลต้องรีบถอนเวลาของสภาฯ เสมอ เพราะเหตุว่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะนำความส่งตรวจความเรียบร้อยมาสู่ประชาชน คือในร่างพระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยการเปรียบเทียบความซึ่งให้อำนาจทางอำเภอที่จะทำได้ เพื่อเป็นการสำรวจ ขอให้อำนาจที่จะสำรวจเปรียบเทียบคดีได้ ในคดีเล็กๆน้อยๆ ถ้าแม้ว่าสภาฯ เห็นว่ ถ้าออกพระราชบัญญัตินี้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนแล้ว ก็ใครจะให้รีบหัดทำการแล้วในวันนี้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ เรื่องนี้ข้าพเจ้าได้ตรวจดูแล้วว่ ถ้าในความรู้อาพเจ้าในข้อที่ขอประทานโทษ เรื่องนี้ไม่ใช่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาในจังหวัดชั้นในแต่ชั้นนอก เรามีพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ร.ศ. เท่าไร อาพเจ้าจำไม่ได้ ต่อมาเมื่อประกาศให้ใช้พระราชบัญญัติในมาตรา ๑๐๕ หรือ ๑๑๕ นกรรมการอำเภอชั้นในแต่ชั้นนอกให้เปรียบเทียบความได้ อยู่ในเรื่องพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ อำนาจปกครองที่เคยอยู่กับอำเภอชั้น เรา

โอนมาอยู่กับตำรวจ ในเหตุการณ์ข้าพเจ้าไม่ชัดของ แต่ว่าการที่จะให้
ชื่อพระราชบัญญัติว่า วัตถุประสงค์ความอาชญา ที่ถูก จะเป็นพระราช
บัญญัติปกครองท้องที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ตามที่ท่านสมาชิกท่านอื่น เช่นนั้น
ก็เห็นระเบียบที่ไปการเปรียบเทียบกับคดีอาชญาเล็กๆ น้อยๆ นั้น ควร
จะอยู่ในวัตถุประสงค์ความอาชญา จึงจะถูกในหลักวิชา การที่สมาชิก
เสนอมาในข้าพเจ้าไม่ชัดของเพราะเดิมเป็นอยู่อย่างนั้น แต่เมื่อเรามาใช้
ประมวลแล้ว ข้าพเจ้าขอจึงขอสมาชิกเพื่อให้เป็นประมวลเดียวกันและ
ให้เป็นไปในทำนองนี้ เพื่อกฎหมายอันหนึ่งจะได้เดินไปโดยถูกต้อง

ขุนสนั่นศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
เห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่ควรรับหลักการ นอกจากข้าพเจ้าเห็นไกล
ไปว่าการที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ใช้เฉพาะ ๒ จังหวัดเท่านั้น คือจังหวัด
พระนคร และจังหวัดธนบุรี ความจริงพระราชบัญญัตินี้เป็นของดียิ่ง
แต่ว่าเป็นที่เสียใจอยู่ว่าสมาชิกทั้งหลายเป็นผู้แทนอยู่ด้วยกัน และควรที่จะ
ให้พระราชบัญญัตินี้ใช้ได้เสียทั่วพระราชอาณาจักร เพราะเป็นการ
สะดวกมาก

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ตามที่ท่านสมาชิกขอของนั้น ใน
หน้ากมท.ไทย ข้าพเจ้ายินดีเป็นอย่างยิ่ง บัดนี้ในทางตำรวจยังไม่พร้อม

ที่จะปฏิบัติตามที่ท่านเสนอมา ในคราวต่อไปคงจะทั่วถึงสักคนหนึ่ง เพราะฉะนั้นขอให้รับหลักการ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววาทรงพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญาแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นไปในทางที่ไม่ควรรับหลักการ ก่อนที่จะกล่าวต่อไป ข้าพเจ้าต้องขอประทานโทษต่อท่านนายตำรวจและทางการตำรวจ หากว่าจะผิดพลาดไปบ้าง ก็หวังว่าคงจะได้รับอภัยอันเนื่องมาจากความกรุณาของท่าน ที่ข้าพเจ้าพูดนี้ พูดเพื่อราษฎรโดยแท้ ราษฎรผู้กำลังได้รับความเดือดร้อนอยู่ในเวลานี้เนื่องจากการถูกจับกุม และทางการตำรวจก็ทำการไต่สวนและตั้งร้องคดีเองเสร็จ ท่านคิดหรือไม่ว่าราษฎรเมื่อตั้งคดีแล้ว จะได้รับความยุติธรรมเพียงพอกฎร้ายไป ข้าพเจ้าเข้าใจว่าต้องมีบางที่ความยุติธรรมเข้าไม่ถึง ทั้งนี้เพราะข้าพเจ้าได้พยายามเที่ยวไปในอำเภอต่าง ๆ มีเพียงที่เข้าหุข้าพเจ้าอยู่หลายราย ขอประทานโทษที่ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนั้น ฉะนั้นเพราะตำรวจบางคนที่อยู่ห่างไกลจากธรรมะเท่านั้น ส่วนท่านที่อยู่ ในธรรมะนั้น มีอยู่มากมาย ซึ่งข้าพเจ้าขอบูชาไว้ด้วยความเคารพ เรืองนข้าพเจ้าก็ได้ร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้ทาง กรมการ อำเภอมี่อำนาจควบคุมการไต่สวนและฟ้องร้องของตำรวจ ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้จะได้เด่นชัดภา ๆ ในไม่ช้า เวลานี้ข้าพเจ้าได้ให้เพื่อนสมาชิกที่รักของข้าพเจ้า คนหนึ่งรับรองอยู่ โดยฉะเพาะขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายจงเห็นอกราษฎร

ผู้ได้รับความเดือดร้อนให้มาก ว่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาลเสนอนี้
 เป็นประเภทที่ ๒ ที่ให้อำนาจตำรวจเปรียบเทียบคดีได้ คือโอนอำนาจ
 เปรียบเทียบทางอาชญากรรมให้ทางตำรวจอีก เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วจะเป็นของ
 สันนุกแก่ราษฎรผู้ถูกจับกุมเพียงไหน ขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายพิจารณา
 ถึงผู้ถูกจับกุมและถูกปรับเป็นพินัยหลวง ข้าพเจ้าเองมีบ้านอยู่ใกล้ที่
 ว่าการตำรวจ ข้าพเจ้าเกิดที่นั่นและอยู่ที่นั่นมาจนบัดนี้ ย่อมได้เห็นการ
 กระทำได้ดี เมื่อ ๒๕ ปีเศษมาแล้ว ครึ่งข้าพเจ้ายังเป็นเด็กเล็กๆ อยู่
 ผู้ต้องคดีคนหนึ่งส่งมาขังที่ขังกับกระชกเหล็ก และเมื่อไปถึง โรงพักแล้ว
 ก็ยังถูกเข้าขังอีก ซึ่งความจริงผมไม่มีคดีต่อตำรวจเลย แต่ถูกหา ในที่สุด
 ก็ต้องไปคดีตราง เรื่องนี้ได้เกิดขึ้นในครอบครัวบ้านข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้า
 จำได้ตั้งบัดนี้ แต่ภายในเวลา ๓๐ ปีมานี้ เมื่อเปิดยื่นนายตำรวจใหม่
 เรื่อยๆ มา ราษฎรผู้ต้องคดีอาชญากรรมได้รับความยุติธรรมขึ้นบ้าง โดย
 เฉพาะอย่างยิ่งเวลานี้รู้สึกว่าเป็นวัยที่ดี ข้าพเจ้าไม่ใช่แก๊งได้คดี
 ตำรวจ ความจริงมีอยู่อย่างไร ข้าพเจ้าก็พูดไปอย่างนั้น ข้าพเจ้า
 ต้องขอประทานโทษ ที่พูดถึงเรื่องนี้ด้วยความจริงใจ หวังว่าแม้จะไม่
 เป็นที่ถูกหุ่ยบ้าง ก็คงจะได้รับอภัยจากท่านสมาชิกบางท่านเป็นแน่ ขอ
 ประทานอภัย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณิ กล่าววา การที่ขอ
 ออกพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรมนี้ ข้าพเจ้าก็เห็นสมควร

คือเรื่องเปิดองคความทุกข์ของพลเมือง แต่เดิมตำรวจของเราจับแต่โจร
 ต้องไต่สวนภายใน ๔๘ ชั่วโมง นั่นคืออย่างนี้ เป็นคดีเล็กน้อยเช่นการ
 ปรบิ แต่เขาอาจจะมเงินเสียตามความซึ่งเปรียบเทียบนั้น เพราะฉะนั้น
 ถ้าจับมาได้เขารับสารภาพ แล้วก็ต้องรอนไปส่งอำเภอให้ไต่สวนก็ได้
 ความ และก็กตบเขามาซึ่งเสียอีก ๔๘ ชั่วโมงแต่จึงขึ้นศาลเช่นนี้จะมี
 ความยุติธรรมเพียงไร เสียเวตาทากินของเขา เราให้ตำรวจเปรียบเทียบ
 เสียให้เสร็จไป ไม่ต้องถูกขัง ๔๘ ชั่วโมง ในข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นดี
 อย่างยิ่ง เพราะเหตุฉะนั้น หลักการอันนี้ คือสำหรับเอาไว้เพื่อเรา
 จะได้พิจารณาแก้ไขวิพิจารณาให้เสร็จเสียก่อน แต่ข้าพเจ้าเห็นว่า
 เปิดองคความทุกข์ได้มากทีเดียว เพราะข้าพเจ้าได้ ไปเห็นมากทีเดียว
 ตำรวจจับแล้วต้องส่งอำเภอแล้วประกันก็ได้ด้วย แต่ขอขบคตำรวจ
 บอกว่าไม่ให้ประกัน แต่จะประกันเอาตัวไปก็ไม่เป็นไร คดีเล็กน้อยเช่นนี้
 อาจจะได้เร็วได้ทีตำรวจ และอาจจะกตบบ้านได้ในอนัน นเทากับ
 ช่วยความทุกข์ของพลเมือง

อนันทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
 ขอให้ตั้งมติ

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ตามที่ท่านสมาชิกกล่าวเรื่อง
 ตำรวจนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าจะกล่าวกันมทั้ง ๒ ทาง คนที่รักตำรวจก็มีอยู่

ตั้งตั้งมาชิกพูด ซึ่งตั้งมี แต่ท่มความเสียหายอย่างไรก็ควรจะพูดกัน
อย่างเป็นบุคคลดีกว่า ทดกมมากตั้งที่ใดเห็นกัน เท่าที่ใดอภิปรายมา
ข้าพเจ้าก็เห็นว่าตั้งมาชิกเห็นพ้องเป็นอันมาก ตั้งมาชิกพร้อมที่จะรับหลัก
การแล้ว ขอให้ตั้งมติ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอให้ตั้งมติ และมีผู้รับรองถูก
ต้องแล้ว ข้าพเจ้าจะขอให้สภาฯ นี้ตั้งมติดำเนินการหรือไม่ ท่าน
ผู้ใดมีความเห็นว่าจะรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

มีตั้งมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จะตั้งกรรมาธิการชุดไหน

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ชุดที่ ๓ ก็
เห็นจะได้เพราะมีนิตน้อยเท่านั้น

ขุนพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า พระราช
บัญญัติคนมนิตเดียว แม้ที่สุดจะอ่านเพียง ๕ นาทีก็เสร็จ ข้าพเจ้าเห็น
ว่าควรพิจารณาให้เสร็จ ตั้งกรรมาธิการเสียเงินเปล่าๆ และเสียเวลา
ด้วย ไม่มีปัญหาอะไรข้าพเจ้าเห็นว่าควรพิจารณารวดเดียว ถ้าท่าน
ตั้งมาชิกเห็นพ้องกับข้าพเจ้าโปรดรับรองด้วย

น.ต. หลวงชำระนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ถ้าสภาฯ นี้จะไม่
ตั้งคณะกรรมาธิการก็จะไปพิจารณาในคราวหน้าก็ไม่ขัดข้อง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า รัฐบาลขอเสนอว่าสภาฯ นี้จะพิจารณารวดเดียวหรือจะไปพิจารณาในวันหน้าก็ได้ ไม่ขัดข้องอะไร.

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่าวิธีพิจารณารวดเดียวต้องพิจารณาในวันนี้ จะไปพรุ่งนี้ไม่ได้ ตามข้อบังคับ

น.ต. หลดวงษ์ รังนาอาจสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า แต่แค่สภาฯ นี้

หลดวงษ์ นิธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องยังไม่ควรจะพิจารณารวดเดียว เพราะเหตุว่าบางที่จะมีสมาชิกที่มีความคิดความเห็นแปลกไปกว่านี้ก็ได้ เพื่อจะให้คิด แต่มีโอกาสแปรญัตติได้ และเพื่อให้ได้ รับความรอบคอบยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าขอเสนอให้ ส่งให้กรรมาธิการที่เดียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จะส่งให้กรรมาธิการชุดไหน

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าเสนอแต่ขอให้นำ ส่งให้กรรมาธิการชุดที่ ๑

ประธานสภาฯ กล่าวว่า คณะกรรมาธิการชุดที่ ๑ มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ถ้าไม่มีท่านใดคัดค้าน ก็จะได้ ถือว่าส่งให้กรรมาธิการชุด และขอทราบว่าจะส่งแปรญัตติในวัน

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ ส่งคำแปรญัตติ ๑ วัน

๑๔๕๕

ประธานสภา กล่าววา ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็จะได้อีกว่าสภา
* นตกดงแล้วก่อนที่จะเลิกประชุมรัฐบาลปรารภว่าจะพบกับท่านสมาชิก

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๔๐ นาฬิกา

ร.ต. เกตุ รัตนพันธ์	นายประเสริฐ บัณฑิตคุณ
มงคล รัตนวิจิตร	นายถิน จุฑะรพ
หลวงพิพัฒน์ พลกาย	นายบุญช่วย สุกุลมัต
ทองกระจาย รัชตะวรรณ	วิจิน ลัจจะเวทะ
บุญแถม ปิตยานนท์	ศิริ อินทร
พระพิไลยสุนทรการ	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
นายจิ่ง จริงจิตร	ผู้ตรวจงานการประชม
ขุนประเจตตรุณพันธ์	
นายมัญญู บริสุทธ์	
ไสว อินทรประชา	
ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์	
ตรวจแล้ว ๒๕/๖/๗๗	
พระยาศรยุทธเสณี	หลวงคหกรรมบดี

เดชาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร